Revistă de analiză şi informaţie culturală

Asociația Ecologică a Oamenilor de Știință și Artă ECOSTAR21

CULTURA Vâlceană

ISSN 1844 - 2358
ISSN-L 1844 - 2358

Anul XIII • Nr. 184 • decembrie 2021 • editat de ECOSTAR 21 prin INTOL PRESS • www.culturaarsmundi.ro

Cuprins:

- **LA ALBA IULIA, AZI 1 DECEMBRIE, 2021**
  Mihai SPORIȘ..... pag. 1
- **CÂTEVA COMENTARII CU PRIVIRE LA ROMANUL „RĂZBUNAREA GEMENELOR“, AUTOR AL. FLORIN ȚENE**
  Ion I. PĂRĂIANU ..... pag. 2
- **PORUNCEȘTE-NE DOAMNE!**
  M. SPORIȘ..... pag. 2
- **MĂRTURII DESPRE SCHITUL FEDELEȘOIU...**
  Pr. Dr. Ioan DURĂ ..... pag. 3
- **O PIOASĂ RUGĂCIUNE PENTRU CONSTANTIN MARCEL**
  Gheorghe PANTELIMON ..... pag. 3
- **IOVAN N.I. IULIAN**
  Iulian IOVAN ..... pag. 4
- **ȚĂRANUL ROMÂN, VÂLCEAN, ÎNTRE BIBLIOTECĂ ȘI VATRA SATULUI**
  Simona Maria KIS, p. cichirdan ..... pag. 5
- **UN OCHI PLÂNGE ȘI CELĂLALT RÂDE ÎN CULTURA ROMÂNĂ**
  Al. Florin ȚENE..... pag. 6
- **DIN REVISTE LUATE ȘI-N REVISTĂ DATE**
  Mihai MUSTĂȚEA..... pag. 7
- **IULIU MANIU**
  Gheorghe DUMITRAȘCU..... pag. 8
- **POEZII**
  Melania RUSU CARAGIOIU..... pag. 8
- **ONTOLOGIA UMANĂ ÎN CONCEPȚIA LUI DUMITRU DRĂGHICESCU**
  Mihai CĂLUGĂRIȚOIU..... pag. 8
- **O NOUĂ TEORIE DESPRE MATERIE ȘI UNIVERS (III)**
  Ștefan DUMITRESCU ..... pag. 10
- **MAI BINE ATÂT DECÂT NIMIC**
  Leontina RUS..... pag. 10
- **ICOANE MIRACULOASE**
  Arhim. Veniamin MICLE ..... pag. 11
- **AZI SOARELE RĂSARE DE LA BRUXELLES**
  Ion MICUȚ ..... pag. 12
- **NEAGOE BASARAB**
  Elena MANDA..... pag. 12
- **„SINGURUL ADEVĂR ADEVĂRAT ESTE CEL AL MEU...“**
  Dr. Christian W. SCHENK..... pag. 13
- **DESPRE STRATEGIA ROMÂNIEI...**
  Gheorghe PANTELIMON ..... pag. 13
- **DR. RADU GABRIEL DOBRESCU: „DIAGONALA CELOR 13“**
  p cichirdan ..... pag. 14
- **ISTORIA LITERATURII ROMÂNE ÎN DATE - DECEMBRIE**
  Emil MANZUR..... pag. 15
- **CULTURA GREACĂ ȘI FURTUL DE IDENTITATE**
  Mihai VINEREANU..... pag. 15
- **ALEXANDRU CEL MARE**
  Constantin GEANTĂ..... pag. 16

CULTURA vâlceană a primit premiul Ligii Scriitorilor Români (LSR) pe anul 2020

LA ALBA IULIA, AZI 1 DECEMBRIE, 2021

Mihai SPORIȘ

Pe 1 decembrie 2021, după interzicerea sanitară a lui 2020, ne-am aflat, din nou, de ziua zilelor în capitala unității naționale a românilor: ALBA IULIA/Alba Carolina/Bălgrad/Apulum! Am plecat de pe Valea Oltului, pe Via Carolina făcută drum circulabil de împăratul Vienei, Carol al VI-lea. Am intrat de la Șelimbăr pe drumul autostradă (Șelimbărul ne-a amintit, instantaneu, de biruința lui Mihai, din 1599, care i-a permis să intre triumfal, pe 1 noiembrie 1599, în Alba Iulia... să ne fie peste vreme simbol al unității de neam și țară). Sebeșul l-am ocolit pe inaugurata (de ieri!) autostradă, spre Cluj-Napoca să vedem de aproape ...Râpele Roșii, Lancrămul și Oarda de Mureș. Da! După Olt trecusem cumpăna de ape pe Valea Secașelor înspre Mureș. Pe Valea Mureșului... ceața și o burniță ascundeau orașul unirii. Excepție ne era doar însorirea... Râpelor Roșii! Ce semn ceresc! Oare ce vrea a ne spune? Găsim dinspre noua cale, fără GPS! mai greu cetatea pusă-n peisajul puterii sale habsburgice de același Carol al VI-lea, de aici și botezul de Alba Carolina. Dimineață fiind și o burniță rece, lumea este încă puțină, dar parcările sunt demult ticsite. Noi, temerarii vâlceni, ne-am aciuat pe trotuarul din fața intrării unui cetățean iubitor de olteni (chiar ne-a mărturisit-o, după ce ne-a dat soluția salvatoare!). Ne preumblăm prin Cetate și pe la mărturiile unei stratificări a istoriei în atâtea dovezi palpabile puse-n monumentele simbol! Intrăm pe la tulnicele lui Avram Iancu. În față cele două siluete, mărturisind crezul religios , iar imediat în vecinătate obeliscul inaugurat de Centenar, care să îndemne încă la unitatea de credință. Ora 12.00... Clopotele turlelor au bătut miezul zilei, soarele a inundat și el bolta, chipurile oamenilor par mai luminoase. Așa l-am văzut pe Mihai, ecvestru, pe marii bărbați ai unirii de la 1918, străjuind sala de atunci, dar de curând placată și cu numele lor. Salutăm și pe numitul Carol, cocoțat pe poarta cetății, privind parcă spre bravura unui urmaș de-al său, adică spre Dealul furcilor, cu martiriul celor trași pe roată. Impresionante ne-au rămas chipurile de lumină ale oamenilor. Am văzut multe chipuri venite de departe și întâlnite și cu ani în urmă. Respirau în costumația lor toate veacurile: romani, daci, oșteni de-ai lui Mihai, cătane la împăratul, legionari de-ai lui Traian, ai lui Iancu, ai lui Amos Frâncu, ai lui Iuliu Maniu... ori din cei care vor fi trecut Carpații, venind din Muntenia, Basarabia, Bucovina! Erau continuitate de trăire a veacurilor cu portul, vorba și bucuria că sunt români! De aici... La mulți ani România!

LA MULȚI ANI ROMÂNIA-2022!

NOUL AN SĂ NE ADUCĂ CÂT MAI MULTE MONUMENTE, STRĂZI, AUTOSTRĂZI ȘI LOCURI DE MUNCĂ!!!

Compoziție foto P. Cichirdan

APEL

ARGEȘENI! VÂLCENI! SIBIENI!

AVEM TREI OBIECTIVE COMUNE ÎN ACEST PREZENT PRIN CARE PUTEM TRANSFORMA VALEA OLTULUI ÎN RAI PE PĂMÂNT:

- **CALE FERTATĂ DUBLĂ, ELECTRIFICATĂ, MARFĂ ȘI CĂLĂTORI, ÎNTRE: PITEȘTI- CURTEA DE ARGEȘ-RM. VÂLCEA-SIBIU**
- **RÂMNICU VÂLCEA-PUNCT NODAL DE MARFĂ PE CALEA FERATĂ**
- **SĂ FACEM AUTOSTRADĂ SPRE SIBIU ȘI PITEȘTI CU RAMIFICAȚII LA CĂLIMĂNEȘTI, OLĂNEȘTI, GOVORA, OCNELE MARI**
- **DN 7-CALE REGALĂ ÎNTRE EUROPA DE EST ȘI EUROPA CENTRALĂ ȘI DE VEST**
- **DECOLMATAREA SAU REAMENAJAREA LACURILOR DE PE OLT**

PETRE CICHIRDAN - PREMIUL UZPR/2016 PENTRU „REVISTELE CULTURALE ALE RÂMNICULUI” CULTURA *Ars Mundi* • CULTURA *vâlceană* • POVESTEA VORBII 21 • SENIORII • FORUM *vâlcean*

CÂTEVA COMENTARII CU PRIVIRE LA ROMANUL „RĂZBUNAREA GEMENELOR”, AUTOR AL. FLORIN ȚENE

Ion I. PĂRĂIANU

Să vorbești despre romanul *Răzbunarea gemenelor* - Vali și Valentina - recrutate din liceu de securitatea comunistă, cu acceptul mamei, pentru a-și salva casa, să nu le fie confiscată, mama să nu-și piardă serviciul, neavând dosar sănătos, tatăl fiind întemnițat după gratiile pușcăriei regimului comunist din Gherla, socotit, ca mulți alții, sabotor și dușman al poporului, trebuie să ai un oarecare curaj.

Ele urmăreau și turnau la securitate pe cei ce una spuneau și alta gândeau. Chiar Vali a mărturisit: „Nu uita că suntem țara... informatorilor. Peste tot sunt!” Zodia Gemenilor e „zodia favorabilă oratorilor și scriitorilor, reprezentând dualitatea dintre gemeni, simbolul emblematic fiind gemenii, Castor și Polux, primul - muritor, iar celălalt - nemuritor”(Mariana Cristescu). Însuși autorul, Al. Florin Țene, e născut în zodia Gemeni.

Romanul *Răzbunarea gemenelor* (2015) e alcătuit din două părți. Partea I cuprinde patru capitole, a căror acțiune se desfășoară între anii 1942, anul nașterii autorului, și 1960, când, cu durere în suflet, părăsește orașul natal - Drăgășani, pentru a urma Școala Tehnică de Tehnoredactori *Dimitrie Marinescu* din București. Dorul de orașul natal îl port în suflet precum o cruce grea, mărturisește autorul. Partea a II-a cuprinde șapte capitole care se întind pe o perioadă scurtă, între 1961 și 1967. Acțiunea, personajele, situațiile și semnificațiile fiecărui capitol se derulează având rezultat final mottoul cu care se deschide capitolul. Capitolul I (1942 - 1948) are drept motto: *Nimeni nu m-a întrebat dacă doresc să mă nasc* (Al. Florin Țene).

Romanul *Răzbunarea gemenelor* este „o parte din marea frescă românească” formată din romanele: *Chipul din oglindă* (1997), *Insula viscolului* (2000), *Orbul din Muzeul Satului* (2002), *Geamănul din oglindă* (2011), *Inelul de iarbă* (2013), *Un ocean de deșert* (2013), în care sunt prezentate urgiile societății comuniste din secolul XX. Autorul parcurge pas cu pas drumul din viața unui tânăr intelectual, scriitor, care a luptat, încă de când era elev la Liceul Teoretic din Drăgășani, într-un „spațiu concentraționar împotriva ciumei roșii”, cum îi plăcea să spună. Romanul este scris după caietul cu coperte albastre, unde eroul, Norinel Ene, asemenea unui jurnal, își avea însemnările de taină timp de douăzeci și cinci de ani (1942 - 1967); deci, îl putem încadra în categoria romanului autobiografic.

De la prima pagină, unde facem cunoștință cu mohâia,

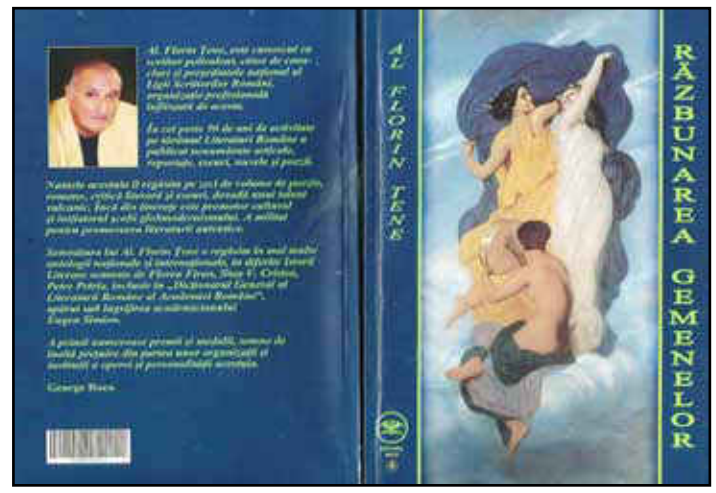

unde a găsit caietul cu coperte albastre, îngropat cu cincizeci de ani în urmă, până la ultima pagină, în care povestește cum a îngropat caietul într-o cutie metalică, în care maică-sa, Titinel, ținea papiotele cu ață de diferite culori și acele de cusut, suntem fascinați de neastâmpărul lui Norinel. Din clasele primare era un boțogaș. A confecționat, din mai nimic, un epidiascop, invitând prietenii să

vizioneze primele lui diafilme. Într-un carnețel avea numai scheme de aparate de radio cu galenă, sau cu o diodă. În buzunare avea diferite chei, piese de radio, cu care, în clasă, pe sub bancă, făcea schimb cu alți colegi, la fel de pasionați. De la Nelu, coleg de clasă, a învățat cum se construiește un aparat de radio. L-a și construit; cu o diodă, un condesator variabil cu plăci, o bobină variabilă și un difuzor, care a fost prezentat la expoziția organizată

la sfârșitul anului școlar. Dar, cartea era carte ! Citise aproape toate cărțile din Biblioteca Orășenească și cărțile lui

Gib Mihăescu, pe care i le împrumuta Ioana, fiica cea mică a lui Gib. Știa multe; mai ales despre starea politică și socială a țării. Impresionante sunt vastele cunoștințe despre dictatorii comuniști: Stalin, Lenin, Cernîșevski, Pauker, Dej, Ceaușescu ș.a., dar și de pupicurișii: Leonte Răutu, Chivu Stoica, Sadoveanu, Zaharia Stancu, Nina Cassian, Maria Banuș, Mihai Beniuc, Al. Căpraru, Viorica Mării, sora lui D. R. Popescu, care era redactor de carte la Editura Dacia din Cluj, și i-a refuzat publicarea romanului *Chipul din oglindă*, în care nara fapte, situații, viața oamenilor de pe șantierul de pe Lotru, o adevărată dramă trăită în perioada comunistă. Chiar i-a spus textual: „Tovarășe Țene, romanul nu se poate publica. Dacă l-aș publica, am intra amândoi la pușcărie!” Norinel Ene, personajul principal, permanent, a dus o luptă împotriva ciumei roșii.

Primele manifeste le-a împrăștiat în orașul lui drag, Drăgășani; la București, fiind elev la Școala Tehnică Polgrafică, a răspândit manifeste scurte, mobilizatoare prin cutiile poștale, în care chema la revoltă împotriva partidului, iar când a fost trimis de taică-său la Cluj, să cumpere cablu coaxial pentru antena de televizor, a pus manifeste în cutiile poștale din holul de la parter al multor locuințe din orașul de pe Someș; în Sala de așteptare din gară; în vestiarul muncitorilor de la Fabrica „Tehnofrigul”. La fel a procedat și la Fabrica „Armătura”.

Unde mergea, peste tot, de câțiva ani, vedea un om în haină de piele, urmărindu-l. Devenise o obsesie (așa și noi, nu puteam vedea Gazul Miliției, orice Gaz!, orice uniformă militară n.red.).

De câte ori mergea, seara, la Casa Scânteii, unde făcea practica de tehnoredactor, Norinel Ene trebuia să facă o boacănă, altfel nu avea liniște.

Într-o seară de Crăciun, înlocuind un tehnoredactor, și-a făcut un plan destul de chibzuit: în seara asta trebuie să fac ceva. Poate tipăresc niște manifeste la mașina de tipărit tip „Boston” abandonată la secția linotip. Sau poate modific un titlu în „Scânteia Tineretului”. E Crăciunul și vigilența este mai scăzută. Sau poate...

Și a făcut-o! În „Scânteia Tineretului „a apărut un articol pe pagina întâi cu titlul modificat. Tovarășul Gheorghe Gheorghiu Dej a mutilat Bucureștiul cu autoutilitare fabricate la Brașov, în loc de utilat Bucureștiul.

Asta una. A doua: au fost găsite manifeste tipărite la o mașină Boston pe soclul statuii lui Lenin; în oraș; în tramvaiul cu care călătorea de la cămin până la Casa Scântii. Pericolul era aproape.

Faptele săvârșite de Norinel Ene și ceea ce ar fi putut să urmeze ne țin cu sufletul la gură, numai că, el, tânărul intelectual, a știut să-și aleagă prietenii și... ca olteanul s-a băgat pe sub pielea lor, cum se zice.

Vali și Valentina - gemenele - ultima cu grad de căpitan de securitate, l-au iubit de cum a ajuns în București. O frumoasă poveste de dragoste care uluiește prin comportamentul lor în pat, chiar amândouă deodată, farmec pentru el, dar învăluit, parcă, în mister. Este o iubire autoimpusă; sau impusă de destin? Norinel era echilibrat, emanând forță și siguranță.

(Continuare în pag. 6)

PORUNCEŞTE-NE DOAMNE!

M. SPORIŞ

Prima poruncă spune: «Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău, din toată inima ta, din tot sufletul tău, din tot cugetul tău!». Se observă că această normă vine din afara noastră, se referă la persoana noastră, este imperativă, dar ne lasă libertatea opţiunii, cât timp nu are alăturat şi repercursiunea abaterii.

Sfatul acesta normativ are adresabilitate asupra persoanei în starea ei plurală, întreită. Inima, sufletul, cugetul în plenitudinea lor trebuie să se exprime, exterior, iubire integrală. Dar, oare ce puteau semnifica aceste cuvinte, în vechimea vechi testamentară? Să încercăm după puterile noastre să ne deslușim.

,,Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău…!” Aici se vorbeşte de o ierarhie inculcată în cuvântul «domn». Apoi se precizează locul în această scara valorică, cel mai de sus, într-un cuvânt compus: «Dumnezeu», adică domnul-zeu, aflat în cerul de deasupra creştetelor oamenilor, pamânteni desigur, iar pe … scara invocată, chiar în vârful piramidei ierarhice, aflat deasupra norilor, ca să nu poată fi văzut. Dar norma este foarte clară, riguroasă, când ea vorbeşte de o singură persoană: «Dumnezeul Tău», adică un stapân personal, pe care nu-l disputăm cu altcineva, unic pentru o persoană unică! Oare nu aici se ascunde libertatea absolută, dată de acest Dumnezeu împropriat, persoanei? Acest Dumnezeu al fiecăruia, ca iubirea personală, ca ecou al iubirii revărsate din sine, atunci când ne-a făcut creaţii ale sale, de la bun început. Vom recunoaşte în această relaţie personalizată cu Dumnezeu, un fel de tutorat, specific unui paternalism primordial, dintr-o vârsta a patriarhilor.

Treimea de-o fiinţă, aici prezentă chiar în structura noastra intimă, ca un plural pe care, iată!, îl folosim cu referinţă evidentă la un singur om, adică eu însumi, se iveşte şi din porunca divină: (1) «… din toată inima ta… », mărturiseşte iubirea inimii, o inimă a întregului nostru, pentru care bate tactul ca un clopot veşnic treaz, atâta vreme cât suntem, cetăţeni ai pământului; (2) «… din tot sufletul tău… », arată cerinţa divină, către o anume manifestare a firii noastre, pe care uneori o mai numim şi viaţa şi care, tot plenar, trebuie să se supună regulii unei armonii, dată model; (3) «…din tot cugetul tău…», cere mărturia de credinţă, izvorâtă din duhul însămânţat şi apoi adăugat neîncetat, ca un rod al vieţuirii în trupul înfiinţat special pentru un anume om, care Om insamantat este, intru fiecare din noi.

Această normă-poruncă ar trebui să devină regula pentru întreitul nostru plan, pus cândva temelie:

-Inima, ca mare diriguitor al sevelor noastre vitale, în marele copac însângerat, dând seama de continuitatea cărnii, se mântuie numai prin iubirea ce face posibil androginul. Ea adună la soroace prielnice pe El şi pe Ea, în acelaşi vas, pus gaj de matricialul de pamânt, şi scânteiat de fulgerul celest. Dincolo de fiinţa noastră, iubirea proiectează noi unicităţi, care la rându-le or să ne iubească şi pe noi, tocmai plecati, uneori cu totul, şi cu ceva în plus, în fiinţa lor, aşa ca o împlinire peste timp, a poruncii. Inima are în simbolistica sa polarizarea contrarilor contopite, iar în realitatea sa, structurată, două cîte două, odăile plecărilor înnoitoare şi cele ale sosirilor pentru primenire;

- Sufletul, este modalitatea fiinţării în armonia trupului nostru, în vasul în care suntem sădiţi, puşi, legaţi, să căpătăm greutatea unei lumi cu …gravitaţie. Sufletul, la modul intuitiv, se manifestă prin… suflare. Legăturile cu aproapele nostru, exteriorul, sunt inspiraţia (aspiraţia!) proaspătă hrănitoare, apoi ecoul din bojoci, ca un năduf, expirat ştire a apăsărilor interioare. Suflul venit ca un vânt de afară, ne bântuie pâna la ultima celulă, ştire adusă de inima buna, să ne lămurim despre aproapele nostru. Ecoul adâncului nostru, adunat picatură cu picatură de aceiaşi inimă, este restituit vecinătăţii noastre, ca semn al apartenenţei şi la acest, alt întreg. Nu se poate trăi viaţa în sine, fără acest «nod divin», care face din suflarea noastră însăşi, sufletul cel mare al universului. Sufletul anticilor era considerat ca un prizonier în temniţa trupului, iar vecinătatea era una strâmtă, cum ne este arătată de teatrul antic, de pildă, cu marcajele lui stricte în privinţa timpului şi spaţiului, totul într-o comprimare la îndemâna simţurilor. Manifestarea interioară a sufletului vechi era fară dubii. El se lega de exterior, cu simţurile tuturor presocraticilor, iar apoi, după cotrobăirea socratică a interiorului personalizat, revoluţionarea produsă de creştinism, cu descoperirea semenului, asemenea nouă, (după lunga exersare a dialogurilor!) prin acceptarea diferenţelor ca necesităţi complementare. Porunca cu «iubeşte-ţi aproapele ca pe tine însuţi!», se impune ca o normă în spiritul acceptării… vecinătăţii;

- Cugetul, rodul care dă identitatea spirituală a persoanei, este procesualitate în acţiune, este calea permanentă a persoanei, este cerul personal din timpul vieţii, apoi devine steaua noastră cu noroc, pe bolta policandrului viu al cerului. Identitatea persoanei, atribut al unicităţii, a stat în preocuparea oamenilor gânditori de pretutindeni – inclusiv a celor de pe la Hamangia!

(Continuare în pag. 7)

MĂRTURII DESPRE SCHITUL FEDELEȘOIU ȘI BISERICA ACESTUIA ÎN ,,ISTORIA ARHIEPISCOPIEI ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI'', CURTEA DE ARGEȘ, 2015

Pr. Dr. Ioan DURĂ

Cartea ,,Istoria Arhiepiscopiei Argeșului și Muscelului'', tipărită în 2015 la Curtea de Argeș, numără 743 de pagini. Iar autorul acestei voluminoase lucrări, cu o bogată bibliografie și multe fotografii, este ,,pr. lector dr. Radu Tascovici'', cadru didactic al Facultății de Teologie ortodoxă din Pitești.

Pornind de la constatarea inexistenței unei monografii a Schitului Fedeleșoiu am decis să aflu care sunt mărturiile despre acesta și biserica sa în cartea de mai sus, din 2015, și să le prezentăm în cele urmează. Nu înainte însă de a face câteva precizări.

Mai întâi că Schitul Fedeleșoiu, întemeiat în 1673, a aparținut de Episcopia Argeșului de la înființarea acesteia în 1793 și până la 1884, când respectivul așezământ monahal și-a încetat existența. În timp ce biserica schitului Fedeleșoiu, devenită de mir în 1884, a continuat să aparțină din acel an și până la 5 februarie 1949 de Episcopia Argeșului, când aceasta din urmă a fost desființată și contopită cu Episcopia Râmnicului, constituind Episcopia Râmnicului și a Argeșului.

Totodată se mai cuvine precizat că schitul Fedeleșoiu din anul înființării sale, 1673, și până în 1793, a aparținut de Mitropolia Ungrovlahiei a Țării Românești.

Mitropolitul Varlaam urca pe scaunul mitropolitan al Țării Românești la 24 decembrie 1672, iar la 29 iunie a anului 1673 sfințea biserica[1] schitului Fedeleșoiu, cu hramul Schimbarea la Față a Domnului, pe care a ctitorit-o împreună cu domnitorul Grigorie I Ghica (1 sept. 1660-noiem. 1664; febr. 1672-noiem. 1673) și soția acestuia, Doamna Maria. Însă, în ziua de 25 aprilie 1679, mitropolitul Varlaam avea să renunțe la scaunul de mitropolit al Ungrovlahiei, iar după ceva timp pribegea în Ardeal însoțit de Ioasaf, ,,proigumen ot Argeș''. (p. 28), adică de fostul egumen al Mănăstirii Curtea de Argeș[2].

Printre clericii argeșeni participanți la Revoluția din 1848 s-a numărat și Ieromonahul Grigorie, iconomul Episcopiei Argeșului, care ,,a încercat să se refugieze în Transilvania, împreună cu generalul Gheorghe Magheru.'' (p. 106). Așa se face că Ieromonahul Grigorie ,,s-a retras prin satele Boișoara, Jiblea și Pripoanele, fiind prins și arestat la Schitul Fedeleșoiu.'' (p. 106)

În rândul vestiților meșteri de cruci de cult, din lemn, din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea din Episcopia Argeșului este menționat în carte și Mușat diaconul din Opătești, care ,,a realizat neprețuite comori de artă populară de factură bisericească. Școlit, poate la Mănăstirile Cozia, Turnu, Stânișoara sau la Schiturile Fedeleșoiu, Berislăvești ori Scăueni, la 1775, anul din care datează prima lucrare, Mușat era deja diacon.'' (p. 243). Așadar, autorul cărții consideră că Mușat diaconul din Opătești a putut fi ,,școlit'' în meșteșugul crucilor de cult, din lemn, și la schitul Fedeleșoiu. Realitate ce pare credibilă mai ales dacă ținem seama de ceea ce scria autorul cărții, și anume: ,,Crucile de cult ale meșterului Mușat au intrat în alcătuirea inventarului obiectelor de cult ale bisericilor din ... Dăești.'' (p. 243). Or, Dăești este localitate vecină a Fedeleșoiului, în care se afla schitul acestuia.

Episcopia Argeșului (1793-februarie 1948) a moștenit biserici specifice arhitecturii brâncovenești, ctitorite toate ,,în ultimile decenii ale secolului al XVII-lea și în secolul al XVIII-lea'' (p. 284). Și printre respectivele biserici ridicate ,,în ultimile decenii ale secolului al XVII-lea'', autorul cărții menționează următoarele: ,,Mânăstirea Turnu (1676), Schitul Bascov (1695), Schitul Fedeleșoiu'' (p. 284). Aici, după cum se poate constata, autorul nu indică anul înălțării bisericii Schitului Fedeleșoiu, probabil fiindcă nu-l cunoștea. Altminteri ar fi trecut Schitul Fedeleșoiu înaintea Mănăstirii Turnu și Schitului Bascov. Și aceasta întrucât biserica Schitului Fedeleșoiu a fost ridicată și sfințită în 1673, chiar dacă pictura și impodobirea acesteia, precum și pridvorul ei, s-au isprăvit în vremea sfântului domnitor Constantin Brâncoveanu.

Schitul Fedeleșoiu, potrivit celor inserate în cartea părintelui Radu Tascovici, primea vinărici, adică dare în vin, de la viile din Dealul Goleștilor. În această privință, autorul cărții din 2015, la pagina 328 a acesteia, prezintă un fragment din hrisovul manuscris 17863/2981, din Muzeul Golești, prin care se întărea Schitului Fedeleșoiu vinăriciul din Dealul Goleștilor în anii 1815-1832.

Hrisovul respectiv era semnat de boierii Golești: Iordache, Radu și Constantin.

Fragmentul hrisovului inserat la pagina 328 a cărții este următorul: „Epitropia Spitalului Iubirei de oameni/ Filantropia 1815 - 1832/ 6. Bis vel dvornic Iordache Golescu./ Donatori: Marele ban Radu Golescu 1831/ Marele Logofăt Iordache Golescu Donatori: Marele ban Radu Golescu 1831 / Marele Logofăt Iordache Golescu/ Aga Constantin Golescu''. Cu indicarea autorului cărții: ,,Hrisov pentru întărirea vinăriciului din Dealul Goleștilor Schitului Fedeleșoiu (ms. 17863/2981, Muzeul Golești).'' (p. 328).

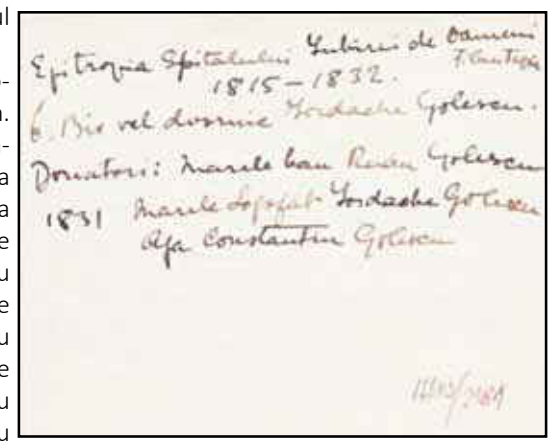
Epitropia Spitalului Iubirei de Oameni Filantropia 1815 – 1832.
6. Bis vel dvornic Iordache Golescu.
Donatori: Marele ban Radu Golescu
1831 Marele logofăt Iordache Golescu
Aga Constantin Golescu

Hrisov pentru întărirea vinăriciului din Dealul Goleștilor Schitului Fedeleșoiu
(ms. 17863/2981, Muzeul Golești)

Preotul Dr. Radu Tascovici a folosit la redactarea cărții sale și lucrarea lui Dionisie Fotino, ,,Istoria generală a Daciei, sau a Transilvanii, Țerei Muntenesci și a Moldovei, tom. III, Imprimeria Națională a lui Iosif Romanov et Companie'', tipărită în 1859 la București. Și, printre altele, Pr. Dr. Radu Tascovici a citat în lucrarea sa și ceea ce a scris Dionisie Fotino despre așezămintele monahale din județul Argeș din acel timp: ,,În județul acesta sunt și trei mănăstiri: Cotmana (Cotmeana), Tutana și Vălenii; asemenea cinsprezece metoașe: Cornetu, Fedeleșoiu, Berislăvești, Buliga, Brădetu, Brătășeștii, Robaia, Turnu, Costeștii, Teiușul, Flămânda și Morunglavu.'' (p. 334).

Din cele scrise de Dionisie Fotino, citate de părintele Radu Tascovici în cartea sa, aflăm că în 1859 schitul Fedeleșoiu era metoc; fiind menționat al doilea dintre ,,metoașe'', cum le numea Fotino, și pe care le prezenta în ordinea vechimii acestora[3].

La 20 aprilie 1750, domnitorul Țării Românești Grigorie II Ghica (1733-1735; 1748- +23 august 1752) a transformat 11 mănăstiri în metocuri și le-a închinat închinat mănăstirii Pantelimon de lângă București, ctitoria sa[4], în cadrul căreia a construit spitalul ,,Sfântul Pantelimon'',,pentru îndestularea și buna chibzuire a spitalului cu săraci bolnavi''. De altfel, tocmai pentru a veni în sprijinul Mănăstirii Pantelimon și a spitalului ,,Sfântul Pantelimon'', domnitorul Grigorie II Ghica a transformat ,,11 mănăstiri în metocuri ale acesteia.''[5]. Iar în cele 11 mănăstiri transformate în metocuri ale Manăstirii Pantelimon de către domnitorul Grigorie II Ghica s-a numărat și Mănăstirea Fedeleșoiu. Mai ales că schitul Fedeleșoiu a fost și ctitoria domnitorului Țării Românești Grigorie I Ghica (1660-1664; 1672-1673) și al Doamnei Maria, iar domnitorul Grigorie II Ghica se trăgea din familia Ghica.

Prin urmare, la 20 aprilie 1750, schitul Fedeleșoiu figura ca mănăstire. Iar de la aceeași dată de 20 aprilie 1750 mănăstirea Fedeleșoiu redevenea schit și metoc al Mănăstirii Pantelimon. Și, astfel, schitul Fedeleșoiu avea să ajungă sub administrarea fostei Eforii a Spitalelor Civile[6], până în 1884, când acela își înceta existența, iar biserica acestuia devenea de mir. Apropo de remarcat că autorul ,,Istoriei Arhiepiscopiei Argeșului și Muscelului'', din 2015, nu amintește în aceasta despre data încetării existenței schitului Fedeleșoiu. Ca urmare a inițiativei Ministrului Cultelor și Instrucțiunii Publice, Spiru Haret, Administrația Casei Bisericii a întocmit un Anuar, publicat în 1909, cu datele statistice ale Bisericii Ortodoxe Române din anul precedent, 1908. Anuar în care, firește, găsim prezentată și ,,situația parohiilor din jud. Argeș corespunzătoare anului 1908''. (p. 372).

Potrivit Anuarului din 1909, în anul 1908 exista ,,comuna Fedeleșoiu-Fețeni'', de care aparținea și ,,cătunul Racovița''. (p. 355). Și tot din același Anuar din 1909, mai aflăm despre Parohia Fedeleșoiu din 1908: ,,Parohia Fedeleșoiu, comuna Fedeleșoiu-Fețeni, cu biserica parohială Sf. Apostoli și Schimbarea la față. Paroh, pr. Atanasiu Ioan, seminarul inferior. Biserica parohială e de zid, s-a clădit la 1700. Biserica filială e de zid, s-a clădit la o dată ce nu se cunoaște, e în ruină.'' (p. 360).

Referitor la cele inserate în Anuarul din 1909 se cade precizat, mai întâi, că biserica schitului Fedeleșoiu ,,s-a clădit'' în 1673, când a și fost sfințită, iar pictura si impodobirea acesteia, precum și pridvorul ei, s-a terminat în anii următori, potrivit celor consemnate în chiar pisania acestuia, pusă în 1702. În al doilea rând, că biserica schitului Fedeleșoiu a devenit de mir, parohială, din 1884.

Cât privește ,,biserica filială'' a Parohiei Fedeleșoiu, menționată în Anuarul din 1909, fără să i se amintească numele, aceasta era din Goranu, satul vecin, care, într-adevăr, în 1908 se afla în ruină. Iar parohia Goranu, fără biserică, devenise filie a parohiei Fedeleșoiu. Astfel se și explică de ce parohia Fedeleșoiu a făcut subscripții pentru strângerea de fonduri pentru construcția ,,bisericii filială'' din Goranu, terminată abia în 1955[7].

Cu siguranță că mărturiile despre Schitul Fedeleșoiu și biserica acestuia din ,,Istoria Arhiepiscopiei Argeșului și Muscelului'' din 2015, expuse mai sus, precum cele din articolul nostru consacrat aceluiași așezământ monahal[8], se vor adeveri folositoare la întocmirea monografiei de care acesta duce lipsă.

NOTE:

[1] În biserica schitului Fedeleșoiu se află portretul votiv al mitropolitului Varlaam.

[2] Despre pribegia mitropolitului Varlaam în Ardeal, a se vedea, Ioan Lupaș, Pribegia prin Ardeal a mitropolitului Varlaam al Ungrovlahiei, în vol. ,,Studii, conferințe și comunicări istorice'', vol. I, București, 1928, p. 199-202.

[3] Dionisie Fotino a trecut pe bună dreptate schitul Fedeleșoiu al doilea, ca vechime, în cele cinsprezece metocuri ale Episcopiei Argeșului, întrucât fusese ridicat în 1673, în timp ce primul, schitul Cornet, a fost înălțat în 1666 de marele vornic Mareș Băgescu.

[4] Domnitorul Grigorie II Ghica a fost înmormântat în biserica Mănăstirii Pantelimon, ctitoria sa, în august 1752, demolată în anii 1984-1986 ai regimului comunist ceaușist.

[5] Arhim. Daniil Oltean, Mănăstirea Măxineni, în vol. ,,Domnitorii și ierarhii Țării Românești - Ctitoriile și mormintele lor -. Editura Cuvântul Vieții a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, 2009, p. 164.

[6] Vezi Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu, Istoria Bisericii Ortodoxe Române, vol. 2, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1981, p. 130

[7] Despre subscripțiile pentru stângerea de fonduri necesare construcției bisericii din Goranu de către parohia Fedeleșoiu, a se vedea, Pr. Dr. Ioan Dură, Schitul Fedeleșoiu (1673) și biserica acestuia (parohială din 1884) și mărturiile din cartea ,,Episcopia Argeșului 1793-1949''), în revista ,,Cultura Vâlceană'', Anul XIII, Nr. 183, noiembrie 2021, p. 7-8.

[8] Vezi Pr. Dr. Ioan Dură, art. cit.

O PIOASĂ RUGĂCIUNE PRNTRU CONSTANTIN MARCEL (1944 – 2021)

Într-o zi tristă de toamnă din 2021 a plecat, pentru totdeauna dintre noi, după o îndelungată suferință, colegul nostru Constantin Marcel Marian, un om de mare caracter.

Absolvent al Academiei de Studii Economice, economist de valoare, și-a desfășurat o bună parte a activității ca dascăl, la Școala de Cooperație din Râmnicu Vâlcea, unde s-a bucurat de un respect deosebit din partea discipolilor săi și a colegilor de cancelarie. De-a lungul carierei profesionale și-a făcut datoria în mod conștiincios, cu pasiune și responsabilitate. S-a numărat printre cei 22 de intelectuali de frunte ai județului nostru care, pe 23 octombrie 2007, au pus bazele Asociației Seniorilor din Educație, Știință și Cultură din județul Vâlcea.

Ca membru fondator a făcut parte din Consiliul de conducere și s-a ocupat de problemele financiare. A manifestat o corectitudine exemplară și timp de aproape 15 ani a ținut o evidență contabilă riguroasă și a gestionat cu chibzuință fondurile, pe baza reglementărilor în vigoare.

A renunțat cu greu să se ocupe de evidența contabilă a asociației, când starea sa de sănătate s-a agravat și nu i-a mai permis să lucreze. De o amabilitate ieșită din comun, „nenea Marcel" nu a deranjat pe nimeni, nici măcar cu un cuvânt. Discuțiile cu el erau întotdeauna reconfortante și generau optimism.

Membrii Asociației Seniorilor regretă profund trecerea la cele veșnice a bunului nostru coleg, de o rară omenie și onestitate, Marcel Constantin. Îi vom păstra o frumoasă amintire în inimile noastre îndurerate și ne rugăm Bunului Dumnezeu să-i odihnească în pace sufletul său generos.

Gheorghe PANTELIMON

IOVAN N.I. IULIAN

• Profesor de excepție și de mare modestie al anilor ‘60 •

Publicăm o parte din memoriile ce alcătuiesc într-o sinteză viața și profesionalismul exemplar al profesorului Iulian Iovan dedicat Liceului Vasile Roaită, Secția cu Program Special de Educație Fizică din Râmnicu Vâlcea, activitate desfășurată cu pasiune, pentru o educație sănătoasă în spiritul muncii sportive, de formare intelectuală și de performanță a elevilor și tinerilor vâlceni. (Prof. Gheorghe Dumitrașcu)

III

La Școala medie nr. 2 (viitorul Vasile Roaită), directorul Ilie Chiriță ne-a repartizat, în corpul B al clădirii, 5 săli de clasă și o încăpere de mai mici dimensiuni în care să-și desfășoare activitatea corpul didactic, direcțiunea, personalul auxiliar. Încăperile primite nu aveau niciun fel de mobilier – bănci, catedre, table, birouri. În cele 5 zile rămase, pentru areuși să asigurăm ceea ce trebuia pentru o școală a trebuit să facem un efort neînchipuit de mare. Nu existau elevi, nu aveam profesori suficienți, nu aveam material didactic, iar baza materială, cu deosebire cea destinată activității sportive, era sub minimumul de nevoi. Față de necesar nu aveam profesori de educație fizică cu care să acoperim catedrele și nu aveam nici posibilitatea de a aduce de la alte școli.

Ne-am mobilizat serios pentru a asigura cât mai bine posibil condițiile de funcționare astfel ca la 15 septembrie să putem deschide cursurile în condiții asiguratorii că suntem o școală organizată și de calitate. S-au început înscrierile elevilor care s-au prezentat din proprie inițiativă dar care, din lipsa popularizării acțiunii, nu puteau acoperi efectivele claselor. Directorul, susținut de un profesor, s-a deplasat la școlile generale, din dispoziția Secției de învățământ și trecând prin clase informa și oferea posibilitatea transferării la școala noastră a celor ce doreau să învețe într-o școală cu profil sportiv. Situația era dificilă deoarece directorii școlilor nu erau dispuși să piardă elevi buni și îndrumau să opteze pentru școala sportivă pe cei indisciplinați și nesilitori la învățătură. Nu aveam cum să prevenim această situație, dar au fost și destui elevi, care la îndemnul părinților, au venit la școala sportivă tentați de condițiile în care se programau cursurile și de calitatea multora dintre cadrele didactice care urmau să predea.

S-a asigurat mobilierul cu sprijinul celor două licee 1 și 2, din surplusul pe care acestea îl aveau și pe care îl destinaseră reformei. S-a completat corpul didactic de cultură generală cu profesori și trebuie evidențiat faptul că am avut șansa de a dispune de profesori cu o bună reputație, cu experiență și valoare, de la care elevii au putut învăța.

Cu deplin respect și prețuire îi amintesc, în ordine aleatorie, pe cei cu care am pus bazele liceului și care și-au dedicat întreaga pasiune și pregătire în munca la catedră, în folosul formării oamenilor cu care ne mândrim și astăzi.

Director NEGOIȚĂ GH. – biologie, PĂUNESCU CICERONE și GUȚU PAVEL – matematică, NEGULESCU VALERIA – L. Română, BETULESCU MARIA – geografie, MARTALOGU ELEONORA – istorie, GRIGORESCU ELENA – L. Franceză, MĂRĂCINE DUMITRU – L. Rusă, ȚILIVEA NICOLAE – fizică, ȘTEFLEA AURICA – desen, ȚURCANU PETRE – muzică. Pentru completarea catedrelor sau pentru a ne sprijini până la venirea unor titulari, ni s-au alăturat profesori de mare valoare de la alte școli din oraș ca: GIBESCU CONSTANTIN și CONSTANTINESCU NICU – L. Română, MORJAN PETRE – psihologie, CRĂCIUN ION – latină, DODUN M. – fizică-chimie, cărora li s-au mai alăturat în anul următor: NISIPESCU CRISTINA și DANEȘ IOANA – L. Română, SCARLAT VALERIA – fizică, STĂNESCU M. – biologie, BRILIANOV TATIANA – desen.

Directorul Negoiță Gh., cu experiența și calitățile pedagogice de excepție, a acceptat această funcție într-un moment crucial pentru viața sa de familie, dar a făcut totul pentru a mobiliza colectivul nou constituit și, cu un tact desăvârșit, a trezit interesul tuturor pentru noua școală. Un excepțional exemplu a fost profesorul de matematică Păunescu Cicerone, primul care s-a prezentat și care s-a implicat, alături de director, în recrutarea elevilor, organizarea și funcționalitatea sălilor. Un exemplu rar întâlnit, cu o cotă înaltă de apreciere și popularitate, ce dispunea de o mare dragoste și experiență pentru copiii claselor gimnaziale.

O problemă dificilă a fost constituirea personalului didactic de specialitate pentru catedrele de educație fizică, deoarece, criteriile cerute pentru a putea preda la secțiile pe ramuri de sport nu erau îndeplinite decât de foarte puțini profesori. Pentru mine a constituit un adevărat calvar rezolvarea acestei probleme și soluția, una de compromis, a fost să apelez la sprijinul unor cadre de la alte școli, care, cu ore suplimentare, au acceptat. Am început cu încadrarea celor care îndeplineau criteriile și, din primul colectiv numit au făcut parte: Enescu Octavian, Mihai Ion și Popescu Dumitru – la atletism, Stilea Eugenia – la gimnastică fete, Stilea Laurențiu – la volei băieți, Mărășescu Aurora – la volei fete, Trincă Constanța – baschet fete și Iovan Iulian – la fotbal. Pentru încadrarea posturilor rămase am încadrat, cu ore suplimemtare, pe Darie Petre – la gimnastică băieți, Rusu Ion – la atletism, Ștefănescu Constantin, Darie Silvia și Stătescu Vasile – pentru orele de pregătire fizică generală.

Am întocmit catedrele, am stabilit un orar și, cu unele improvizații inevitabile oricărui debut, am putut să deschidem cursurile. Pe 15 septembrie 1958, orele 9, pe terenul de sport, a avut loc careul festiv prin care ni se confirma existența. Am trăit cu toții emoții speciale. S-a intrat în clase cu curiozitate dar și cu o ușoară îngrijorare pentru cele ce vor urma, întrebându-ne dacă vom dovedi că onoarea care ni s-a făcut de oficialități, încredintându-ne misiunea pe care o trăiam, a fost meritată.

Echipa de baschet fete-Campioană Națională a SSE. 5-Ceaușescu Elena, 4-Popescu Rodica Bogdana, 13-Ioniță Ileana, 11-Teodosiu Mihaela, 7-Negulescu Draga, 15-Caragea Viorica, 9-Mihai Magda, 17-Ciobanu Coca, 14-Lăzărescu Paula.
În centrul echipei Iulian Iovan.

Încet, încet lucrurile au început să se desfășoare conform situațiilor firești ale unui program școlar bine organizat, micile inadver-tențe se rezolvau din mers iar școala a înce-put să devină cunoscută în următorii doi ani, să fie apreciată și căutată de părinți și copii. Ceea ce ne lipsea, și era un mare obstacol în normalitatea activității didactice, lucru pe care l-am resimțit mulți ani, era baza materială necesară instruirii sportive la nivelul cerințelor unei astfel de instituții speciale. Dacă în sezonul cu timp favorabil se mai putea face față numărului de ore foarte mare, în sezonul rece singura sală, de dimensiuni medii, nu permitea activitatea în condiții normale. Trebuia să programăm câte 4-6 grupe în aceeași oră, în care profesorii își împărțeau spațiul, prin înțelegere, mai ales că fiecare avea de realizat teme specifice ramurilor de sport din programă. Acest lucru se va deduce și din cele ce le voi descrie în continuare, despre anii următori, în care au survenit schimbări în bine, aducându-ne satisfacții tuturor și de care au beneficiat elevii care au absolvit și s-au realizat cu succes în societate.

Desigur că, nu totul s-a rezolvat în timp scurt și pe deplin. Au trecut un număr de ani ca structura liceului să se completeze, să se consolideze și să producă la cerințele societății. Trebuie însă să specific, mai întâi, prin ce se deosebește și prin ce se aseamănă liceul cu program sportiv de celelalte licee din sistemul românesc de învățământ. Făcând parte din specificul liceelor teoretice, deosebirea nu avea nicio legătură în ceea ce privește pregătirea de cultură generală. Planurile de învățământ la acest capitol erau identice cu o singură deosebire, numărul de ore de educație fizică. Acesta era mai mare decât cel din programa celorlalte licee. În timp ce o clasă de liceu obișnuit avea alocate 2 ore de educație fizică pe săptămână, o clasă cu profil sportiv avea alocate 6 și 8 ore ore săptămânal, conform ciclului gimnazial sau liceal. Era firesc să se aloce un număr de ore corespunzător deoarece scopul pentru care exista liceul presupunea, exigențe speciale, pentru a corespunde comenzii sociale în domeniul sportiv. Deorece cerințele acestor licee sunt bine stabilite și cu un scop de interes național, trebuie să li se asigure o organizare și un volum de pregătire specifice, care să ducă la realizarea obiectivului la un nivel cât mai ridicat.

Planul de învățământ, elaborat de Ministerul Învățământului prevedea același număr de obiecte de cultură generală cu același număr de ore. Programa de educație fizică era diferită de cea a liceelor cu program normal deoarece conținutul instruirii nu se asemăna, în timp ce la clasele cu program normal accentul se punea pe dezvoltarea fizică generală, la liceele sportive, pe lângă dezvoltarea calităților fizice, accentul se punea pe instruirea în ramura de sport din structura liceului astfel încât elevul să se ridice la nivel performant. Clasele sportive se bucurau și de un program corespunzător, având cursuri dimineața pentru ca participarea la orele de antrenament să se programeze după amiaza.

Ministerul Învățământului a venit în sprijinul elevilor și a recomandat, prin instrucțiuni, ca la aceste clase să se încadreze profesori de cultură generală cu experiență și bună reputație pentru a preda astfel încât elevii să poată învăța cât mai mult din clasă și în acest fel să compenseze lipsa de timp liber de care dispun. După cum am constatat, profesorii au înțeles această necesitate și au procedat cu responsabilitate pentru a ajuta elevii.

În primul an de funcționare, liceului i s-au atribuit 2 clase a V-a, o clasă a VI-a, o clasă a VII-a și o clasă a VIII-a la liceu – total 5 clase. Numărul claselor nu se încadra în normativele financiare pentru ca în conducere să fie prevăzut un director adjunct pentru coordonarea învățământului de specialitate și s-a recurs la o soluție provizorie până la creșterea numărului de clase, astfel încât să corespundă prevederilor. Am fost numit director la școala sportivă de elevi care era pe lângă Liceul nr. 1, școala a fost trecută ca secție pe lângă liceul cu program sportiv și în acest fel am preluat și funcția de director adjunct de specialitate. După 4 ani am predat funcția de director al SSE și am ales să rămân adjunct la Liceul sportiv, unde se realizase numărul de clase prevăzut pentru acest post, încă din cel de-al doilea an.

Planul de învățământ era stabilit ca liceul să aibă câte două clase paralele la ciclul gimnazial și câte o clasă la cel liceal.Pentru activitatea sportivă s-au stabilit, de către Ministerul Învățământului, 5 secții, pe ramuri de sport astfel: Atletism, Gimnastică, Volei pentru băieți și fete, Baschet fete și băieți, Fotbal băieți. Activitatea proactivă se desfășura câte o oră de clasă, de 3 ori pe săptămână, pregătire sportivă pentru fiecare secție.

În totalul claselor V-VIII aveam 6 ore săptămânal, iar clasele IX-XI, 8-10 ore, în funcție de nivelul de pregătire al elevilor. În timpul anilor Ministerul Învățământului a intervenit cu modificări și la nivelul orelor cât și la constituirea grupelor de instruire. Durata unei ore era de 50 de minute iar la cele de pregătire sportivă de 90 de minute, care erau programate o dată la terminarea orelor de curs dimineața și de două ori după amiaza. Sub această formă, programul nu avut niciun impact negativ asupra elevilor sau al pregătirii lor generale cu un volum de activitate mai mare decât cel al claselor obișnuite, ci timpul alocat, în acea perioadă, în învățământ se putea face față în mod optim, dovada rezultatele obținute la învățătură și la dezvoltarea fizică armonioasă a elevilor care se distingeau vizibil de cei ai claselor cu program obișnuit.

Două probleme spinoase am avut de rezolvat, probleme de importanță vitală pentru existența școlii în orașul nostru. Cadrele didactice de specialitate necesare pregătirii sportive la nivelul cerințelor naționale și baza materială în care să se realizeze. Am întâmpinat obstacole, pe care nu le prevăzusem, în asigurarea necesarului bugetar și a modului în care erau receptive organele decizionale la informările și solicitările mele.

În privința cadrelor de specialitate, necesarul s-a putut rezolva într-un timp rezonabil, cu unele improvizații, în special cu absolvenți tineri ai IEFS – mulți dintre ei vâlceni și foști elevi ai liceului, care au dorit să revină acasă. Baza materială însă, a necesitat o durată mai lungă de timp, din cauza bugetului mic pe care îl primeam. Spațiul pe care l-am primit devenea insuficient pe măsură ce numărul de clase se completa în anul următor și ciclul gimnazial avea să aibă 6 clase iar cel liceal 4 clase. Noi aveam destinate doar 5 clase în localul Liceului nr. 2 și în al treilea an de funcționare urma să avem ambele cicluri, ceea ce punea sub semnul întrebării unde vom funcționa.

(Va urma)

ȚĂRANUL ROMÂN, VÂLCEAN, ÎNTRE BIBLIOTECĂ ȘI VATRA SATULUI

«Aurel Gibă, fratele profesorului de matematică care a predat pe timpul nostru la Liceul Vasile Roaită, astăzi Mircea cel Bătrân, din satul Piatra, com. Ciofrângeni, a intervenit și dumnealui (19 august 2021, Biblioteca Județeană Vâlcea), vorbind despre satul românesc, despre țărani, despre unire și înțelegere, dându-se domnia sa exemplu care este un produs între un ardelean din Valea Jiului și o argeșeancă din Piatra, dânsul care acum ocupă mirificul spațiu moștenit aici, la Piatra, fiind total dăruit lumii naturale pe care o adoră. Și-a început discursul despre satul românesc de la Horodiștea la Săpânța scanând lățimea României rotundă, despre natură, și despre patrie, cu o comparație - personificare șocantă: „Nu cred să mai ai ceva să adaugi la ce au spus domniile lor (Ion Aldescu și Gh Deaconu), adevărate cărți pe picioare”! În numărul viitor dăm integral discursul dumnealui împreună cu monologul debitat a doua zi în chiar plaiul său de la Piatra în fața aparatului nostru de filmat, între câteva minunate vaci și câteva butoaie cu țuică fiartă de două ori! Ne place ori de câte ori îl vedem, ascultăm, pe dl Gibă din Piatra, fiindcă tot de atâtea ori deplânge soarta viaductelor părăsite care străbat locurile pline de măreție naturală și istorică, dintre Râmnicu Vâlcea și Curtea de Argeș!... atât, acum! » (Fragment din articolul „Theodor Geantă-pilon al societății interbelice vâlcene” apărut în lunarul CULTURA vâlceană nr. 182, octombrie, 2021)

Aurel Gbă

MEMORIAL THEODOR GEANTĂ LA BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ VÂLCEA - 19 AUGUST 2021

Aurel Gibă: - Domnilor și doamnelor...După atâtea vorbe frumoase câte s-au spus de către cei doi vorbitori, adevărate cărți pe picioare, dl colonel Ion Aldescu și dl prof. Gheorghe Deaconu, greu mai poate să intervină cineva și să se mai facă ascultat. Dar pe mine mă doare sufletul când știu că pe țăranul român nu-l mai bagă nimeni în seamă. De aceea mă bucur că la această manifestare, acesta, țăranul român, mă scuzați!... fermierul român, mai ia și el parte din când în când la asemenea întruniri de mare amploare, intensitate, act de cultură, culmea, pe aceste vremuri, când pandemia, războaiele din Afganistan, politicienii vremii...nu ne mai dau pace!...și uite că am putut să ne adunăm! Probabil că asta a fost vrerea lui Dumnezeu!

Cum însă să încep eu acest discurs?...Dragi prieteni vaccinați-vă!...cum am auzit un prieten, recent, la o discuție în public. Nu, nu așa vreau. Să zic altfel: „dragi tovarăși și pretini”... Nu, nici așa nu vreau, cum se adresa un președinte din alte vremuri, că sigur nu o să vă convină... Eu o să-mi încep discursul cu formula: Dragi frați români! ...Este foarte bine că cineva din oștirea română s-a gândit să facă lucrul acesta. În filmul prezentat am văzut actul de naștere al lui Theodor Geantă în care scria Tudor. Și așa mi-am amintit de cel mai frumos film, primul în copilăria mea, pe care l-am văzut la opt ani. „Tudor” se chema! Și mi-a rămas în minte...Deși se împlinesc 200 de ani de la Revoluția lui Tudor Vladimirescu, nu văd să se amintească prea mult de acest mare om, mare român, deși de la Horodiștea la cimitirul din Săpânța ar trebui să se vorbeească numai despre Tudor! M-a marcat extraordinar filmul, încât roluri cu el am jucat în toată școala mea! Recitam cu multă mândrie: „Țara este norodul și nu tagma jefuitorilor”! Acum stau și mă gândesc... La 69 de ani de la moartea lui Tudor Vladimirescu se naște Theodor Geantă. Și în clipa asta sânt mândru că particip la acest memorial în care se sărbătorește un urmaș de-al lui Tudor Vladimirescu... Vreau să vă spun că trăiesc în satul natal al părinților mei, că mama se trage din Tigveni, din Blajul Tigvenilor, iar tatăl meu din Valea Jiului. Legătura ancestrală între Oltenia și Muntenia a existat deși nu întotdeauna ca fiind foarte trainică, deși eu o consider mai mult decât atât!...Eu cred că noi muntenii suntem cei de dincoace de râul Sâmnic și nu de dincoace de râul Olt... Această legătură de sânge a părinților mei se reflectă și în cultura română. Mă uit la dvs, și mă bucur, vă văd oameni cultivați, cu multe studii...vă invidiez, dar pot să vă spun că și eu sunt absolventul „Universității” Vasile Roaită...Acesta, Vasile Roaită, a fost un copil în care au tras cine au tras,...nu știm nici astăzi cine a tras în noi, în decembrie ,89...Dar dl Deaconu îmi spunea: - măi, tu să nu mai spui că ești țăran! Cum nu, domnule Deaconu, eu sunt un țăran!... dacă trăiesc lângă ei și fac ce fac ei.... Țăranii ăia care au făcut războaie, care au apărat și hrănit țara asta și iată, nimeni nu are grijă de ei, nu se interesează de soarta lor, mai mult, care suferă de soarta țării lor! Dvs, cum spuneam, întelectualii, trebuie să fiți mai aproape de noi, să ne vedeți și lipsurile și comorile...să vedeți ce bogăție zace în mediul lor, al nostru, adevărate comori de viață și de artă! Noi nu suntem în stare nici să păstrăm ceea ce ei ne-au dăruit... Să păstrăm măcar ceea ce ei, țăranii români care cu Biblia în mână au cucerit pentru noi acest pământ, și l-au apărat! Și l-au lucrat, Iar noi l-am vândut...Noi intelectualii! Mă scuzați, nu noi...Se spune că nu mai avem tineret! Vă spun cu mâna pe inimă, încă mai avem tineret patriot!... Tineret care nu doarme... Am constatat acest lucru la Putna, în timp ce președintele se plimba cu bărcuța... acolo la mare, la Putna, s-au adunat românii adevărați. S-a serbat 150 de ani de la adunarea de la Putna de acum 150 de ani- 1871- când a fost comemorat Ștefan cel Mare! Atunci, cei mai de seamă tineri români! Acest tineret încă mai iubește această țară, așa cum o iubește și dl. Aldescu care putea să ne întâmpine cu o cafea pe terasă...așa cum ne-au întâmpinat moldovenii. Și mă gândesc la această mare dezbinare care poate să existe între români, dacă în același timp, președintele acestei țări era la mare și admira o bărcuță, iar alții, tot români, erau aunați la Putna!

Un lucru foarte des întâlnit în România, adevărul se află pe jumătate! Nu, adevărul trebuie să se afle acolo unde este el... că e la stg., că e la dr. , adevărul este acolo unde este și trebuie respectat. Dacă legionarii nu aveau în mână pistolul, ci numai Biblia erau și acuma...Dacă comuniștii aveau în mână Biblia, acum erau la Putere și poate nu ajungem așa (în perioada comunistă cea mai puternică biserică din lume era în Polonia; duminica, în timpul liturghiei, nici om, nici mașină, nu erau pe stradă...Toată lumea era la biserică sau urmăreau slujba în casă n.n)...

Oricum, e bine ca dvs intelectualii să nu uitați de noi. ....Să mai spunem că în 1989 com. Golești era săracă, necunoscută. Dar era în perspectiva de a deveni oraș, având un obiectiv național care acum iată, stă să se dărâme pe noi... Nu poate fi acest viaduct măcar un jalnic punct de atracție turistică? Cel mai mare viaduct din România, al III-lea din Europa!? și cu cele două tunele făcute în pământ! Da este foarte greu să faci un tunel în pământ!... Tehnologie total românească! Nimeni nu spune un cuvânt despre acest lucru (pardon, lună de lună presa noastră culturală, a lui Intol Press, scrie lună de lună că această cale ferată Curtea de Argeș- Sibiu poate crea mii de locuri de muncă- și ar putea fi raiul pe pământ pentru cele trei județe: Argeș, Vâlcea și Sibiu!! n.n)... Este clar pentru oricine că nu putem să mai fim cum am fost, dar nici măcar să păstrăm ce am făcut bine înainte?...

ÎN GRĂDINA MAICII DOMNULUI, ÎN VATRA SATULUI PIATRA

În 27 august 2021 l-am vizitat pe Aurel Gibă la reședința sa din satul Piatra, com. Ciofrângeni, jud. Vâlcea.

Aurel Gibă: - Iată, aici este primul pom altoit de mine, se vede portaltoiul, un prun sălbatic. Toți pomii care se văd sunt îndeaproape îngrijiți, toaletați chiar după potopul de piatră care a fost vara aceasta. I-am salvat cât de cât, i-am săpat la rădăcină, i-am văruit ca să-i scăpăm de căldură...Mai jos avem o plantație de 3 ani, o pepinieră din care oferim și celor interesați, chiar și celor de pe Facebook ca să vadă toată lumea, venind astfel în interesul țăranilor, să vadă că și aceștia au moștenit de la părinții lor tot ce a fost mai bun privind plantarea, îngrijirea și menținerea într-o stare vegetativă sănătoasă...Aici este vorba de pruni, aici de cireși și mai jos, acolo, avem un măr secular...Așa erau strămoșii noștri țărani, făceau și răscoale, făceau și războaie, plantau și creșteu pomi, făceau și mulți copii...

Noi tratăm despre un popor care în sec XX a avut parte de cel mai urât episod, dramatic, din viața sa: Răscoala din 1907! ...Am ajuns acum înapoi la 1907, înapoi la romanul „Desculț” de Zaharia Stancu...Ați văzut că am vorbit de „Desculț” și la Memorialul Theodor Gentă. Eu acolo am apelat la oamenii care mai au ceva din dragostea de țară așa cum au avut-o înaintașii noștri, dragostea de patrie, dragostea de România... Vedeți, aici, totul este acoperit de verdeață, și nimeni nu vine să spună: domnule, haide să o luăm de la început, haideți să facem ceva, haideți înapoi către datini și tradiții... Să fim cinstiți, și credința acum este puțină. Avem două biserici, una veche și una nouă, dar ele sunt mai mereu goale, oamenii din ce în ce fac pași înapoi privind credința, mersul la biserică!

...Ăsta este satul meu, locul meu de existență cum spunea Blaga, veșnicia, născându-se aici! ...„Copilo, pune-ți mânile pe genunchii mei./ Eu cred că veșnicia s-a născut la sat./ Aici orice gând e mai încet,/ și inima-ți zvâcnește mai rar,/ ca și cum nu ți-ar bate în piept,/ ci adânc în pământ undeva.” (Fragment din poezia „Sufletul satului” de Lucian Blaga)

Am stabilit cu Aurel Gibă ca următoarea întâlnire să o facem pe viaduct...

NOTA: Accesează Video Arhiva de pe www.culturaarsmundi.ro și vezi și filmele cu Aurel Gibă...

27 08 21- Piatra, com. Ciofângeni

Simona Maria KIS
p.cickirdan

Aurel Gibă lângă prunul altoit

Porcul mistreț de lângă cazanul de țuică, 12 ani, 500 kg

O pereche fericită

Curentul solar stabilește aria de păscut...

UN OCHI PLÂNGE ŞI CELĂLALT RÂDE ÎN CULTURA ROMÂNĂ

MOTO: Literatura în folosul democraţiei şi democraţia în slujba culturii la români, dar şi în folosul dictaturii comuniste.

Al. Florin ȚENE

(Urmare din Nr. 182-octombrie 2021)

LITERATURA ROMÂNĂ ÎN DEFAVOAREA DEMOCRAȚIEI, SLUJNICA UNUI REGIM CRIMINAL (COMUNIST, REALIST-SOCIALIST)

Odată cu intrarea tancurilor ruseşti în ţară în august 1944 şi eliminarea persoanelor competente din aparatul de stat şi din întreprinderile economice, înlocuirea lor cu membrii P.C.R. sau simpatizanţi (septembrie-octombrie 1944), formarea guvernului condus de dr.Petru Groza (6 martie 1945), votarea la 3 august 1948 de către Marea Adunare Naţională a legii prin care întreg învăţământul este unificat şi laicizat, şi transformarea Societăţii Scriitorilor Români în Uniunea Scriitorilor, literatura română devine o unealtă în propaganda de partid. Aceasta promovând realismul socialist al unui regim totalitar impus de sovietici. Sunt excluşi din noua organizaţie scriitoricească scriitori a căror operă nu se încadra în ideologia marxist-leninistă, cum ar fi: Radu Gyr, N. Crevedia, Lucian Blaga, Vasile Voiculescu şi mulţi alţii. Sunt interzise operele lui Gib Mihăescu, Pillat, Arghezi, Nichifor Crainic, Octavian Goga, Mircea Vulcănescu, etc. Din 1944 până în 1950 Mihai Eminescu a fost interzis datorită poeziei „Doina“. Din literatura universală sunt interzişi: Platon, Spinoza, Nietzsch, Bergson, Edgar Poe, Gide. În total au fost interzise 8000 de cărţi. În această perioadă sunt impuse opere ce promovau realismul-socialist din URSS, cum ar fi Maiakovski, Şolohov, Esenin, Konstantin Fedin, Leonid Leonov, Andrei Jidanov, Ilia Ehrenburg, Aleksandr Fadeev cu „Tânăra gardă“, N.Ostrovski cu „Aşa s-a călit oţelul“, Maxim Gorki care publicase în „Literaturnia Gazeta” articolul ”Despre realismul socialist“ etc. Se înfiinţează în Bucureşti Editura Cartea Rusă, o facultate unde se învăţa numai limba rusă, iar în marile oraşe se deschid Librăriile „Cartea Rusă.”

Dar ce era acest non-curent literar? El reprezenta o realitate distorsionată a realităţii, o adaptare a ei la cerinţele şi interesele partidului comunist care dorea să deţină monopolul adevărului şi înţelegerii realităţii. Real era doar ce era conform cu viziunea partidului unic.Având ca principiu „tipul omului nou“ mereu învingător în luptă cu tarele trecutului.

La noi, mulţi scriitori pactizează cu puterea comunistă şi încep să publice cărţi scrise în spiritual realismului-socialist, doctrină comunistă oficială proclamată în 1932 de Comitetul Central al Partidului Comunist al URSS, impusă tuturor ţărilor care au fost ocupate de Armata Roşie. Debutul realismului socialist din România are loc în ianuarie 1948 când Sorin Toma, fiul poetului mediocru A.Toma, publică trei articole în Scânteia, intitulate „Poezia putrefacţiei sau putrefacţia poeziei“ despre opera poetică a lui Tudor Arghezi, în care se dă semnalul ruperii totale faţă de valorile naţionale ale trecutului. Într-u articol publicat în „Viaţa Românească“, nr.3, din 1951, Mihai Beniuc, în calitate de preşedinte al Uniunii Scriitorilor, oferă definiţia poetului realismului-socialist. Imediat criticii literari ca: Leonte Răutu, Ovid S. Crohmălniceanu, Mihai Gafiţa, Mihai Novicov, Traian Şelmaru, Ion Vitner publică articole în spiritul cerut de noua ideologie cultural-politică.

Primul care a dat semnalul introducerii realismului-socialist la noi a fost Mihai Sadoveanu (cel care fiind preşedintele Marei Adunări Naţionale nu a vrut să graţieze condamnarea la moarte a unui ţăran care nu a dorit să se înscrie în CAP), cu prozele: „Fantezii răsăritene“ (1946), „Păuna Mică“ (1948) şi „Mitrea Cocor“ (1950). A urmat Zaharia Stancu cu „Desculţ “, Alexandru Jar cu „Sfârşitul jalbelor“ (1950), Petru Dumitriu cu „Drum fără pulbere“ şi „Pasărea furtunii“, Eusebiu Camilar cu romanul „Negura“ (1949), Eugen Barbu cu „Groapa “ şi „Şoseaua Nordului“, Aurel Baranga, Mihai Davidoglu, Lucia Demetrius, Alexandru Mirodan, etc.

Mai târziu, după 1960, au apărut romane care au mai „îndulcit“ realismul-socialist, dar slujind şi în acest fel regimul de dictatură comunistă, prin faptul că se arăta lumii „deschderea“ literaturii noastre spre noi orizonturi. Era un fel de „dizidenţă“ cu aprobarea cenzurii şi ai securităţii. Vezi: Ţoiu, Buzura, D.R.Popescu, Breban etc. Se continua publicarea de cărţi a celor care făceau parte din sistem (redactori la edituri, reviste, ziare, radio, televiziune, instituţii cultural-artistice, activişti culturali şi politruc.) şi care erau verificaţi. De fapt toţi scriitorii din sistemul amintit nu erau altceva decât activişti politici în slujba propagandei PCR, iar o parte din ei vizitau occidentul cu sarcini precise de culegere de informaţii din rândul diasporei româneşti, după care veneau în ţară şi raportau securităţii. Astfel se explică de ce scriitori ca Ion Acsan, Ion Cocora, Al.Căpraru, A.Buzura, Eugen Barbu, D.R.Popescu, Nicolae Dragoş, V.Tudor, Marin Sorescu, Dumitru Popescu, Adrian Păunescu, E.Jebeleanu, A. Jebeleanu, Marin Preda şi mulţi alţii, erau mereu prin occident.

În spiritual realismulu-socialist au apărut: „Calea Griviţei“ (poem) de Cicerone Teodorescu, „Griviţa Roşie“ de Marcel Breslaşu, ambele în 1950, „Steaguri“ de M.Beniuc, „Minerii din Maramureş“ de Dan Deşliu, apărute în 1951, „În satul lui Sahia“ de Eugen Jebeleanu, „La cea mai înaltă tensiune“ de Nagy Istvan, „Oţel şi pâine“ de Ion Călugăru, „Dulăii“ de Zaharia Stancu, „Desfăşurarea“ de Marin Preda, cărţi apărute în 1952, „Un om între oameni“ (1953, 1955, 1957), de Camil Petrescu, „Cântecele pădurii tinere“ de Eugen Jebeleanu, „Un cântec din uliţa noastră“ de Cicerone Teodorescu, „Laude“ de Miron Radu Paraschivescu, toate apărute în 1953. În anul 1954 apar cărţile: Mihai Beniuc „Mărul de lângă drum“ şi „Partidul m-a-nvăţat“, Cicerone Teodorescu „Făurari de frumuseţe“, Mihu Dragomir „Războiul“, în 1955; Marin Preda „Morometţii“, T.Arghezi „1907“, Titus Popovici „Străinul“, Maria Banuş „Ţie-ţi vorbesc, America“, Veronica Porumbacu „Generaţia mea“, în 1956; Tudor Arghezi „Cântare omului“, N.Labiş „Primele iubiri“, în 1957; Eugen Barbu „Groapa“, A.E.Baconski „Dincolo de iarnă“, Gheorghe Tomozei „Pasărea albastră“, Ion Marin Sadoveanu „Ion Sîntu“, Ion Vitner „Firul Ariadnei“, în 1958: Miron Radu Paraschivescu „Laude şi alte poeme“, Marin Preda „Îndrăzneala“ şi D.R.Popescu „Fuga“ iar în 1959 îi apare primul roman „Zilele săptămânii“; în1960 sunt publicate cărţile noii generaţii de poeţi şi prozatori: Nichita Stănescu, Cezar Baltag, Ilie Constantin, Nicolae Velea, Ştefan Bănulescu, Ion Gheorghe, Ion Horea, iar Fănuş Neagu publică „Somnul de la amiază“. În 1963 apar cărţile: „Laudă lucrurilor“ de G. Călinescu, „Capul Bunei Speranţe“ de Augustin Buzura (romanele acestuia sunt necitibile în ziua de azi), „Fântâna soarelui“ de Eugen Frunză, în 1972 „Coborând spre nord-vest“ de Vasile Sălăjan, în 1974 „Clodi Primus“ de C. Zărnescu etc. Această nouă generaţie sub motivul ideilor absonse nu spunea nimic. Era ruptă de realităţile existente. (...)

În perioada aceasta, de după 1960, Nicolae Manolescu publică articole vădit propagandistic în favoarea realismului-socialist, cum ar fi: „Tineri muncitori în creaţa literară contemporană“ şi o serie de altele în „Gazeta Literară“şi „Contemporanul“ unde a publicat articoliul „Realism - realism socialist“. La fel ca Manolescu, Alex Ştefănescu de când a început să publice, din 1970, cronici literare în „Luceafărul“, condus pe atunci de Ştefan Bănulescu, a făcut apologia realismului-socialist şi criticând fără milă lucrările care nu se încadrau în acest aşa zis curent literar impus.

În a doua parte a secolului XX când în, aproape, jumătate din ţările europene era impusă ideologia marxist-leninistă, în celelate ţări democratice, literatura, în general cultura şi arta, cunoştea o înflorire democratică. Astfel în perioada de care facem vorbire prozatorul şi dramaturgul francez Marcel Ayme îşi publică lucrările de dramaturgie şi proză în care cultivă umorul succulent, cum ar fi: „Clerambard“ (1950), „Capul celorlalţi“ (1952), Paul Eluard, poet francez, scrie şi publică „Poezie neîtreruptă“ (1953), folosind un limbaj poetic simplu şi familiar, vizând un raport de reprocitate între obiect şi cuvânt. Englezul William Empson în 1951 şi în 1961 „Structura cuvintelor complexe“ şi volumul de poezi „Dumnezeul lui Milton“, poetul, prozatorul şi dramaturgul german (RFG) Hrmann Kasack publica „Oraşul de dincolo de fluviu“ (1947), „Năvodul cel mare“ (1952), poetul spaniol Moreno Villa publica în 1944 „Viaţă dezvăluită“ (Memorii).

De observat că în timp ce în ţările democratice autorii îşi publicau din timpul vieţii memoriile sau jurnalele, la noi niciun scriitor nu a îndrăznit să le publice din timpul vieţii, de teamă că vor intra în malaxorul securităţii.

Toate revistele din Bucureşti şi din ţară, România Literară, Săptămâna, Flacăra, Convorbiri Literare, Cronica, Scrisul bănăţean, Tribuna, Orizont, etc. aflându-se sub controlul aparatului propagandistic al Partidului Comunist, făceau apologia, nu numai prin editoriale, dar şi prin literatura publicată, a regimului de dictatură. Sunt modificate poeziile şi proza, de către redactori, (trimise pe adresa redacţiei de corespondenţi), în spiritul realismului-socialist, iar când au fost la conducerea partidului şi ţării familia Ceauşescu erau modificate, datate şi dedicate acestei familii. Modificările se făceau fără aprobarea autorilor. Iată cum redactorii şi scriitorii din redacţii contribuiau şi prin această metodă la implementarea unei ideologii străine poporului nostru. Cărţile majorităţii scriitorilor care au fost publicate în timpul dictaturii comuniste nu au fost bune nici pentru prezentul de atunci, ne mai vorbind de viitor.

N.Manolescu şi Alex Ştefănescu în loc să cuprindă în „Istoriile” lor aceşti mastodonţi cu picioare vopsite cu cerneală roşie, mai bine cuprindeau scriitorii din diaspora românească ce au scris în spirit democratic fără constrângerea ideologică a comuniştilor, cum ar fi: Vintilă Horia, Paul Goma, Dumitru Radu Popa, Herta Muler, Andrei Codrescu, Geoge Astaloş, Virgil Duda, Ioan Ioanid, Oana Orlea, Jeni Acterian, Lena Constante, Ştefan Baciu şi mulţi alţii. Totuşi îi înţeleg pe cei doi istorici şi critici literari, gândindumă la proverbul românesc „te asociezi cu cine te asemui“, recte Păunescu şi alţi aplaudaci comunişti, chiar dacă şi-au pus masca democratului. (...)

Datorită acestui fapt, că toate instrumentele de propagandă, radio, presă scrisă, edituri şi TV se aflau în mâna acestor scriitori-activişti de partid, astăzi constatăm că societatea românească, oamenii care o compun au un comportament şi o mentalitate deformată faţă de valorile democratice. Aceasta este principala vină că România, în cei 20 de ani de la revoluţia din 1989, nu progresează în implementarea democraţiei în drumul ei de integrare europeană.

În acest sens acuz pe toţi scriitorii care au lucrat în redacţiile ziarelor, revistelor şi editurile comuniste de genocid moral şi cultural la adresa poporului roman.

Din 1989 se întrevede noul curent globmodernul (denumire dată de noi) ce înglobează operele de artă, proza, poezia, eseul, compoziţiile muzicale, care fac o întoarcere spre valorile trecutului promovate printr-un stil pe jumătate întors spre clasicism.

CÂTEVA COMENTARII...

(Urmare din pag. 2)

Nu s-a trădat niciodată. Mereu se conducea după vorbele înțelepte ale renumiților filozofi. De la Spinoza, i se potrivesc ca o mănușă cuvintele: „Tot ce s-a petrecut a fost inevitabil, tot ce nu s-a pe- trecut a fost imposibil... Numai că, într-un fel, eu am rămas un om liber.”

La câteva întrebări: „Care dintre voi a trimis securiști să mă urmărească până și în Drăgășani?”, „Amandouă!”, „Tu ai pus să fiu urmărit?”, „Da! Doresc să te apăr... că... mai faci greșeli... Ar fi păcat să înfunzi pușcăriile comuniste. Îmi câștig și eu pâinea cum pot. Dar... eu gândesc altfel. Nu uita ca și tata este dupa gratiile regimului ăsta.”

Ele, gemenele, puseseră să fie urmărit pas cu pas. Îi știau programul de la școală (Vali fiind secretara școlii), nopțile când era de serviciu la Casa Scânteii, legăturile amoroase cu Sanda, cu Mioara, gafele cu manifestele, cu modificările unor titluri sau cuvinte în ziare, care dădeau multă bătaie de cap; să fie oprită expedierea lor și retragerea de pe piață. Cele vândute... [...] „Să nu mai faci! Că nici eu, și nici Valentina nu te mai salvăm. Gata!” [...] Lasă că știu totul: nopțile de la Scânteia” (cu Sanda), apoi ne-ai înșelat cu Mioara. Acest fapt e mai grav.” „Ați pus stăpânire și pe sentimentele mele!?”, „Pe tot! Pe conștiință, pe trup, pe soartă. Noi îți construim... destinul. Partidul îți trasează direcția. El este conducătorul vieții noastre. Încă o dată îți spun: *Partidul e în toate, în suflet și în gând*!. Să-ți intre bine în capul ăla bleg.” [...] „Vei sta la Gherla, la Balta Albă, sau în Deltă, la stuf, printre șerpi.” [...] „Dacă ne luam noi mâna de pe tine, ajungi unde ți-am spus! Ar fi păcat. Scrii frumos și... ești bun la pat.”

„Mai bine! Sunt liber! Cele două mă epuizaseră.” ... Acum, gemenele doreau „să-l înfunde”, drept răzbunare că s-a culcat cu Sanda. În final, salvarea i-a fost Sanda. Consulul Jones de la Ambasada Americană, cumnat după sora vitregă, împreună cu ambasadorul William Crawford au pus la cale evadarea amândurora din această iminentă lipsire de libertate.

Romanul domnului Al. Florin Țene, pe lângă că e frumos, e și un prețios document ce trebuie cercetat de numeroși istorici români și nu numai.

Roșiile, 21 august, 2015

DIN REVISTE LUATE ȘI-N REVISTĂ DATE

(Noiembrie)

Mihai MUSTĂȚEA

Întâmplare sau... Rubrica debutează cu evocarea a doi vâlceni. Începem cu un coleg de generație, coleg de an la liceul vâlcean, astăzi Colegiul Alexandru Lahovary: Eugen Negrici, una dintre cele mai importante voci ale criticii și istoriei literare de azi din cultura română. Cărțile sale sunt extrem de bine construite, lucrate, șlefuite. Negrici are un stil sclipitor, sclipitor. În toate cărțile sale, Eugen Negrici se războiește cu obișnuințele de lectură, cu prejudecățile literare, cu verdictele de-a gata, cu falsele concepte, cu unele clișee critice, interpretări discutabile și viziunile inerțiale ale istoriilor literare. Revista „Ramuri" care apare la Craiova, unde Eugen Negrici a predat peste douăzeci de ani la Universitatea craioveană, nr.11, noiembrie 2021, cu o ținută elegantă, are genericul: Eugen Negrici – 80. Îi sunt dedicate patru pagini, începând cu editorialul: ,,Reperul Eugen Negrici", semnat de Gabriel Coșoveanu. Articolul debutează cu o frază concluzivă: ,,Spirit entuziast și, egalmente, sceptic, iubitor de formațiuni textuale rare, precum scrierile vechi, dar martor lucid al contemporaneității înlăuntrul căreia el nu poate despărți știința de etică, Eugen Negrici nu ne lasă, în nicio carte, să lâncezim mental sau să ne mulțumim cu ce e de-a gata". Pagina lui Gabriel Nedelea ne predă „Lecția lui Eugen Negrici despre etica lecturii critice." După lecție, urmează eseul sclipitor și profund al Gabrielei Gherghișor: ,,Eugen Negrici – între Don Quijote și Sancho Panza", din care reproducem două citate: 1. „Eugen Negrici este un căutător al Graalului tinereții veșnice sau al înnoirii perpetue a literaturii", și 2. ,,Dacă literatura ar fi o femeie, cu siguranță i-ar plăcea un bărbat precum criticul Eugen Negrici, care s-o privească infidel, ludic, transfigurator, ca expresie și dovadă ale unei mari iubiri". O dovadă de mare iubire sunt rândurile foștilor studenți, acum și ei universitari la Universitatea craioveană, pentru „călăuza" lor din anii tineri. La mulți ani, Pucule, și la alte cărți!

*

În nr. 42 al revistei Formula AS, citim povestea Mariei Tănase – o artistă enormă: ,,S-a scris mult despre Maria Tănase. Viața i-a fost demnă de film. Un film palpitant, dominat, însă, de o mare poveste de dragoste: patima Mariei Tănase pentru cântat. O iubire care învinge timpul și pe care încercăm să o descifrăm, alături de Bogdan Mihai Simion". Urmărim cariera acestei uriașe artiste, prima vedetă autentică a României, de la maidanul cu muzică și școala vieții din primă bancă, până la întâlnirea providențială cu etnomuzicologul Harry Brauner, când Maria Tănase devine marea cântăreață pe care o știm și o iubim atât. Nu Maria Tănase este subiectul, ci Bogdan Mihai Simion, care prin acest articol-interviu dă viață unui proiect inițiat de Formula AS: „Pagini din Micul Paris." Cel vinovat este tânărul vâlcean, Bogdan Mihai Simion, care nu demult a împlinit vârsta de treizeci de ani. Și urmează o poveste pe care doar viața o poate scrie. S-a născut într-o familie în care muzica era la ea acasă. Tatăl său cânta la vioară și a condus câțiva ani o orchestră, dar a părăsit „lăutăria" pentru a deveni economist. În anii de liceu, elev la Liceul Energetic, azi Colegiu, Dragoș Simion a condus și dirijat formația folk a cenaclului pe care îl inițiasem în școală și care formație a cucerit un premiu național, în anii ,80-'81. Eu alegeam textele și Dragoș cu un alt coleg realizau orchestrația. Aschia nu sare departe de trunchi, se adeverește încă o dată. Bogdan Mihai Simion, știm dintr-un alt interviu al aceleiași reviste, este un model de erudiție muzicală. Nonconformist ca înfățișare, dar tobă de carte și vorbitor excelent, face furori ca „jurat", la emisiunea de folclor de pe TVR 1, ,,Vedeta populară". E o adevărată enciclopedie de istorie a folclorului, a muzicii și tradiției. E un tânăr intelectual autentic, cu studii academice în filologie, doctorat în Litere și lăutar – „ultimul cobzar", cum zice taică-său. El spune simplu: ,,Sunt cobzar, lăutar, om al cărții, cu un doctorat..." Truda sa în valorificarea tradiției este materializată în cărți și în lansarea unui album de muzică tradițională: ,,Valahia în Demol". Vom urmări încântați cariera acestui tânăr excepțional, plecat spre glorie din urbea noastră.

*

România literară, nr.47, continuă să ne ofere rubrici diverse și articole substanțiale. Prima pagină ne vestește că la Iași, gala Scriitorii Anului, ediția a șasea, și-a desemnat câștigătorii: Marta Petreu și Daniel Cristea-Enache. Editorialul lui Nicolae Manolescu este o întrebare retorică: ,,De ce sunt negate lucruri evidente", și încearcă să găsească un răspuns, care se lasă greu dezvăluit. Pagina lui Mircea Mihăieș e o meditație despre drama României, o inimaginabilă dramă morală, la care se altoiește și dictatura „politicii corecte", așa că titlul nu putea să fie decât „Komisarii în doliu". Pagina de restitutio, a lui Răzvan Voncu, ne amintește că au trecut 205 ani de la moartea lui Gheorghe Șincai. ,,Se cade, prin urmare, să-1 recitim pe Șincai (și pe ceilalți corifei iluminiști din Transilvania), fie și numai spre a regăsi un petec de terra ferma, o sumă de certitudini ale istoriei, pe care ne putem baza, eventual, în scrutarea viitorului". Invit cititorii să descopere cu voluptate livrescă și alte pagini ale hebdomadarului.

*

Revista ieșeană „Convorbiri literare", nr.11, noiembrie, 2021, oferă cititorilor un sumar generos din care ai ce alege. Ca de obicei, editorialul e semnat de Cassian Maria Spiridon, în care tema este „Gloria și demnitatea inutilului", a1 treilea episod. Se continuă ancheta: Critica literară azi, al unsprezecelea invitat: Adrian Dinu Rachieru, care scrie „Casa mea, refugiul meu este limba română". Reconfortantă această afirmație, când limba română e în mare primejdie în rostirea ei pe stradă, în parlament sau în media. Despre Mircea Eliade publică Virgil Nemoianu, iar Grigore Vieru, poetul dimineții, îl are autor pe Theodor Codreanu. Iubitorilor de țară, le răspunde Mircea Platon: ,,Din neam în neam, nestrămutat: testamente care au construit o țară". Un număr interesant în toate cele două sute de pagini, dar și în supliment: Biblioteca revistei propune un autor, care, dezinhibat, mărturisește: „M-am născut la Slivna, luni 15 noiembrie 1955, după sobă". Să fii sănătos, Ion Potolea! Cu o așa naștere nu vei suferi de frig!!!

*

Vechea și noua revistă „Contemporanul", în editorialul, prin condeiul directorului, marele scriitor Nicolae Breban, ne dezvăluie cum s-a rezistat sub dictatură. Din cuprins, ne captează atenția pagini despre marele lingvist Moses Gaster, în rememorarea de la Academia Română, prieten cu Mihai Eminescu, cu Bogdan Petriceicu Hașdeu și despre care scrie elogios „antisemitul" Mircea Eliade, din care reproducem: ,,Moses Gaster a fost, de la începutul carierei sale științifice, pasionat de «texte». Acest savant a mers totdeauna la izvoare, chiar când o asemenea muncă implică eforturi considerabile. Dar, în această pasiune pentru texte, se poate descifra mai mult decât nevoia omului de știință, de a-și cunoaște izvoarele. Dr. Gaster găsea în lectura neodihnită a acestor texte populare putința de comuniune cu sufletul celor mulți și a celor umili, calea către inima neamului său și către a celorlalte neamuri."

*

Despre revistele „Orizont"-ul timișorean, „Steaua" și „Tribuna" de la Cluj, „Luceafărul" și „Viața Românească", în numărul următor. În final, și povestea despre Premiul Nobel pentru Literatură din anul acesta. Mare surpriză, mare...! Și da și nu. De când juriul Academiei Suedeze este atins de pandemia corectitudinii politice și, în alegerea lui, au pondere și alte criterii decât valoarea literară, vom avea mirări la aflarea numelui laureatului, Premiul Nobel pentru Literatură din 2021 a fost acordat romancierului Abdulrazak Gurnah. Da, în România n-a auzit mai nimeni de el, fiindcă nu e tradus, dar nici casele de pariuri literare nu au mizat pe acest outsider. Aceasta nu înseamnă că laureatul nu scrie bine, iar juriul a motivat alegerea acestuia „...pentru abordarea fără compromisuri și plină de compasiune a efectelor colonialismului și a destinului refugiaților suspendați între culturi și continente". V-ați lămurit, au ba?! Dar cine e laureatul de anul acesta? S-a născut în 1948, a copilărit pe insula Zanzibar din Oceanul Indian, iar către sfârșitul anilor ,60 a ajuns în Marea Britanie ca refugiat, unde, la vârsta de 21 de ani, a început să scrie literatură. A publicat zece romane și mai multe nuvele, una din temele lui predilecte fiind cea a refugiaților. Revistele de cultură din insulă au scris că „...romanele sale evită descrierile stereotipe și deschid calea pentru noi perspective asupra culturilor diverse din Africa de Est, acestea fiind atât de necunoscute în multe colțuri ale lumii". Aminte scriitorului român veleitar!...Acestea fiind zise și scrise, încheiem prima rubrică: „Din reviste luate și-n revistă date" și semnăm: Mihai Mustățea.

PORUNCEŞTE-NE DOAMNE!

(Urmare din pag. 2)

Socrate, mărturisit de discipolii lui, ne îndemna, acum peste două milenii: «cunoaşte-te pe tine însuţi şi vei fii!», indicând soluţia în ceea ce a întemeiat în noi «demiurgul» lui Platon. Cunoaşterea se putea dobândi cu «logica» lui Aristotel, cu «geometria» lui Euclid, cu Pentateuhul lui Moise, cu tabla lui Pitagora, de-a împreună cu… filosofiile tuturor: stoici, cinici, epicurieni, democritieni… Hrana spiritului exersat, în fabuloasele mitologii, avea nevoie şi de relaţia specială cu marele creator. Numai o soluție acceptabilă, ar fi pu-tut ostoi căutarile mântuitoare ale omului. Doamne, cîte căutari au fost! In percepţia anticilor, afirmarea persoanei, prin căutarea de sine, oferea o soluţie pasageră. Lumea în lărgire de orizonturi va fi găsit şi alte mijloace de cunoaştere. Ba se va ajunge la un moment dat, din fetişizarea cunoaşterii carteziene, din supralicitarea descoperirilor ştiinţifice, să se îndepărteze omul de legatura lui cu divinitatea.

Perioada modernă va fi lansat formula lui Rene Descartes: «cogito ergo sum!» „acel cuget deci exist!" , cu fixarea publică a noii percepții, a… cugetului. Adică m-am cunoscut pe mine de mult, m-am redescoperit prin renașterea antichității, apoi, urmîndu-l pe Galilei, am considerat că în abstractul matematicilor găsim adevărul sintetic ultim, uneori luându-ne la trântă cu infinitul mare, dar și cu cel mic monadic, leibnizian. Privirea foarte departe, dincolo de limesurile vizibile, cu avântul cugetului purtat de alte convingeri, l-a exteriorizat pe Om, uneori din el însuși. Proiecția exterioară, repoziționează omul între oameni, îl depărtează de sinele, cu esența sa divină. Blaise Pascal, contemporanul lui Descartes, ne va fi avertizat, cu luciditatea unui savant pătruns de credință, că omul «gânditor» este doar o trestie fragilă și în bătaia exterioară a oricărei adieri firave de vânt. Avea mare dreptate din perspectiva a ceea ce va fi urmat.

Din această viziune, asupra cugetului, duh obtinut dintr-o rafinare a informațiilor, cunoștințelor, prin procesul vieții, administrat de suflet, în manifestarea materială a trupului, putem înțelege situarea omului în raport cu Dumnezeul interior, sau față de cel dus departe, la ani lumină, în cerurile prea înalte, ca să le mai poți atinge. Trebuie să recunoaștem, că externarea problemelor cugetului, dupa evul mediu creștin, supus Protestului, a început criza spiritului religios creștin și căutarea soluților de mântuire… departe de Dumnezeu. (Răsăritul schismatic, creștin-ortodox, în luptă directă pentru supraviețuire cu islamul, a avut alt destin, menținând linia… dreaptă!). S-a câștigat atunci umanismul, eliberat de sămânța divină și afirmarea omului pozitiv, iluminat în cunoaștere. Față de norma poruncii primare, din Vechiul Testament, reactualizată în Noul Testament, iubirea Lui Dumnezeu s-a estompat. Oamenii l-au scos din propria lor fire, l-au exilat în înaltul cerului, cu depărtările cele noi, icomensurabile. Vasul propriu, săracit de Dumnezeu, trebuia umplut cu «altă cale», alt adevăr. Dar știința va deveni, din păcate, accesibilă la din ce în ce mai puțini inițiați. Ce se va fi întâmplat cu cei ce l-au scos pe Dumnezeu și nu au putut să-l înlocuiască, cu alte sensuri? Vor accepta ce li se va da ca… „adevăruri" ! Mijlocirea aceasta, de voie de nevoie, este o amputare a libertății primare, este numita *manipulare*. Ne vom afla cumva în starea anticipată de Noul Testament, când spune: «La vremea din urmă vor apărea prooroci mincinoși!»?

Credem că unui om golit de Dumnezeu îi ia locul în mod complementar… opusul său, Satana, care îi poate impune propriile mecanisme, în principal de natură materială, cum este banul, sub toate atributele sale. Din zbaterea lui Paracelsus, a alchimiștilor, pentru elixirul vieții, nu va fi fost luată decât… febra aurului, iar W.Goethe, prin Faustul lui, va experimenta mijlocirea lui Mefisto, (*dracu gol*, în spusa românească!). În numele lui Dumnezeu, cel intermediat nelegitim, se vor fi făcut noi ademeniri, promisiuni materiale, se va fi indus frățietatea unui «frate, mai mare-Big Brother» și iată-ne!, în spiritul lui Nietzsche, uzurpatori ai ierarhiilor, peste creator, contrazicând porunca primordială. Vârsta nouă-New Age- se arată în «lumea nouă», consumistă și dependentă de bani, stapână globală și râvnitoare la cerul lui Dumnezeu.

Ca să ne putem aşeza la locul corect, în raport cu credinţa noastră, să încercăm să vedem dacă mai respectăm Porunca Intâi, ca pe o normă de căpătâi, de când l-am descoperit pe Dumnezeu şi l-am recunoscut stapânul nostru. Acest fapt personal, în demnitatea libertăţii noastre, ne va arăta, tot treimic:

- dacă suntem iubitori cu inima, cu toata convingerea şi cu toată dăruirea, pentru tot ce înseamnă ierarhie pe linia tatălui (tată, bunic, străbunic… pe ascendența îndumnezeită, pâna la Adam !), să ne amintim că datorăm tot firul lui Dumnezeu, tatăl primordial, mereu viu în firea noastră;

- dacă sufletul nostru se oglindeşte într-o viaţa morală, fără cusur şi într-o armonie a traiului, aşa cum atingerea iniţială ne-a întemeiat, dându-ne scânteia vieţii. Sigur, aici undeva sunt şi mamele şi toate mumele noastre;

- dacă cugetul nostru, cu toate asalturile cultural-civilizaționale, uneori străine de firea noastră, stă neclintit și puternic, să poată dăinui și înnoda noi verigi la acel lanț, ce ține de nemurirea promisă din împărăția lui Dumnezeu.

IULIU MANIU

08 ian. 1873 Șimleul Silvaniei - 05 febr. 1953, Sighed - Jurist, om politic și de stat, patriot

III

Gheorghe DUMITRAȘCU

(Urmare din numărul trecut)

Actul de la 23 august 1944

Prin activitatea sa Iuliu Maniu a intrat în conștiința publică, internă și internațională, ca liderul opoziției, cel mai reprezentativ, care se opunea oricărui regim dictatorial și, ca atare, cel mai îndreptățit să realizeze schimbarea de regim, prin scoaterea României din războiul alături de Germania și revenirea la sistemul democratic de guvernare. Faptul că la 23 august 1944 nu s-a format un guvern prezidat de Iuliu Maniu, mai ales în momentul loviturii de stat din ziua de 23 august 1944, a stârnit puncte e vedere diferite, în primul rând din motive politice. Documentele oficiale și mărturiile unor lideri politici confirmă că la oferta ce i s-a făcut, de a forma imediat un guvern care să scoată România din război, liderul național-țărănist a răspuns peste câteva zile, într-o formă echivocă, plină de condițiuni, care în fapt însemna un refuz. Iuliu Maniua evitat să-și asume responsabilități apreciind că problemele ce se puneau în fața României erau în primul rând de ordin militar și nu politic, propunând ca noul guvern să fie condus de un militar. Deși a contribuit la redactarea Proclamației care va fi prezentată de regele Mihai, la radio în seara de 23 august 1944, activitatea lui Iuliu Maniu în ziua de 23 august 1944 este controversată.(32) Sunt certitudini că liderul național-țărănist nu a fost prezent la Palatul regal imediat după arestarea lui Ion Antonescu, iar regele a așteptat în zadar un sprijin moral din partea lui Maniu, care nu sosise la acel eveniment, ci a apărut a doua zi dimineața (24 august) și s-a alăturat echipei guvernamentale constituită. De ase-menea, numele lui Iuliu Maniu a fost asociat cu subtilizarea unei telegrame, sosită de la Stockolm în dimineața zilei de 23 august, prin care Uniunea Sovietică oferea condiții mai bune de armistițiu, comparativ cu cele de la Cairo. În Suedia s-au purtat discuții cu ambasadorul sovietic, Alexandru Kollontai, prin ministrul României în Suedia, Frederic Nanu, din partea guvernului și din partea opoziției, prin George Duca(fiul fostului premier, asasinat de legionari). Pentru încheierea armistițiului, Iuliu Maniu considera că soluția momentului era ca mareșalul Ion Antonescu să procedeze la încheierea armistițiului cu sovieticii. El nu voia ca opoziția și el personal să apară răspunzători, în fața națiunii române și a istoriei, de pierderea teritoriilor românești Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, revendicate de URSS.(33)

În cartea sa memorialistică, Adevărul despre mareșalul Antonescu. Gheorghe Magherescu scria: „Ca un joc al destinului și o ironie a lui, în timp ce cureierul român se pregătea să plece spre Stockholm, la Serviciul Cifrului de la Snagov, sosea telegrama ambasadei române din Suedia, cu acceptarea condițiilor cerute de mareșal, dar sustrasă de Mocsony-Stârcea și Niculescu-Buzești și predată lui Iuliu Maniu”.(34) Telegrama respectivă era așteptată de Antonescu pentru a finaliza negocierea cu Uniunea Sovietică. Ascunderea telegramei, care n-a ajuns în mâna mareșalului, ar fi constituit, în aprecierea lui Magherescu, dar și a unor istoriografi un act de trădare comis de cercurile Palatului cu sprijinul lui Iuliu Maniu.(35)

După opinia reputatului istoric Ioan Scurtu, problema acestei telegrame este departe de a fi elucidată, dar faptul că Ion Antonescu a purtat negocieri la Stckholm și a obținut unele ameliorări, pe care opoziția nu le reușise, nu poate fi contestat.

Ca mulți alți demnitari politici români, Iuliu Maniu nu a înțeles semnificația exactă a actului de la 23 august1944, nu a cunoscut sau nu a vrut să creadă că aliații își împărțiseră zonele de influență și că România se afla pe spațiul controlat de sovietici. El era convins că îndată ce se va încheia războiul vor fi organizate alegeri generale și se va reveni la regimul democratic interbelic. Cert este că Iuliu Maniu a adus o contribuție importantă la înfăptuirea Actului de la 23 august 1944, atât în ceea ce privește înlăturarea regimului dictatorial, pentru scoaterea României din războiul dus alături de Germania cât și pentru alăturarea țării la Coaliția Națiunilor Unite, dar a evitat să-și lege numele de consecințele negative ale acestui act, în primul rând de ocupația sovietică și pierderile teritoriale din iulie 1940. Dovada implicării sale în evenimentele din august 1944 e prima sa declarație, publicată după 23 august 1944, în ziarul Universul din 3 septembrie 1944, când aprecia: „Lovitura de stat, egală cu o mare revoluție, a fost bine pregătită. Fără nicio falsă modestie pot afirma că Partidul Național Țărănesc a avut, în această pregătire, o parte de merit, pe care istoria nu va întârzia să i-o recunoască din plin”.(36)

Rezistența pentru păstrarea edificiului democratic

După 23 august 1944, în cadrul Partidului Național Țărănesc apar unele dispute care vor afecta coeziunea partidului și vor diminua din puterea sa politică. Astfel, Mihai Ralea s-a înscris în Frontul Plugarilor iar Gheorghe Tătărescu, împreună cu o mare grupare liberală, a semnat un acord de colaborare cu Frontul Național Democrat. O altă grupare național-țărănistă în frunte cu Anton Alexandrescu a aderat tot la Frontul Național Democrat, care se afla sub influența Partidului Comunist Român. Această sciziune a oferit Partidului Comunist Român pretextul de a afirma că „adevăratul PNȚ era condus de Anton Alexandrescu, în timp ce Partidul Național Țărănesc – Maniu reprezenta forțele reacționare, antidemocratice și antisovietice. După cum s-a mai arătat, Iuliu Maniu refuzase, la 23 august să constituie guvernul, iar o atitudine asemănătoare a adoptat și în noiembrie 1944, când i s-a propus președinția Consiliului de Miniștri, pe motiv că era „bătrân”,(37) în schimb a luat atitudine împotriva guvernului Petru Groza printr-un memoriu adresat Conferinței de la Postdam (17 iulie - 2 august 1945) arătând că „guvernul nu era reprezentativ și cerea intervenția Națiunilor Unite pentru crearea unui guvern democratic în România. La o mare manifestație organizată de opoziție în Piața Palatului Regal (8 februarie1945), care cerea demisia guvernului Groza, s-a ajuns la altercații între manifestanți și susținătorii guvernului, în urma cărora câțiva participanți au fost uciși. Cu acest prilej, Frontul Național-Democrat a acuzat paridele istorice de încercarea de lovitură de stat cu caracter fascist și a cerut dizolvarea Partidului Național Țărănesc și a Partidului Liberal, precum și arestare lui Iuliu Maniu și a lui Constantin I.C.Brătianu. În fapt, dezordinele au fost săvârșite de unii agenți provocatori cu scopul de a compromite și a se lua atitudine în masă împotriva partidelor istorice. Liderul național-țărănist a adresat în repetate rânduri memorii guvernelor SUA și Marii Britanii, cerându-le să intervină pentru a asigura desfășurarea normală a campaniei electorale din România, deoarece oficialitățile obstrucționau întrunirile publice ale opoziției și alte manifestații democratice legale. La alegerile din 19 noiembrie 1946, victoria Blocului Partidelor Democratice a fost categorică (68.61% din totalul voturilor), declarându-se înfrângerea partidelor istorice, la care Iuliu Maniu a luat atitudine fermă declarând că alegerile au fost falsificate și a cerut marilor puteri anularea lor.

De asemenea, la Conferința de Pace de la Paris(1947), Iuliu Maniu a încurajat activitatea unor vechi diplomați, în frunte cu Grigore Gafencu, de a face opoziție delegației oficiale române și de a prezenta Conferinței puncte de vedere proprii.

Cu toate că noul sistem politic, impus de ocupantul sovietic, se extinsese în întreaga țară Iuliu Maniu încă mai spera în sprijinul SUA și al Marii Britanii, trimițând o serie de memorii pentru înlăturarea guvernului Groza și instaurarea unui regim democratic. Răspunsurile primite de la Londra și Washington erau echivoce. Din rapoartele trimise de Iuliu Maniu capitalelor menționate, în anii 1945-1947, rezultă marea îngrijorare pe care o semnala liderul nationl-țărănist cu privire la instaurarea treptată a dictaturii noului sistem comunist, dar mai ales, colonizarea sălbatică a României de către sovietici. Strigătele de alarmă în acest sens scoteau în evidență o realitate necunoscută în afara granițelor, privind teroarea instaurată de comuniști în România, dar mai ales exploatarea nemiloasă, fără precedent istoric, a economiei naționale de către ocupanții veniți de la răsărit.

Aceste aspecte sunt relatate, de generalul american C.V.R. Schuylev, reprezentantul SUA în Comisia Aliată de Control, cât și de Marck Etheridge – trimis special al secretariatului de Stat al SUA care vizitează România pentru a se convinge la fața locului, de realitatea pe care o sesizau rapoartele trimișilor SUA și Marii Britanii la București. Despre conținutul dialogului dintre marele om politic român, Iuliu Maniu și trimisul Americii, Marck Etheridge, se consemnează într-o Notă informativă, din 30 noiembrie 1947, a Serviciului Special de Informații „autohton”.

„Politica mea – spune Iuliu Maniu, a fost permanent constantă, de a lupta împotriva oricărui ar vrea să aservească țara unei puteri străine. Legionarii care s-au încadrat în partidul meu fac politica mea. Ei au luptat chiar împotriva fostului lor șef, Horia Sima, care făcea parte din guvernul Tătărescu, în timp ce eu am luptat în mod permanent împotriva infiltrației germane, care apoi ne-a adus dictatura lui Antonescu. Sunt considerat reacționar. Într-adevăr, am reacționat întotdeauna împotriva tuturor acelora care vor să aservească țara unei puteri străine. Așa am făcut ieri, împotriva acelora care au lucrat cu Germania și pentru ea, așa fac și azi, împotriva acelora care ne aservesc Uniunii Sovietice, așa aș face și mâine, dacă englezii sau americanii ar avea aceleași practici ca Germania sau Uniunea Sovietică.

Deși discuția se purta într-un context, evident nefavorabil pentru România, Maniu își reafirmă cu demnitate țelul luptei sale de o viață: acela de a lupta împotriva oricăror politici de aservire a României unei puteri străine, fie aceasta chiar Statele Unite ale Americii.

Un simulacru de proces. Sentința

Toate demersurile lui Iuliu Maniu cât și blocarea încercărilor sale de lua contact cu Occidentul l-au convins că marile puteri democratice nu cunoșteau situația din România și de aceea nu interveneau pentru a oune capăt dominației sovietice. Pentru a informa occidentul despre realitățile dezastruoase din România, în urma ocupației sovietice, s-a decis ca un grup de lideri național-țărăniști, în frunte cu Ion Mihalache, să plece din țară pentru a lua contact direct cu liderii marilor puteri democratice europene. Conducerea PNȚ a fost atrasă într-o capcană, pusă la cale de unii agenți ai Serviciului Secret de Informații, iar în ziua de 14 iulie 1947, național-țărăniștii au fost surprinși, pe aeroportul din Tămădău (jud. Ilfov) în timp ce se pregăteau să se îmbarce în două avioane, puse la dispoziție de americani, urmând să-i transporte în Turcia. (39)

N. Carandino, un apropiat al lui Iuliu Maniu și directorul oficiosului „Dreptatea”, în memoriile sale, redă momentul arestării grupului național-țărănist: „Numărul plecărilor în străinătate creștea, iar proporția plecărilor clandestine era la rândul ei impresionantă. După plecarea generalului Rădescu au urmat plecările, tot clandestine, ale lui Niculescu-Buzești și Costel Vișoianu. Toate trei cu ajutorul avioanelor americane. Iuliu Maniu, la început ostil oricărei idei de a părăsi terenul de luptă, oricât de grele ar fi fost condițiile, s-a văzut obligat să examineze posibilitatea continuării bătăliilor peste hotare (...) Am ajuns repede la Sămădău, lângă Fundeni, unde urma să sosească, la ora 6 dimineața avionul. Cele câteva ore care ne mai despărțeau de ora fatală, le-am petrecut în conversații mai mult sau mai puțin glumețe. În timp ce noi vorbeam despre viitor... s-a descoperit că toți călătorii care ne însoțeau erau în realitate agenți, că intrasem într-o capcană îngrozitoare și că eram de o teribilă inconștiență de vreme ce nu ne dădeam seama de adevăr(...). Aterizarea celor două avioane „minuscule, de exercițiu” a fost rapidă. „Ne-am îndreptat să ne urcăm, fiecare purtându-și bagajele, când dintr-o vale înconjurătoare, despre existența căreia n-aveam habar, a năvălit o ceată de oameni slobozind în aer pistoale și înconjurându-ne. Somați să ne predăm, am ridicat mâinile sus. A urmat recunoașterea de persoane...”.(40)

La 11 noiembrie 1947 se dă sentința în procesul Iuliu Maniu. Maniu, în vârstă de 75 de ani, este condamnat la închisoare pe viață împreună cu vicepreședintele PNȚ, Ion Mihalache.

Urmărind să compromită și să defăimeze activitatea patidelor istorice, autoritățile guvernamentale au apreciat că această încercare, de a părăsi țara, era un act de trădare națională, drept care au dispus arestarea „fugarilor”, iar la 29 iulie 1947s-a procedat la dizolvarea Partidului Național Țărănist. În timp ce Iuliu Maniu se afla internat în clinica medicului Jonin, a fost ridicat de forțele de ordine pentru interogatoriu, după care a fost reținut la închisoarea Malmaison din București. (Va urma)

NOTE: 32. Ioan Scurtu, Iuliu Maniu și actul de la 23 august 1944, în „Dosarele istoriei”, an II, Nr. 9(14), 1957, p. 31-39; **33**. Florin Constantiniu, op. cit., p. 399; **34**. Ioan Scurtu, op. cit., p. 38; **35**. Ibidem; **36**. Ibidem, Portrete istorice... p. 221; **37**. Dr. Petru Groza, Articole, Cuvântări, întruniri, Texte alese, Editura politică, București, 1973, p. 335; Ioan Scurtu, portrete politice... p. 223; **38**. Ion Cârstoiu, Iuliu Mniu, un patriot exemplar, în „Dosarele istoriei”, An II, nr. 9(14), 1997, p. 2; **39**. România în anii 1940-1947, coord. Dinu C. Giurescu, Florin Șperlea, secretar, Ed. Enciclopedică, București, 2008, p. 660-661; Gheorghe Buzatu, Iuliu Maniu, apărător al democrației și independenței românești, în „Dosarele istoriei” An II, nr. 9(14), 1997, p.46; Academia Română, Istoria Românilor, vol IX; România Viața politică în documente, 1947, coordonator Ioan Suciu, Editată de Arhivele Statului din România, Buc., 1994, p. 225; **40**. N. Carandino, Nopți albe și zile negre. Memorii, București, 1992, p. 291-296;

MELANIA RUSU CARAGIOIU

Inginer, publicistă, scriitoare, poetă. Liga Scriitorilor România, Asociația ASRAN-Canada. Bibliotecar atestat, lucrând la fond documentar BJT-Timișoara, 1974-1988. Vicepreședintă ASRAN, vicepreședintă Cenaclul epigramiștilor-Montreal. Redactor șef STARPRESS-Canada. Ambasador numit de unii scriitori, între care Corneliu Leu, Ligya Diaopentru - Revirimentul Limba Română. Membru fondator, Cenaclul francez ,,Anneau poétique"Montreal--Canada, Autoare a 21 cărți. Numeroase diplome, premii. Prezentă în interviuri, dicționare, atestări. Redactor din diaspora a patru reviste din România Fișier pentru merite deosebite, ,,Muzeul emigrației"-Halifax-Canada...

BRĂDULEȚ

Brăduleț din gardul casei, astăzi ninge peste tine,
Vino, focul arde-n vatră, e atât de cald și bine!
Pom, cu turte dulci, beteală, de Crăciun am să te-mbrac
Îți colind cu bucurie și covrigi în țest îți fac,
Iar la noapte când sunt stele vei putea privi la ele,
Iar când vine de departe Moșul ce daruri împarte,
Tu îl ști, e Moș Crăciun, vei primi un dar, îți spun...

Dacă tot nu vrei să vii, vrei să stai între copii,
Să răsăpândești con de brazi, peste- ogradă și zaplazi,
Să stai păsărilor scut, când vântul nu tace mut,
Iți aduc o coroniță cu trifoi și cruciuliță
Cum îmi face Maica 'Tâna, când nu toarce tortul, lâna;

Brăduleț cu frunză verde, ce nici când ea nu se pierde,
Merg să dorm după cuptor, deci și ție: ,,Somn ușor!"

CAPRICIU DE IARNĂ

Se-ntinde mâna iernii-n fluturare
De stele cristaline și ușoare,
Fugind din eterata lor strânsoare
Pe cai de vânt, sub șfichiurile rare.

A prins toți solitarii-n promoroacă,
Învolburând deasupra-le poeme
De nori plutinzi, ca albele trireme-
Cortine boreale-n dor de joacă.

Tabloul trist cu lupu-n flămânzire
L-am scos din pod și-n sala cea de mese
L-am prins fundal, în ore de primire,

Unde bucate se topesc pe-alese,
În spaima mea vizând înzăpezire și...
Troici cu sneguroasele mirese.

MIRAJUL ZĂPEZII

A nins în ogradă de-aseară,
În casă e cald, liniștit;
Fulgii-au dansat potolit
Și-acum mă privesc de afară...

Din plapuma cu perle mici
Clipesc stelușele de nea;
Mă-ndeamnă către derdeluș
Și semne-mi fac să fug, acuș !

Nu știu cum vântul s-a jucat
Și norul greu l-a scuturat,
Iar soarele, cu discul clar,
Presară razele lui, iar...

O clipă nu mai stau în pat !
Sănii și bulgări m-au chemat !

PLUGUȘOR

Am venit ca altădată
Să-aducem neauă curată,
Gânduri bune peste an,
Bogăție sub troian
Și urări multe: toptan!
Holdele-n belșug să crească,
Vița-n chihlimbar rodească,
Grâul-aur, cât mai mult ,
Laptele curgă-n tumult

Case-nalte pân' la nori,
Mândre fete și feciori !

Vă urăm de sănătate,
Cu ani mulți și spor în toate!

La mulți ani și numai bine
În dragul An, care vine!

Peste ani să înfloriți
Și în pace să trăiți !!!

Hăi, hăi, hăi, măi dragi flăcăi,
Și sunați din zurgălăi !!!

Sănătate,spor și bani!!!
La anul și La Mulți Ani !

IARNA, IATĂ-O!

Strânge iarna din cărare
Firele târzii de iarbă
Și le duce să le fearbă
În a gerului dogoare.

Și-au pus pene negre-albastre
Corbii pregătiți de foame;
Iarna a venit cu toane:
Stele sus și sub tălpi: astre!

Taie apa-n scoc, la moară,
Ferestrăul iernii sure;
Puf din norii albi coboară...

Așternut peste pădure.
Printre lupi ,,s-a dat o sfoară":
„Sunt mioare !" Să le fure !!!

COLIND, COLIND

Colind lumea peste zări,
Colind, colind,
Peste zări și peste mări,
Colind, colind.
Pe jos, către Betleem,
Colind, colind,
Pruncul Isus să-L vedem
Și Lui să Îi închinăm:
Colind, colind.

Iar sună și iar răsună,
Colind, colind,
Aducând vestea cea bună,
Colind, colind.

Îngerașii azi închină,
Colind, colind,
Către a lumii lumină
Colind, colind.

Chiar dacă drumul e greu,
Colind, colind,
Te colind, Isus al meu!
Colind, colind.

CU VICLEEMUL

Prin nămeți grei pe tot drumul,
Leru-i ler, o stea pe cer,
Vă aducem azi Crăciunul,
Leru-i ler, o stea pe cer.

Am venit cu Vicleemul,
Leru-i ler, o stea pe cer,
Vicleemul – Betleemul,
Leru-i ler, o stea din cer,
Să vă cântăm o poveste
Leru-i ler, o stea din cer,
Ce a fost și astăzi este,
Leru-i ler și leru-i ler.

Iată-L, Pruncul mic, Iisus
Leru-i ler, o Stea de sus,
Precum proorocii au spus,
Leru-i ler, o Stea de sus !

A venit mielușel blând,
Leru-i ler, o stea din cer,
Cu iubirea pe pământ,
Leru-i ler, mielușel blând.

Și-a venit ca blând Păstor,
Leru-i ler, ca blând păstor,
Să-și ia turma la izvor !
Leru-i ler, un blând Păstor !

ONTOLOGIA UMANĂ ÎN CONCEPȚIA LUI DUMITRU DRĂGHICESCU

Mihai CĂLUGĂRIȚOIU

La începutul secolui al XX-lea, filosoful român Dumitru Drăghicescu publica la Paris două studii: „Problema determinismului social. Detreminism biologic și determinism social", în 1903, și „Despre rolul individului în determinismul social", în 1904, ambele în limba franceză.

„Cunoscut ca gânditor de valoare în cercurile intelectuale din Occident... Dumitru Drăghicescu a fost multă vreme ignorat în țara sa", cum spune sociologul și filosoful Virgil/Virgiliu Constantinescu. De aceea, „într-o încercare restitutivă" a celor „cărora contemporanii le-au refuzat accesul în Parthenonul spiritualității culturale", tradus de Demetru și Sanda Oroveanu, filosoful și sociologul vâlcean Virgiliu Constantinescu-Galiceni (Stoilești-Vâlcea) a reunit cele două studii în volumul „Ontologia umană", apărut la Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1987.

Cele două studii scot, încă o data, în evidență, erudiția tânărului Dumitru Drăghicescu, în vârstă, pe atunci, de numai 33-34 de ani. Spunem aceasta deoarece și-a elaborate cele două studii pe baza celor mai recente concepții filosofice, sociologice și psihologice ale vremii sale: Emile Durkheim, Jean Gabriel Tarde, Leopold von Wiese, Max Weber, William James, Wilhelm Wundt, Hippolyte Taine, John Stuart Mill, Henri Bergson și alții, dar și pe logica, deja clasicului, Immanuel Kant.

Adept al teoriei determinismului, al interacțiunii universale, al cauzalității și al necesității înțelese, Dumitru Drăghicescu aduce lumina în ceea ce privește determinismul, biologic sau social, și a raporturilor dintre aceste forme ale sale, susținând că „terenul pe care cele două realități se întâlnesc este: omul trăind în societate", pentru că „există în individul uman o dualitate de naturi diferite." Odată recunoscută această realitate, filosoful se întreabă care este raportul dintre aceste „două naturi distincte și opuse". Totodată, gânditorul face precizarea că este „absurd a deduce din legile fizico-chimice și biologice legile etico-sociale ca și, invers."

Recunoscându-i omului natura sa biologică, bazată pe selecția naturală, pe inconștient și spontan, pe o ereditate fiziologică, constată și susține trecerea la natura sa socială, determinismul social, a cărui „formula științifică... este ereditatea socială, elementul său concret este actul de conștință, de rațiune... iar legile sale principale sunt *dreptatea* și *solidaritatea.*"

„Cauza determinismului social" o reprezintă „creșterea volumului și a densității sociale". „Odată ajuns aici, omul este acaparat de condițiile vieții sociale" și având la bază „natura sa biologică", ia naștere „o viață și o ființă nouă, spirituală, rațională." Plecând de aici, fără să pună la îndoială rolul primordial al determinismului biologic, consideră că „determinismul social există *în mod virtual*, deoarece creșterea *volumului* și a *densității* societății, care constituie această virtualitate, este un fenomen evident pentru toți observatorii."

„Creșterea volumului social este urmată, foarte de aproape, de creșterea densității și mobilității sociale... Densitatea socială... se realizează, mai întâi, în orașe. Tot în orașe s-au ivit tendințele libertare și egalitare." „Succesul ideilor egalitare" îl reprezintă „faptul că oameni ce nu se cunosc sunt puși în contact la fiecare pas și, deoarece nu se cunosc, ei nu se pot trata «decât de la egal la egal»."

Faptul că universul durează dintotdeauna, „este posibi ca să exite legi astronomice, fizice, chimice și chiar biologice" care să-l guverneze, spre deosebire de fenomenele sociale care sunt mai recente: „Vârsta omului, de la originea sa cea mai simplă, nu numără mai mult de 300.000 de ani. În ceea ce privește societatea, care începe cu istoria umană, după calculele cele mai exigente, nu datează mai mult de 25. 000 de ani." Odată fixate aceste repere, filosoful se întreabă dacă „această perioadă a fost suficientă pentru ca evoluția socială să se fi desăvârșit?"

Dacă la începuturi existau unități sociale mici, rătăcind pe mari întinderi terestre, de-a lungul istoriei s-au creat satele, orașele, micile provincii independente. Cu timpul, „au renunțat la la independența lor, de voie sau de nevoie, spre a fuziona și a întemeia o societate din ce în ce mai mare, unificată." În susținerea acestei idei, gânditorul dă ca exemple istoriile Franței, Rusiei, Germaniei, Italiei și Spaniei.

„Ca urmare a integrării sociale, politice, are loc integrarea economică. Totuși, foarte adesea, rolurile s-au inversat și, nu o data, integrarea economică a fost aceea care a determinat integrarea politică." „Economia mondială, luând-o înaintea integrării sociale, universale, îi arată acesteia calea de urmat." Acest lucru se poate observa, în zilele noastre, în Uniunea Europeană care, plecând de la o uniune economică, își extinde colaborarea în domeniile justiției, educației, mediului și altele.

Întrebându-se unde este individul și ce rol are în societate, Dumitru Drăghicescu consideră că societatea are un rol foarte important în formarea individului, prin educație și mentalul colectiv care se îngemănează cu ereditarul, cu biological.

La rândul său, individul acționează, mai mult sau mai puțin, asupra socialului, colectivului din care face parte, este influențat ori îl influențează.

Un rol aparte în societate îl are omul de geniu si anume „el are puterea de a-i forma și a-i transforma pe ceilalți... este cel care anticipează și încarnează aspirațiile semenilor lui". În sprijinul afirmațiilor sale analizează geniul militar, care se bazează pe informațiile primite, calitățile subalternilor și ține cont de împrejurări, geniul polic, care se sprijină pe oamenii de valoare din anturajul său, informațiile privind starea poporului său și aspirațiile acestuia, geniul economic, bazat pe investițiile în mijloace de producție, pe cerere și ofertă, geniul științific, savantul, filosoful, bazat pe sinteza cercetărilor într-un domeniu sau altul, pe gândirea epocii sale.

Tot aici, gânditorul analizează rolul artiștilor și poeților „care acumulează sensibilitatea epocii lor, pe care, exteriorizând-o... influențează publicul."

Ca o concluzie, putem spune că Dumitru Drăghicescu, plecând de la explicarea determinismului universal, natural anorganic, care stă la baza determinismului biologic, ajunge la explicarea detererminismului social și își pune problema rolului individului și a omului de geniu în influențarea socialului, determinismului social. De la anorganic la biologic, apoi de la biologic la social, iar aici, de la social la individual și de la individual la social.

Cu toate acestea, autorul a rămas un idealist. A dorit o societate unificată, bazată pe principiile dreptății și egalității. „Cu cât societățile se vor apropia și vor stabili între ele o diversitate de relații prietenești... cu atât forma socială actuală, încă militaristă, se va modifica. Bugetul armatei va scădea și va face posibilă creșterea bugetului instituțiilor publice... condițiile materiale ale educației sociale... ușurate... va permite o mai justă repartiție a bunurilor...", idei socialiste, progresiste, la vremea lor.

Ce-a urmat? Știm și noi, și a aflat și domnia sa. Scăderea bugetelor militare a fost infirmată de cele două războaie mondiale, iar experiența socialistă s-a dovedit nevalidă. Despre societatea universală, filosoful, imediat după Primul Război Mondial, și-a imaginat-o, în lucrarea „Noua Cetate a lui Dumnezeu", Și anume Societatea (Liga) Națiunilor, călcată însă în picioare de nazism și Al Doilea Război Mondial, dar reluată, și ne punem speranța, în Uniunea Europeană.

O NOUĂ TEORIE DESPRE MATERIE ȘI UNIVERS

Se dedică prietenului meu Costy, Excelența Sa Domnul Ambasador Constantin Lupeanu, pe care îl iubesc ca pe un frate! Fie ca Dumnezeu să fie cu noi și să ne ajute în toate!

III

Ștefan DUMITRESCU

STIMATE DOAMNE ȘI STIMAȚI DOMNI DIN CONDUCEREA ACADEMIEI ROMÂNE, DIN CONDUCEREA ACADEMIEI ROMÂNO-AMERICANE, DIN CONDUCEREA ACADEMIEI DIN REPUBLICA MOLDOVA ȘI DIN CONDUCEREA ACADEMIEI ROMÂNO-AUSTRALIENE
(Numai când aveți timp, de lecturat de plăcere)

2
...

Într-o altă povestire inventează un aparat care transformă substanța în energie (de acum omenirea are energie câtă vrea) și energia în substanță, substanța nefiind altceva decât energie condensată, înghețată. Substanța este nivelul bazal al materiei, materia grosieră, iar energia este situată pe nivelul superior. Până acum materia avea două nivele Substanța (pe care o asimilam și cu masa) și Energia. Bine, dar ar trebuie să existe un al treilea nivel al materiei, superior energiei, situat pe următorul nivel superior, mi-am spus. Dar care să fie acesta ? Și atunci mi-a venit Ideea că pe al treilea nivel al materiei se află Informația, care este o formă a materiei, superioară substanței și energiei. (acum la 71 de ani rămân uimit cum de mi-a venit ideea aceasta la 17 ani ? Cred ca acel matematician indian care a rezolvat o Teoremă nerezolvată de ani de zile, spunând că l-a inspirat Zeul X. După care a murit foarte tânăr și în mod misterios. În momentul acesta îmi atrage atenția simetria anilor, 17 / 71 ani. Să aibă vreo semnificație ?).

Așa am elaborat înainte de a termina liceul Modelul triontic al materiei, care este formată din Energie, Informație și Substanță, EIS. În clasa a 11-a mi s-a întâmplat un necaz. Dacă mai înainte am avut un profesor de matematică bun, cald, care glumea cu noi, care observase dotarea mea pentru matematică și mă încuraja, în locul dumnealui a avenit un profesor de matematică ursuz, aspru, rigid, materialist, interesat să-i lase pe elevi corigenți ca să vină la el la meditații. Omul acesta m-a rănit profund tăindu-mi toate aripile pentru matematică. Eu fiind o fire imaginativă, idealistă, romantică în domeniul matematicii, așa cum aveam să fiu de altfel toată viața.

De multe ori m-am întrebat, de acum fiind un scriitor apreciat, și un cercetător în domeniul Științelor socio-umane cu realizări importante, dacă a fost bine sau nu că în calea mea a venit profesorul acela ticălos, îngust la suflet, dar și la minte. Pentru că dintr-o dată am început să detest matematică, și m-am îndreptat către Filozofie, unde aveam să reușesc primul la Concursul de admitere, în vara anului 1969, la Facultatea de Filozofie din București.

De cum am ajuns în toamna anului 1969 în București am frecventat Cenaclul de literatură SF de la Casa studenților, unde am citit Povestirea mea care a fost foarte apreciată.

Acum în anul întâi de facultate m-a pus, Dumnezeu, cu siguranță că El, să scriu un Eseu filozofic în care pornind de la Modelul triontic al materiei descoperit de mine, Substanță, Energie, Informație, demonstram că Materialismul, Curentul filozofic care asimila materia cu Substanța, susținând că totul s-a născut din Substanță, este fals. Pentru că tot ce există în universul pe care îl cunoaștem, adică materia, este format din Substanță, Energie și Informație, (EIS) care există într-o unitate perfectă, într-o intro-deschidere și intro-comunicare absolute fiind inseparabile, Energia de Substanță, Informația de Substanță și de Energie... Substanța, pe care materialiștii o numesc materie, o asimilează cu materia, nu poate exista în universul nostru de sine stătătoare, separată de Energie și Informație. Și neputând exista separat de Energie și Informație, înseamnă că ea nu a existat niciodată și că nici nu poate exista numai în formă pură.

Așadar Substanța în sine, (materia, materialiștilor) neexistând în Universul pe care îl cunoaștem, (pentru că ea nu poate exista fără Energie și Informație, fiind Energie condensată, înghețată) universul și materia și tot ce există nu puteau să se nască din Substanță.(din materia Materialiștilor). O dată ce ea, Substanța în sine, nu poate exista.

Idealismul este Curentul filozofic care susține că la baza Lumii, a tot ce există, stă Spiritul, principiul primordial, din care s-au născut toate. Dar Spiritul nu este material, nu este o substanță, o realitate fizică, palpabilă, el fiind format din Energie și Informație. Dar cum Energia și Informația nu pot exista în sine în Univers, separat de Substanță, care este substratul lor, o dată ce fac parte din Modelul triontic, înseamnă că Spiritul nu a existat și nu există nici el. Și dacă Substanța, adică materia materialiștilor, nu a existat niciodată în univers și nu poate exista separat de energie și informație, înseamnă că Materialismul a fost și este un Curent filozofic care nu are obiect, odată ce materia în formă pură, adică sub forma substanței nu există.

La fel, cum nici Spiritul (sub forma Energiei și a Informației) nu poate exista fără substanță, care este substratul Energiei și al Informației, înseamnă că și Idealismul a fost doar o poveste fără obiect. O poveste nesfârșită de vorbe din antichitate până azi. O poveste, o ciondăneală nesfârșită în care cele mai bune minți ale omenirii, filozofii, materialiștii și idealiștii, s-au duelat între ei, degeaba. Noroc că din acest duel s-au născut opere sclipitoare care le-au dezvoltat mințile celor care le-au citit, contribuind la educarea lor și la dezvoltarea culturii. Au fost un minunat factor educațional.

Și atunci dacă și Materialismul și Idealismul sunt Curente filozofice false, pentru că ele pun la baza Lumii un element care nu poate exista, ceva ce nu a existat și nu există în Universul așa cum îl cunoaștem noi, care este Curentul filozofic adevărat care explică nașterea materiei și a universului, care este elementul care stă la baza Lumii ? Elementul care stă la baza Lumii (și care trebuie să înlocuiască Materia-substanța materialiștilor și Spiritul, pe care Idealiștii îl pun la baza Lumii, care este elementul primordial, fundamental), Elementul primordial din care s-a născut lumea, universul, cel care susține Lumea, o face să existe și să funcționeze este un Element triontic, un Constituent indestructibil format din Energie, Informație și Substanța, EIS. Care se întrepătrund organic, sunt inseparabile, și nu poate exista nici unul din ele, separat, în sine, decât în Unitatea organică, profundă, totală, indestructibilă dintre ele, și acesta este constituentul triontic EIS... Constituentul acesta despre care spuneam că este format din trei elemente, S, E, I, în realitate este format dintr-un singur element și anume Informația, care stă la baza lui. Energia, aflată pe următorul nivel mai jos fiind o formă condensată a Informației, iar Substanța, situată pe ultimul nivel, nu este altceva decât Energie și Informație, condensate. Ajuns aici nu am putut să nu fac o analogie cu Trinitatea divină, Tatăl ceresc, (Informația), Sfântul duh (Energia) și Domnul Iisus Christos, Substanța, cel care se întrupează în ființa umană, coborând în lumea terestră care este în esența ei substanțială, grosieră. Sau cu triunghiul, care este baza formelor materiale stabile.

Curentul filozofic care punea la baza lumii acest element triontic, EIS, această Monadă indestructibilă, l-am numit eu „AL TREILEA MARE CURENT FILOZOFIC ÎN ISTORIA FILOZOFIEI UNIVERSALE. El înlocuia vechile curente Materialismul și Idealismul, care deveniseră vetuste, nu mai puteau explica Lumea, și nu mai stăteau la baza fenomenului cunoașterii umane, pe temelia căruia să apară noile Științe. Cu alte cuvinte în Istoria filozofiei apăruse un nou curent Filozofic, denumit de bietul student care eram și tremuram să nu fiu eliminat „AL TREILEA MARE CURENT FILOZOFIC ÎN ISTORIA FILOZOFIEI. Tot Dumnezeu cred (pentru că mai târziu m-a salvat) m-a pus să bat Eseul meu în care desființam Materialismul și Idealismul la mașină și să îl dau unui profesor de la facultate. Pentru că negam curentul Materialist, despre care afirmam că a fost o poveste de vorbe toată istoria, fără obiect, era cât pe aci să fiu dat afară din Facultate. Eu fiind în anul întâi, un student naiv, idealist, care, pentru că habar nu aveam ce poți să pățești dacă negi Dogmele comunismului, era cât pe aici s-o pățesc grav. Pentru că profesorul acela căruia îi dădusem Eseul cerea exmatricularea mea. Am avut noroc cu domnul profesor de Logică, Ion Didilescu, în acei ani Decanul Facultății de Filozofie, care m-a salvat. Domnul să-l binecuvânteze!

Acest model triontic al Constituentului care stă la baza materiei și a universului, Modelul triontic al EIS, m-a ajuta să fac următorii pași. Am conturat MODELUL CONIC AL UNIVERSULUI. Noul Model despre Univers era total diferit de imaginea pe care o avem acum despre Univers. Eu vedeam Universul, din perspectiva acestui Constituent triontic, EIS, ca pe un Con, sau ca pe o Piramidă. La baza Conului stă Primul nivel, nivelul care conține materia primară, cea mai de jos, grosieră, și care este formată din EIS. Pe acest nivel Substanța are un rol important, pentru că ea, Substanța, conține Energia și Informația, și ea este cea care definește acest nivel. Face ca Universul pe care îl vedem noi, pe care îl cunoaștem să fie format preponderent din Substanță. De aceea Universul ne apare așa cum îl cunoaștem noi, pentru că noi suntem situați în primul nivel al Universului conic, de unde îl observăm. Și care este format din substanță, adică din lucruri, din ființe, din dealuri, munți, planete, stele etc, noi fiind la rândul nostru formați din substanță. Iar noi fiind formați din Substanța grosieră, din EIS, vedeam doar Universul care este și el format din Substanță (conținută în EIS), așa cum sunt dealurile, munții, planetele, stelele, constelațiile etc.

(Va urma)

TABLETA INGINERULUI PROGRAMATOR

MAI BINE ATÂT DECÂT NIMIC

Decât un continent care să stea la cheremul unei elite așa zisă democratică, fără Dumnezeu, fără pregătire intelectuală legată de realitate, fără conștiință istorică, fără specific național și, în final, fără munca care să aducă omului bunăstarea binemeritată...mai bine atât decât nimic: „Numai instituțiile suverane ale statelor au o deplină legitimitate democratică”! (Declarația de la Varșovia)

Da, în intențiile noastre culturale, sociale sau de muncă, niciodată nu am admis!...nici extremismul de orice fel, nici antisemitismul, nici democrația deșănțată, nici egalitarismul cultural sau de orice fel, forțat. Dar acum când Europa a luat-o razna lăsându-se condusă de extremitățile globaliste ale lumii actuale, trebuie să luptăm pentru reîntemeierea cât mai solidă a statului, cel puțin în Romania, stat care pare a fi pe cale de dispariție.... Generația noastră din amonte de anii 1970, 1980 nu poate trăi fără adăpostirea la umbra statului, singurul până în prezent care poate ține organic laolaltă pe toți vorbitorii de o aceeași limbă strămoșească!...pe vorbitorii de mai multe limbi între aceleași graniți...O deplină legimitate democratică nu poate să fie admisă la fel, în aceleași coordonate (un paradox, nu așa?) în două puncte diametral opuse ale globului, chiar și ne-diametral dar cu clime diferite...cu tradiții diferite cu programe instituționale de dezvoltare diferite...În țara noastră bunăoară statul român trebuie să decidă într-o problemă și nu oricine sau orice instituție sau organizație, trust, companie din afară!

... « Liderii partidelor europene naționaliste și de extremă dreapta au discutat sâmbătă la Varșovia despre posibilitatea unor voturi comune în Parlamentul European, dar nu au reușit să încheie o alianță formală, scrie AFP. Premierul ungar Viktor Orban, lidera extremei drepte franceze Marine Le Pen și Jaroslaw Kaczynski, președintele partidului conservator polonez de guvernământ Lege și Justiție (PiS) se numără printre liderii celor 15 partide europene conservatoare și de extremă dreapta care au luat parte la această reuniune în capitala Poloniei.

Într-o declarație comună transmisă la final, participanții și-au afirmat opoziția lor față de ,’o Europă guvernată de o elită autoproclamată’’, subliniind că,’numai instituțiile suverane ale statelor au o deplină legitimitate democratică’’. » (HotNews.ro Sâmbătă, 4 decembrie 2021, 21:08 Actualitate / Internațional)

Leontina RUS

SCRIMA ȘI PANDEMIA

Vârful de sabie mai periculos decât Covid 19.

Peter KIS

ICOANE MIRACULOASE

PORTĂRIȚA - Mănăstirea Antim

Arhim. Veniamin MICLE

Mănăstirea Antim este amplasată pe dealul Troianu, în partea de sud a orașului Râmnicu Vâlcea, toponim ce vine de la numele împăratului roman Traian (98–117), referindu-se la „Valul lui Traian” ce se întindea până la Turnu Severin. Un hrisov de la domnitorul Constantin Brâncoveanu (1688–1714) menționează viile de la Troianu, dintre care 5 ha avea Mănăstirea Hurezi și 5 ha Mănăstirea Bistrița.

Inițial, aici a fost un schit cu o bisericuță de lemn care,.după o perioadă, a dispărut.

Ulterior, în anii 1840–1843, a fost ctitorit Schitul Troianu de arhimandritul aromân Hrisant Penetis, egumenul Mănăstirii Hurezi (1832–1852), venit din ostrovul Andros – Tessalia. Pictura edificiului a fost executată de zugravul Gheorghe Gherontie din Bogdănești. Târnosirea lăcașului s-a făcut la 25 martie 1843, de praznicul Bunei Vestiri, având hramul „Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul”, când „nobletea și toată populația să adunase la frumoasa poziție Troian, ca să asculte slujba sfințirii”, fiind printre puținele așezăminte monahale ctitorite în secolul al XIX-lea.

Ansamblul era format din următoarele monumente: biserica „Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul”; conacul și turnul clopotniță. Arhimandritul de la Hurezi a făcut acest metoc ca loc de popas, pentru ca atunci când veneau în capitala Vâlcii pentru cumpărături, să aibă loc de odihnă.

În timpul Revoluției de la anul 1848, cu acordul autorităților bisericești, aici s-a aflat comandamentul militar al armatei de panduri și voluntari, condusă de generalul oltean Gheorghe Magheru. Generalul și-a stabilit aici, începând cu 2 august 1848, tabăra militară dizolvată la 28 septembrie, în urma intervenției armatei turcești în Țara Românească.

O dată cu secularizarea averilor mănăstirești de la 1864, Schitul Troianu a intrat în proprietatea statului devenind metoh al Mănăstirii Hurezi.

Edificiul a fost scos din viața monahală, iar din 3-5 martie 1949 intră în stăpânirea statului. Până în anul 1972, biserica, turnul clopotniță, casa stăreției și terenul aferent au aparținut de I. A. S. Râmnicu Vâlcea. Casa stăreției a fost transformată în depozit, foișorul și pridvorul dărâmate, iar biserica devenise grajd pentru vite. Și toate acestea în condițiile în care fostul schit figura, din iulie 1966, pe lista monumentelor istorice protejate de stat.

Din anul 1973, monumentul istoric a fost transferat în administrarea Muzeului Județean Vâlcea care a amenajat aici Complexul muzeal „General Gheorghe Magheru”.

În anii 1972–1975, întregul complex de clădiri a fost restaurat de Comitetul de Cultură și Educație Socialistă Vâlcea. Din 18 octombrie 1973, monumentul istoric a fost transferat în administrarea Muzeului Județean Vâlcea, fiind numit la acea vreme: „Casa Magheru“. După restaurare, aici a fost amenajat Muzeul „General Gheorghe Magheru“. Aflat într-o zonă periferică a orașului, muzeul a avut un flux mic de vizitatori, cu mult sub cheltuielile de salarizare a personalului și de întreținere a clădirilor.

Evenimentele din anul 1989 a găsit Schitul Troianu într-o stare avansată de degradare.

Schitul a fost redobândit în anul 2001 prin purtarea de grijă a Arhiepiscopiei Râmnicului. Datorită eforturilor obștei monahale, s-a refăcut clădirea stăreției, s-a construit un corp nou de chilii și s-a așezat piatra de temelie a unui nou sfânt lăcaș cu hramul „Izvorul Tămăduirii” și „Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul”, care s-a ridicat între anii 2008–2011.

Biserica a fost executată din zidărie portantă, pe fundații de beton, pereți din cărămidă plină, tavane din bolți și arce de beton armat monolit, acoperișul din șarpantă de lemn, cu învelitoare din cupru. Biserica este o construcție de plan trilobat, cu o singură turlă pe naos, executată în stil tradițional, cu tamburul cilindric pătruns de douăsprezece ferestre cu câte trei retrageri spre interior. Rozete din piatră de Bașchioi la luminatoarele superioare, de sub streașină, și ancadramente dantelate din piatră la ferestre și ușa de la intrare se constituie în podoabe arhitectonice ale edificiului religios. Ansamblul arhitectural al noii biserici este preluat de la cel al bisericii „Sfânta Treime” a Mănăstirii Cozia. Biserica are un demisol, unde se slujește din anul 2011, și o poziție ce-i conferă privilegiu de a se constitui ca poar-tă de intrare în Municipiul Râmnicu Vâlcea, dinspre partea de sud.

La Mănăstirea Sfântul Antim de la Troianu, se află moaștele Sfântului Mucenic și Făcător de Minuni Efrem, originar din Grecia, monah într-o mănăstire din Muntele Amoman, lângă Nea Makri din Atica. În 14 septembrie 1425, au atacat-o turcii, iar Sfântul Efrem a fost unul din victimele lor.

Tot aici, se păstrează o copie după Icoana Maicii Domnului numită „Portărița”, .care se prăznuiește la 12 februarie. Potrivit tradiției, această Sfântă Icoană a fost pictată de Sfântul Evanghelist Luca, aparținând tipului iconografic Hodighitria, adică „Îndrumătoarea”. Fecioara Maria este zugrăvită ținând pe Iisus pe brațul stâng și arătând spre El cu mâna dreaptă, ca o călăuză spre Dumnezeu, de unde denumirea de „Îndrumătoarea”. Pruncul Iisus are în mâna stângă un sul de hârtie, ce simbolizează Evanghelia, iar cu mâna dreaptă binecuvântează.

Originalul Icoanei se păstrează în Mănăstirea Iviron din Sfântul Munte Athos, motiv pentru care i s-a spus și Maica Domnului „Ivirița” sau, după locul în care se află, Paraclisul de la poarta Mănăstirii, „Portaitissa”, adică „Portărița”.

În sinaxarul Icoanei, se relatează că ea a fost păstrată cu mare cinste în casa unei văduve creștine din Niceea, care avea un fiu. În timpul împăratului eretic Teofil (829–842), iconoclaștii controlau casele creștinilor pentru a distruge icoanele. Unul dintre soldați a descoperit această Icoană a Maicii Domnului și a lovit-o cu sulița. Îndată a curs sânge din locul unde a fost lovită. Văduva, văzând minunea și temându-se de distrugerea icoanei, a dat soldaților imperiali bani, implorându-i să nu se atingă de Icoană până a doua zi, dimineața. Când soldații au plecat, femeia și fiul ei – care mai târziu a devenit călugăr athonit – au luat Icoana și au mers la țărmul mării, așezând-o pe apă. În chip minunat, Icoana s-a îndepărtat, plutind pe apă. Sfânta Icoană a plutit până la Muntele Athos. Călugării athoniți au văzut un stâlp de foc pe mare, care ajungea până la cer. Această vedenie a continuat câteva nopți. Apropiindu-se cu barca, monahii au constatat că stâlpul de foc izvora din Icoana Maicii Domnului, iar când doreau să se apropie, Icoana se depărta. Văzând acestea, călugării s-au întors la mănăstire, rugându-se Maicii Domnului ca să dăruiască acea Icoană mănăstirii lor.

Maica Domnului s-a arătat în vis călugărului Gavriil, care era un monah evlavios din Mănăstirii Iviron, zicându-i să meargă pe apă după Icoana sa. Ascultând, Gavriil a pășit pe valurile mării ca pe uscat, învrednicindu-se să ia cu mâinile sale această Icoană grea și de mari dimensiuni, și a așezat-o în biserica mănăstirii. În ziua următoare, călugării nu au mai găsit Icoana în biserică; căutând-o, au văzut-o pe zidul mănăstirii, deasupra porții. Atunci au luat-o și au dus-o în biserică, dar iarăși au găsit-o pe zidul de la poartă. Acest lucru s-a întâmplat de mai multe ori, până când Preasfânta Născătoare de Dumnezeu i-a descoperit monahului Gavriil voința ei, zicând că nu dorește ca Icoana să fie păzită de monahi, ci mai degrabă ea vrea să-i protejeze pe ei, nu doar în viața de acum, ci și în cea viitoare. După aceasta, Icoana a fost așezată în paraclisul de la poarta mănăstirii, ajungând să fie numită Icoana Maicii Domnului „Portărița”.

Icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu din Iviron este ferecată, cu excepția fețelor, cu o îmbrăcăminte de aur și argint, cu pietre prețioase, monede de aur și o mulțime de alte podoabe dăruite de împărați, regi, egumeni, duci, ofițeri și simpli credincioși. Aceste odoare sunt dovezi ale minunilor Fecioarei Maria. Le-au oferit Maicii Domnului aceia care au primit ceea ce au cerut de la ea. Acesta este cea mai iubită și cinstită icoană din Sfântul Munte Athos, fiind ocrotitoarea văduvelor și a orfanilor.

Uleiul de la candela acestei Sfinte Icoane este leac pentru otravă.

Icoana prezintă o rană vindecată la bărbie, provenită dintr-o lovitură dată de un pirat, în vremea venirii arabilor în Sfântul Munte. Un soldat arab a lovit cu cuțitul în chipul acestei icoane, și îndată a început a curge sânge. Arabul văzând minunea, s-a înfricoșat și căzând la pământ s-a pocăit, s-a botezat în legea creștinească și s-a îmbrăcat în haină călugărească, rămânând acolo până la moarte. Nevrând să primească nume călugăresc, a cerut ca pentru fapta sa să fie numit Varvar – Barbarul. După aceea, a trăit o viață sfântă, lucru pentru care a fost recunoscut ca sfânt. În biserică este pictat pe zid Sfântul Varvar, cu îmbrăcăminte de pirat.

Datorită evlaviei pe care o au credincioșii față de această Sfântă Icoană, de-a lungul veacurilor s-au făcut mai multe cópii după original. Astfel, în Rusia s-au făcut două cópii, comandate de patriarhul Nikon iconarilor din Sfântul Munte; prima, adusă la Moscova în 1648 și așezată într-un paraclis anume zidit pentru ea în Mănăstirea Novodievitchi, iar a doua, adusă după 1655 la Novgorod, în marea biserică a Mănăstirii numită Iverski Bogoroditchni Siviatoezerski.

La noi în țară, o cópie a Sfintei Icoane „Portărița” a fost adusă în anul 1892 de arhimandritul Veniamin Piticariu, egumenul Mănăstirii Râșca.

În ziua de 5 mai 2016, a fost adusă altă cópie a Icoanei Maicii Domnului „Portărița” la Botoșani, fiind zugrăvită prin purtarea de grijă a părinților români din Sfântul Munte Athos, fiind donată Bisericii „Izvorul Tămăduirii” din Botoșani, spre cinstirea Maicii Domnului și spre folosul celor ce cu credință se roagă Împărătesei tuturor, cum scrie în actul de donație: „Întru slava lui Dumnezeu, Cel în Treime închinat, cu solirile Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioara Maria, săvârșitu-s-a această icoană după originalul „Portaitissa” (Portărița), care aflându-se în biserica Sfintei Mari Mănăstiri Iviron din Sfântul Munte Athos, s-a dovedit de minuni făcătoare și prin copiile ei răspândite între cei drepți slăvitori din toată lumea. Se dăruiește această icoană, cu dimensiunile 100cm/70cm, zugrăvită prin purtarea de grijă a părinților români din Sfântul Munte Athos, părintelui Ioan Alupoaiei, paroh la Biserica cu hramul „Izvorul Tămăduirii” din orașul Botoșani, județul Botoșani. Ca să fie spre folosul sufletelor și trupurilor celor ce cu dreaptă credință se roagă către Împărăteasa a toate. Anul 2016, luna mai, Sfântul Munte Athos”.

De asemenea, din anul 2021, se află o copie a Icoanei „Portărița” la biserica din Fereşti, Protopopiatul Vaslui, Maica Domnului fiind recunoscută ca „mult ajutătoare pentru orice suflet care are nevoie de balsam în momente de încercare”.

O altă cópie a Sfintei Icoane se aflată la Montreal, în Canada, zugrăvită pe la 1980, este și ea făcătoare de minuni, tămăduind mulți neputincioși cu untdelemnul înmiresmat care a izvorât din ea și, mai uimitor, care a izvorât chiar din reproducerile acesteia.

În 1982, un chilian convertit la Ortodoxie, Jose Muñoz-Cortes, însoțit de doi prieteni, a plecat din Canada într-un pelerinaj la Muntele Athos. De profesie profesor de artă, era și iconograf, și își dorea să vadă câteva din schiturile și mănăstirile care se îndeletniceau cu pictarea icoanelor. Unul din prietenii care-l însoțeau pe Jose avea gânduri de monahism, așa că a rămas în Sfântul Munte, la unul din schiturile mai mici; Jose și celălalt însoțitor al său s-au îndreptat spre Schitul Danilov, unde se pictau icoane în străvechiul stil bizantin, folosind tehnica în tempera cu emulsie de ou. După opt ceasuri de urcuș abrupt, cei doi au obosit peste măsură și s-au hotărât să poposească la un schit de unde aveau o minunată priveliște asupra Muntelui. Acest schit, închinat Nașterii lui Iisus Hristos, era foarte sărac, iar cei paisprezece viețuitori ai săi țineau o rânduială foarte aspră. Igumenul, Părintele Climent, i-a întâmpinat pe pelerini cu căldură și le-a oferit kerasma, tradiționala tratație athonită, apoi i-a dus să vadă atelierul de pictat icoane al schitului. De îndată ce a intrat în atelier, Jose a simțit o atracție imediată și cu neputință de pus în cuvinte pentru o copie a icoanei Maicii Domnului „Ivirița” care se găsea pe unul din pereți. După cum a explicat mai târziu, și-a simțit inima „ca și cum ar fi tresăltat, s-ar fi dat peste cap”. A tot întrebat dacă poate cumpăra icoana respectivă, dar i s-a spus de fiecare dată că este una din primele icoane pictate acolo de părintele Hrisostom, în 1981, și nu era de vânzare, indiferent de preț. În acea noapte, în timpul slujbei săvârșite în biserica schitului, pe când se cânta îngereasca închinare „Vrednic este cu adevărat să te fericim, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită și preanevinovată și Maica Dumnezeului nostru”, Jose a căzut în genunchi și a rugat-o din toate puterile pe Preasfânta Fecioară să-l învrednicească să ia cu el icoana ei, în lume: „unde avem nevoie de tine”. A simțit neîntârziat încredințare în inimă că rugăciunea sa va fi ascultată. A doua zi dimineață, pe când Jose și prietenul său se pregăteau de plecare, a venit la ei egumenul Schitului ținând Icoana în mâini și i-a spus lui Jose că este voia Maicii Domnului ca Icoana ei să meargă în America. Jose și colegul său au coborât la arsana și au luat vaporul înspre Dafni, portul de pe țărmul apusean al peninsulei athonite. Pe drum, Jose a auzit limpede un glas lăuntric care l-a îndemnat: „Du-te la Mănăstirea Iviron și atinge icoana de originalul făcător de minuni de acolo”. Așa au făcut. Ajunși la Iviron, au așteptat trei ceasuri până ce a venit un monah să le deschidă Paraclisul care adăpostește originalul „Portăriței”. Jose l-a rugat pe acesta să le deschidă ferecătura icoanei, ca să poată atinge icoana pe care o primise de „Portărița” originală, pentru a primi binecuvântarea Maicii Domnului. Deși surprins, monahul a acceptat după ce i s-a spus de către cei doi că doresc să poarte binecuvântarea Preasfintei Fecioare în Apus, unde e atâta nevoie de mijlocirile ei.

Întors la casa sa din Montreal, Jose a așezat Icoana primită în chip minunat în colțul cu icoane, unde păstra și părticele din moaștele Sfinților de la Lavra Peșterilor din Kiev și din cele ale Marii Ducese Elisaveta, noua-mucenița. Un om de rugăciune, Jose a început să citească zilnic acatistul „Portăriței” înaintea Icoanei. Pe 24 noiembrie 1982, în jurul orei 4 dimineața, la trei săptămâni după întoarcerea din Sfântul Munte, Jose s-a trezit într-un miros foarte puternic și bine-mirositor, ca și cum cineva ar fi vărsat o sticluță de parfum scump. A crezut prima dată că mireasma vine de la moaște, dar mai târziu, după ce s-a așezat înaintea Icoanei ca să-și facă rugăciunile de dimineață, a văzut că mâinile Maicii Domnului sunt brăzdate de firișoare uleioase. Jose a crezut că un prieten care stătea împreună cu el vărsase din greșeală niște untdelemn pe Icoană, umblând la candela atârnată înaintea ei, dar acesta a tăgăduit cu toată tăria că s-ar fi atins de candelă. După ce a șters Icoana de ceea ce credea că este ulei de candelă, Jose a descoperit că aceea este sursa miresmei minunate ce umpluse toată casa. La povața unui preot ortodox din vecinătate, Icoana a fost dusă la Biserică și așezată în Altar. În timpul Sfintei Liturghii, din mâinile Pruncului Hristos a izvorât mir. Și, din acel moment, cu excepția câtorva zile din Săptămâna Mare, când Icoana a rămas uscată, mirul a continuat să izvorască necontenit. În anii ce au urmat, Jose a călătorit împreună cu Icoana în multe orașe și nenumărate parohii, iar credincioșii se închinau la ea, primind multă bucurie și mângâiere.

S-au ridicat, bineînțeles, și multe întrebări. Unii aveau inițial îndoielile lor. Un om de știință din Miami a rămas uluit să vadă cum spatele Icoanei rămâne deplin uscat; pe furiș, a rupt o așchie mică din lemnul Icoanei, pentru o analiză de laborator, dar s-a dovedit a nu fi nimic mai mult decât lemn obișnuit de pin. Uneori, mirul izvora mai puternic decât în alte dăți. În timpul unei hirotonii de episcop la Montreal, s-a revărsat atât de mult mir, încât a curs de pe tetrapodul pe care fusese pusă Icoana la închinat. Altădată, în Florida, se vedea cum mirul iese din mâinile Maicii Domnului și ale Pruncului Hristos ca și cum ar fi fost presat dinăuntru. Nimeni n-a putut să controleze curgerea mirului, ci aceasta se făcea după voia lui Dumnezeu și a Preasfintei Sale Maici. Au existat câteva cazuri de vindecări fizice, dar Maica Domnului a lucrat prin această Icoană mai cu seamă tămăduiri ale sufletelor. Mulți dintre cei ce au stat înaintea Icoanei au dat mărturie de aceasta, cercând nu doar zdrobire a inimii și pocăință, ci totodată și mângâiere. Cum s-a spus mai devreme, izvorârea de mir se oprea în timpul Săptămânii Mari, începând cu Lunea Mare. După Liturghia din dimineața Marii Sâmbete, pe Icoană, pe ramă și pe sticla protectoare începeau să se formeze câteva picături de mir. În decursul Utreniei Învierii, când clerul și credincioșii, ținând Icoane și prapori, ieșeau în procesiune din Biserică, Icoana începea să reverse mir în așa măsură, încât umplea de mir mâinile celui care o purta.

Pentru ca fiecare credincios să primească ajutorul Prea Sfintei Fecioare, este recomandat să rotească Rugăciunea următoare la Icoana „Portărița”:

„Apărătoare Doamnă, Stăpâna noastră de Dumnezeu Născătoare, cântările cele de laudă aducem ție noi robii tăi, ca cei ce cu venirea cinstitei Icoanei tale ne-am agonisit armă tare, zid nebiruit și strajă nebiruită. Acoperă-ne și ne apără pe noi toți de vrășmașii cei văzuți și nevăzuți și de toată vătămarea sufletească și trupească, ca să strigăm ție: Bucură-te, Portărița bună care deschizi credincioșilor ușile Raiului!”.

AZI SOARELE RĂSARE DE LA BRUXELLES

Ion MICUȚ

Primăria comunei Bârsești a afișat mai multe anunțuri pe ușile celor cinci bufete din satul Brusturi, format din 43 de locuințe, prin care cetățenii erau anunțați că în ziua de 16 iunie, la ora doisprezece, se vor distribui pachete cu ajutoarele primite de la Uniunea Europeană, persoanelor nevoiașe și cu grave probleme de sănătate. Ajutoarele se vor preda direct beneficiarilor pe bază de semnături, astfel că toți trebuie să fie prezenți. Acțiunea va avea loc la bufetul Rădulescu, care are o curte încăpătoare, unde putea avea loc și camionul.

La data stabilită, încă de la ora opt, deja se aflau în fața localului peste șaizeci de persoane care stăteau pe marginea șanțului, alții pe bordura podului și mulți în picioare pe mijlocul drumului.

Când a venit patronul și a deschis porțile din față, câțiva l-au rugat să-i lase să intre în curte să poată sta pe scaunele de pe terasă.

- Da, da! Puteți intra și așeza, dar să știți că nu e gratuit! Trebuie să comandați ceva: o bere, un suc, o cafea. Că altfel, vin clienții și se-mpiedică de dumneavoastră.

Când auziră așa ceva, cei de pe uliță se încruntară și înjurară în gând, dar vreo șapte-opt inși intrară și comandară câte-o bere la doi inși, ca să aibă prilejul de asta pe scaune.

- Între timp, continuară să vină pe uliță, când de jos și când din deal, tot mai mulți săteni. Pe la ora unsprezece, a venit și primarul Petre Vătaful și când a văzut peste o sută cincizeci de oameni, l-a cuprins deruta. Fu sigur că toată suflarea umană era acolo: bărbați, tineri, maturi și bătrâni, copii, femei, babe. Vreo cinci persoane erau în scaune cu rotile, doi-trei fuseseră aduși de familii cu paturile deoarece erau imobilizate.Bună ziua! li se adresă primarul. Mai lipsește cineva? Ce e cu atâta lume?! Eu am venit puțin mai înainte să văd care e situația, iar camionul cu ajutoarele UE vine peste o oră.

Mulțimea era extaziată și mulți și-o exprimau în cuvinte:

- Să trăiască frații noștri europeni!

- Săru'mâna UE! Să-ți țină Dumnezeu obiceiul!

- Vedeți, măi, oamenilor, că UE nu ne lasă și are grijă de noi?

- Să ia exemplu și statul nostru că el nu ne-a dat până acum nimic pe gratis! Ne cocoșează cu taxe și impozite!

- Dar nici românii mai bogați nu se gândesc la noi! Nu ți-ar da o bucată de pâine!

- Parcă-ar fi părinții noștri! Nu ar băga în gură o îmbucătură, până n-ar ști că și noi avem ce pune pe masă!

- Creștini adevărați! se gândesc și la oamenii sărmani!

Când se terminară mulțumirile, primarul întrebă iarăși de ce a venit aici tot satul.

- Să ne trăiți domnule primar! Păi nu scria în anunțuri că nu se dau ajutoarele dacă nu suntem prezenți?

- Da, să știți că eu mi-am oprit pe cei trei copii de la școală ca să fie aici, ca să primească și ei!

- Eu m-am învoit de la serviciu ca să pot veni!

- Eu mi-am externat bărbatul din spital și l-am adus cu căruciorul!

- Eu trebuia să fiu azi la prășitul porumbului, dar am amânat pe săptămâna viitoare!

- Și eu am lăsat rufele să le spăl pe altă dată!

- Iar eu trebuia să merg la piață că aveam de vânzare niște zarzavaturi, dar nu-i problemă, că merg mâine!

- Eu nici nu am scos vitele la păscut pe islaz și le-am dat niște iarbă în iesle!

Primarul îi întrerupse și le zise:

- Dacă știam că ce nenorociri aduc pe capul dumneavoastră acele ajutoare, refuzam să le mai primesc! Văd că unii au venit cu roabele, la ce vă trebuie?

- Ei, na! Noi suntem șapte membrii în familie și nu aveam cu ce să cărăm pachetele.

- Dar de ce ați adus cu paturile pe cei bolnavi, că rezolvam într-un fel situația și fără prezența lor?

- Păi nu trebuia să semneze și ei? Și poate lua altcineva în locul lor!

- Dar, ia spuneți dom'le primar, că suntem curioși, ce ne-au pus europenii în acele pachete, că dumneavoastră știți, că ați mai dat și în alte sate?

- Ce să fie măi, oameni buni? Lucruri obișnuite și necesare! Două kilograme de zahăr, două de făină, niște orez, două pungi cu bomboane din ciocolată, cutii cu conservă de pește și carne de porc, detergent, paste făinoase, niște sucuri, paste și periuțe de dinți ....

- Dar ceva băutură? întrebă cineva cu substrat între glumă și seriozitate.

- Știu că la mulți le-ar conveni! Să știți că toate valorează cam o sută de lei pentru fiecare pachet.

Urmă apoi din mulțime o rafală de opinii:

- Numai atât?! Zgârciții dracului! Ei mănâncă numai bunătăți și nouă ne trimit doar lucruri ieftine care se găsesc și pe la noi!

- Ziceau la televizor că le e milă de noi, că avem nivel de sărăcie foarte ridicat!

- Ei ne-au luat pădurile, gazele, curentul, fabricile și ne scot ochii cu bulion expirat!

- Eu parcă nici nu le-aș lua, dar dacă acum tot am venit și sunt prezent, fiind și gratuite, nu le pot refuza!

- Să vă fie rușine, îmbuibaților!

- Să le stea în gât bunătățile pe care le mănâncă ei!

- Era mai bine cu comuniștii! Aveam servicii, școala și medicamentele gratuite.

- Hei, hai, potoliți-vă! Destul! interveni primarul. Tăceți, că mai am ceva de comunicat: degeaba ați venit aici tot satul, că ajutoarele se dau cu respectarea unor condiții. Nu pot fi acordate la toată lumea! Sunt instrucțiuni precise, că beneficiază numai cei grav bolnavi, pe bază de acte, persoane cu handicap, fără pensii și venituri, care n-au pământ, cu condiții de trai minimale. Noi am făcut mai înainte tabele cu asemenea persoane și sunt numai cincizeci și trei de cazuri. Ori în satul dumneavoastră locuiesc o sută optezeci de oameni.

Iar porniră din public o serie de comentarii:

- Asta-i discriminare! Nu se poate așa ceva! Cei defavorizați n-au aceiași gură ca noi ăștia ceva mai înstăriți?

- Nu e adevărat ce ne spuneți, domnule primar! Cei de la UE au statistica localităților și știu câți oameni sunt în fiecare sat, așa că au trimis pachete pentru întreaga populație.

- Condițiile le-ați inventat dumneavoastră! Vreți să vă rămână pachete să le împărțiți cu birocrații din primărie!

- Rușine! Rușine să vă fie! Vreți să ne luați din drepturile noastre, nu v-ar mai ajuta Dumnezeu!

- Nu vreau să mă cert cu unii dintre dumneavoastră, că m-aș coborî prea jos! Ajutoarele materiale se dau pe baza unei hotărâri ale Comisiei Europene, în care sunt precizate condițiile. Statul nostru cunoaște situația și numărul persoanelor vulnerabile care au nevoie de sprijin și ajutor suplimentar și au trimis pachete pentru numărul total al persoanelor în cauză. Mai mult n-am ce să vă spun!

- Eu vreau să fac o propunere, strigă un tânăr vânjos din mulțime. Desfaceți pachetele cuvenite pentru satul nostru și dați la fiecare câte ceva, să fie toată lumea mulțumită!

- Nu sunt de acord! Strigă unul dintre bolnavii aduși cu patul. Dacă alimentele au venit numai pentru noi cei nevoiași, cu care ne mai îmbunătățim traiul o lună, două, pentru voi care aveți cu ce trăi, câteva kilograme de zahăr și ulei reprezintă un mizilic!

- Mi-ar fi rușine, zise o femeie sprijinită în cârje, să iau de la gura unui handicapat felia de pâine!

- Dacă desfaceți pachetele și împărțiți ajutoarele la toți de-aici, vă fac reclamație!

- Atâta nesimțire nu am mai văzut!

- Eu, ca primar, care vă cunosc pe toți și vă știu necazurile, mai mari și mai mici, vă fac o propunere: voi cere Consiliului Local să adopte o hotărâre ca să fie acordată o sumă de bani, respectiv 100 de lei de persoană, să cumpărăm alimente la fel ca cele din pachete și să le dăm și celor care nu se încadrează în acele reguli, ca să nu se creeze dușmănie între dumneavoastră.

- E bine! Foarte bine, domnule primar! Să ne trăiți! Vedeți că ați găsit o soluție?!

- Să știți că o să vă votăm și peste doi ani, că așa primar omenos, nu am mai văzut!

- Totuși, cei o sută lei de persoană în alimente, nu se pot aloca decât cu respectarea unei condiții, silabisi cu tărie primarul.

- Ne complicați, domnule primar, cu condițiile dumneavoastră! Nu mai înțelegem nimic până la urmă! Ne puneți condiții peste condiții! Acum ce obligație ne mai impuneți?

- Uitați la ce m-am gândit: ulița dumnavoastră este cam degradată. Are multe gropi și denivelări. Aducem de mâine douăzeci-treizeci de rabe cu pietriș și vă rog să veniți pentru a fi împrăștiat. Punem lopeți și sape la dispoziție, îl compactăm și până la toamnă asfaltăm drumul de la șosea până în capul satului. Ce ziceți, începem treaba? Cine se oferă, că eu întocmesc pe loc tabelul!

Deodată, ca un firișor de apă se porni un zumzet care se amplifică baritonal, zgomotos ca un muget provocat de tăuni, producând un boom sonor ce zgudui geamurile ferestrelor locuințelor din apropiere.

În cinci minute, porțiunea de uliță se goli, în afară de cei îndreptățiți să aștepte sosirea camionului.

Hârtia din mâna primarului a rămas goală!

22 noimbrie 2021

NEAGOE BASARAB

Elena MANDA

Anul acesta se împlinesc 500 de ani de la trecerea la Domnul a lui Neagoe Basarab.Născut în anul 1482, a fost domnul Țării Românești între 1512 și 1521. Soția sa a fost doamna Despina, din familia sârbă Brancovici. Cu acesta a avut avut doi copii pe Teodosie și pe Ruxadra Basarab.

Cu privire la originea sa, părerile istoricilor sunt împărţite, unii susţinând că ar fi fost fiul legitim al lui Pârvu Craiovescu, mare vornic, alţii că ar fi provenit dintr-o legătură extra conjugală a lui Basarab cel Tânăr, zis Țepelus (d. 1477-1481). Cu toate aceste „controverse", Neagoe a fost crescut şi educat cu profesori re numiţi în casa marelui boier Pârvu Craiovescu. În tinereţe a călătorit prin Ungaria, Europa şi Istanbul şi, revenit din aceste călătorii, a fost investit cu multe dregătorii: postelnic (1501), mare postelnic (1501-1509); mare comis (1510-1511). A participat la luptele Craioveștilor pentru preluarea puterii şi a ajuns domn al Ţării Româneşti (23 ianuarie 1512).

A fost preocupat să dezvolte economia, comerțul, să reorganizeze armata și a încercat să stabilească relații diplomatice cu Veneția și Roma și chiar să medieze conflictul dintre creștinii ortodocși și cei catolici.

A făcut donații mănăstirilor otodoxe din Țara Românescă ți din toate tările balcanice. Sub îndemnul și patronajul său s-a tipărit Evangheliarul slavon al lui Macarie Târgoviște (1512), s-a clădit biserica domnească de la Curtea de Argeș (sfințită la 15 august 1517), precum și biserica mitropolitană de la Târgoviște, și s-au făcut îmbunătățiri și aduăugiri la mănăstirile Tismana și Cozia. Domnitorul este și autorul capodoperei ,,Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie" scrisă în slavonă, dar tradusă în română. A încetat din viață pe 15 septembrie 1521, la Curtea de Argeș.

La 8 iulie 2008 Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât proslăvirea Sfântului Voievod Neagoe Basarab, pentru faptele sale sfinte și înflorirea vieții spirituale și duhovnicești ortodoxe din Țara Românească. Prăznuirea lui se face pe data de 26 septembrie.

La 500 de ani de la urcarea lui Neagoe Basarab pe scaunul Țării Românești, Banca Națională a României a pus în circulație, la 25 iunie 2012, o emisiune monetară formată dintr-o monedă de aur având valoarea nominală de 100 de lei, într-un tiraj de 250 de exemplare, dar o dintr-o monedă comemorativă de circulație, de alamă, cu valoarea nominală de 50 de bani, emisă într-un tiraj de 1.000.000 de exemplare.

Închei cu câteva citate ale lui Neagoe Basarab:

,,Fericiți cei ce păzescu judecata și fac dreptate în toată vremea și mustrează pre cei ce judecă strâmbu!"

,,Cuvântul este ca vântul și pleacă și nu-l puteți opri după ce a ieșit din gura voastră, ci veți fi căindu-vă pentru cuvântul acela."

,,Să nu te fațărnicești celui bogat, nici iar să miluiești cu jumătate pe cel sărac, ci să faci judecată dreaptă și bogaților și săracilor."

„Se cuvine să fie în mai mare cinste cel sărac şi care are cinste, decât cei dintre boieri, dar nedestoinici; cu cinste să fie sau dintre boieri, sau dintre cei săraci". (Neagoe Basarab în Învățăturile lui Neagor Basarab către fiul său Teodosie, Partea a doua, Capitolul VI- 15 iunie 1520)

„SINGURUL ADEVĂR ADEVĂRAT ESTE CEL AL MEU...”

Dr. Christian W. SCHENK

Și în trecut oamenii obișnuiau să crea-dă în conspirații ale vrăjitoarelor, extra-terestrilor sau francmasonii pentru a muri, unii se îndoiau de aterizarea pe Lună și mulți cred și astăzi că Elvis este în viață – undeva, răpit de extratereștri, sau că Ceaușescu nu a fost împușcat și că trăiește sau a trăit în America latină. Nu mai vorbim de teoriile, tot conspirative, despre moartea unor persoane importante cum ar fi Heinrich Heine în Germania, Eminescu sau Nicolae Labiș în România.

Astăzi, credincioșii conspirației sunt vizibili: mii dintre ei se înghesuie pe rețelele de socializare și postează videoclipuri, imagini absurde sau idei conspirative pe Facebook. Ei ies în stradă, demonstrează cu placate la fel de absurde și astfel ajung în știrile zilnice difuzate de mass-media.

La începutul oricărei ideologii conspirative există neîncredere într-un anumit grup social. Această neîncredere se transformă într-o credință de conspirație, care presupune că grupul a conspirat împotriva unui alt grup pentru a-i face rău.

Totul se împarte pur și simplu în alb și negru, bun și rău. Ele-mentul de planificare este de asemenea important - nimic nu se întâmplă întâmplător cu ideologiile conspirației. Nimic nu este așa cum pare. Și, desigur, toate evenimentele sunt legate între ele.

„Jumătățile de adevăr” sunt una dintre cele mai periculoase adevăruri! Manipularea realității este o perfidie pentru că, spre deosebire de minciuni, ele produc dovezi false. „Jumătățile de adevăr” subminează distincția dintre minciună și adevăr, nivelează această distincție. Jumătățile de adevăr sunt complexe și mult mai greu de infirmat, ele sunt întotdeauna însoțite de un „da, dar...”. Acest „da, dar...” este „enorme de puternic” pentru susținătorii conspirației, deoarece confirmă o viziune existentă asupra lumii.

Dar teoriile conspiraționiste pot fi numite chiar așa? Julia Ebner, autoare și consilier în domeniul extremismului online, vorbește mai degrabă de „mituri ale conspirației”, deoarece, de regulă, nu pot fi recunoscute modele raționale în povești. Ea a făcut cercetări pentru cea mai recentă carte a ei „***Mașini de radicalizare***: *cum extremiștii folosesc noile tehnologii și manipulează*” pe ascuns în cercurile extremiste de dreapta, xenofobe, etnofobe sau, în general cele islamiste. Aceste „mituri” pe care le-a întâlnit în cercetările sale s-au bazat pe campanii care folosesc strategic algoritmi de internet pentru a manipula psihicul oamenilor în direcția dorită. Nimeni nu este în siguranță: „*Din păcate, toți avem potențialul de a ne lăsa radicalizați*”.

Majoritatea teoriilor conspiraționiste sugerează că ar fo o „teorie”, adică să fie cel puțin aproape de știință. Fundalul imitativ al științei, îmbogățit cu așa zișii și *auto-numiți experți*, este unul dintre factorii de succes ai teoriilor conspirației. În realitate, însă, aceste „științe” funcționează mai mult ca narațiunile sau miturile descrise mai sus de Ebner.

Miturile din omenirii nu sunt un fenomen actual, ci au o istorie lungă. Vremurile ciumei, când evreii ar fi otrăvit fântânile, holera, care se presupunea că a fost creată de medici care, la rândul lor, doreau să facă comerț cu organe. Vremurile de criză au fost și sunt vremuri de conspirație. Ele se întind pe o gamă largă, ceea ce arată că „miturile creează un sentiment de comunitate”. Sentimentul de familie bazat pe o imagine comună a inamicului este o constantă importantă. „*Miturile împreunează oamenii*”. Fiecărui membru i se atribuie un rol, o imaginea de ansamblu și astfel devine o contribuie la o narațiune globală. „*Există un număr deloc de subestimat de oameni care fac asta din distracție și nu din rea intenție*”, un fundal jucăuș. Ce se înțelege în mod ironic, ce se înțelege în mod serios - aceasta este o problemă pentru analiști atunci când evaluează conținutul lingvistic.

Teoriile conspiraționiste combină diferite mituri. Migrația în Germania și pandemia ac-tuală doresc a fi repartizate unei anumite elite: „*Nu există aproape nicio consecvență în aceste povești. Totul este conectat: extratereștri, NASA, Hollywood, familia Clinton, familiile de înaltă finanțe, altele asemenea. Rothschild sau Soros*”, aici se vorbește și despre o așa numită „*întorsătură antisemită*”. Oricine crede într-una dintre aceste teorii nu este nici împotriva altora, la fel de absurde. „*Există o mentalitate de conspirationistă*”.

În funcție de tipul narațiunii conspiraționiste, un anumit grup este pe cale să distrugă ordinea și să preia puterea mondială. Indiferent dacă este vorba despre evrei, extratereștri sau francmasoni, împotriva cărora este îndreptată neîncrederea: se presupune că aceștia conduc lumea și vor să facă rău tuturor celorlalți oameni.

Celălalt tip, potrivit expertului Michael Butter, este conspirația de sus- totul s-a întâmplat deja; puteri nedefinite stăpânesc omenirea. Există teama de conspirații din exterior și de cele legate de evenimente specifice - moartea anumitor persoane, atacuri teroriste și nu numai.

Catastrofele sunt reinterpretate și asociate cu mituri conspiraționiste. Cel mai bun exemplu sunt teoriile conspiraționiste din 11 septembrie 2001. CIA sau chiar Mossad-ul este acuzat că se află în spatele prăbușirii World Trade Center-ului.

Cel mai recent exemplu este pandemia: virusul ar fi fost fie produs artificial și răspândit în mod intenționat; guvernele au conspirat împotriva popoarelor țărilor lor pentru ai putea controla mai bine prin restricțiile impuse. Bill Gates, despre care se spune că ar fi pus virusul în circulație, pentru a „cipa” întreaga lume cu ajutorul unui vaccin și pentru a dobândi dominația mondială, este, de asemenea, caracterizat ca fiind un răufăcător extrem de periculos.

Primele vaccinuri corona au intrat pe piață în UE din decembrie 2020. Teoreticienii conspirației au profitat de acest lucru pentru a răspândi noi mituri: vaccinurile sunt inutile, produc sterilitate „din generație în generație”, provoacă cancer, paralizie facială și sunt responsabile de decese. S-a dezvoltat rapid o mișcare de oponenți antivaccinare, care a căpătat și dimensiuni politice mai ales printre cei marginalizați.

Ideologiile conspiraționiste funcționează după reguli generale bine și clar definite!

Punctul de plecare al oricărei idei conspirative este o societate secretă căreia îi sunt subordonate mașinațiunile malefice și proiectele teribile. Asta formează teza care stă la baza tezelor conspirației. Tot ceea ce susține teza este pus cap la cap de către autorii acestor povești care ignoră pur și simplu ceea ce contrazice teza lor.

Cifrele sau faptele pe care le folosesc sunt ușor de verificat. Numai concluziile trase din toate cifrele și datele sunt greșite. De multe ori, inventatorii conspirației reinterpretează evenimentele adevărate pentru a se potrivi cu teoria lor.

Este foarte eficient a pune la îndoială și a ataca știința. Pentru că teoria are nevoie doar de vopseaua autenticității. Ideologii conspirației obțin și ei un mare efect prin demonizarea adversarilor lor.

(Continuare în pag. 16)

DESPRE STRATEGIA ROMÂNIEI PRIVIND SCHIMBĂRILE CLIMATICE

Gheorghe PANTELIMON

Din punct de vedere al așezării geografice, țara noastră este situată în emisfera boreală a planetei, la intersecția paralelei de 45 de grade latitudine nordică, cu meridianul de 25 de grade longitudine estică, la jumătatea distanței dintre Ecuator și Polul Nord, în zona climei temperate. România are o poziție aproape centrală în cadrul continentului european. Componentele sale fizico-geografice sunt ordonate în sistemul teritorial cunoscut sub denumirea de spațiul carpato-danubiano-pontic.

Așezarea și relieful carpatic au determinat un climat temperat – continental – moderat, cu nuanțe de tranziție, cu o mare diversitate regională și locală, cu etaje climatice și cu o vreme foarte schimbătoare. În România, temperatura aerului scade ușor de la sud spre nord și de la câmpie spre culmile Munților Carpați. Maxima absolută de 44,5 grade Celsius s-a înregistrat pe 10 august 1951, la stația meteorologică Ion Sion din Câmpia Brăilei, iar minima absolută de minus 38,5 grade Celsius, pe 25 ianuarie 1942, la Bod, lângă Brașov. Precipitațiile sunt foarte neregulate, scad de la vest la est și cresc cu altitudinea. Cantitatea medie anuală oscilează între 360 mm pe litoralul românesc al Mării Negre și peste 1400 mm, la Vlădeasa, în Munții Apuseni. În privința regimului eolian, la nivelul suprafeței terestre, vânturile sunt influențate de lanțul Munților Carpați și sunt diferite ca direcție și intensitate. Pe teritoriul țării noastre predomină circulația aerului dinspre vestul continentului (vânturile de vest).

Cum se întâmplă pe întreaga planetă și România se confruntă cu încălzirea globală care determină schimbarea climei și generează fenomene meteorologice severe, care provoacă motive de îngrijorare. Există tendințe de creștere a temperaturii aerului, în toate anotimpurile, mai ales vara și în mod surprinzător și iarna. Începând din anul 1990, până în prezent, temperatura medie anuală a crescut în țara noastră cu un grad Celsius și are o evoluție ascendentă. Numărul zilelor cu valuri de căldură a crescut în mod semnificativ, în zonele de câmpie, în Câmpia Română și Câmpia de Vest. De asemenea au crescut cantitatea și intensitatea precipitațiilor, îndeosebi a ploilor, care cad în intervale scurte de timp, iar grosimea medie a stratului de zăpadă are tendințe de reducere, mai ales în vest, nord și nord-est. Cei mai în vârstă își amintesc iernile de odinioară, de cea din 1953-1954, când grosimea omătului a produs temere în rândul populației.

Având în vedere că locuitorii României trăiesc aceste evenimente climatice ne vom rezuma la unele exemple semnificative. În ultimul deceniu, 2010-2020, Agenția Națională de Meteorologie a emis pentru lunile de vară 195 de avertizări de tip cod roșu, care au vizat valuri de căldură, cantități foarte mari de precipitații, grindină și furtuni violente, dintre care 59 în 2018 și 2019 și 132 în 2020, în contextul mai larg al schimbărilor climatice. Vara anului 2021 a fost cea mai fierbinte din perioada 1991-2020. Raportul de țară al Comisiei Europene din anul 2020 scoate în evidență vulnerabilitatea țării noastre la inundații. După mai mulți ani de secetă, în a doua parte a lunii mai și în luna iunie 2021, în cea mai mare parte a țării a plouat aproape în fiecare zi și s-au produs inundații distrugătoare. După mai multe zile de ploi torențiale și furtuni, în luna iunie, România a fost afectată de caniculă. Un val de căldură, care a cuprins toată țara, a provocat temperaturi cuprinse, în unele zone din vestul țării, între 39 și 41 de grade Celsius, iar pe 23 iunie meteorologii au emis primul cod roșu de caniculă din acest an. Disconfortul termic a fost ridicat, indicele de temperatură-umezeală depășind pragul critic de 80 de unități. Arșița a persistat și în luna iulie, în Capitală, Oltenia, Banat și Crișana, unde temperaturile au crescut semnificativ până la 40 de grade Celsius. Au fost nopți tropicale cu temperaturi care nu au coborât sub 20 de grade Celsius. La mijlocul lunii iulie, vijeliile au pus stăpânire pe Moldova, Muntenia și local pe Dobrogea. De Sfântul Ilie ploile torențiale au făcut dezastru în 12 județe. Pe 28 iulie, peste România s-a abătut apocalipsa. Fenomene meteo ieșite din comun, furtuni și vijelii au afectat 23 de localități, printre care și Capitala, unde temperaturile urcaseră ziua până la peste 40 de grade Celsius. După căldurile sufocante din luna iulie 2021, la începutul lunii august, mai multe județe din estul și sud-estul țării au fost afectate de ploi și furtuni, care s-au manifestat prin averse cu caracter torențial, descărcări electrice, întensificări ale vântului, vijelii și grindină, fiind emis cod portocaliu de viituri, cantitățile de apă depășind 40 de litri pe metrul pătrat. În acest timp sudul țării a fost afectat de caniculă, în București și în alte 10 județe temperaturile urcând până la 37 de grade Celsius. În lunile iulie și august s-au produs incendii de vegetație. Zile de vară au fost și la începutul toamnei, în a doua jumătate a lunii septembrie temperaturile depășind 30 de grade Celsius, apoi a urmat un proces de răcire, în luna octombrie temperaturile fiind sub mediile lunare, iar meteorologii au prognozat o iarnă grea,

Un alt fenomen cu care se confruntă țara noastră este seceta. O secetă gravă a avut loc în anul 2019, care s-a prelungit și în 2021, comparabilă cu cea din 1938-1939. Printre principalele probleme de mediu ale României se află deșertificarea unor zone întinse, mai ales din sudul și estul țării. România este un exemplu de stat cu politici ineficiente în domeniul combaterii deșertificării. Un raport special din 2018 al Curții de Conturi Europene includea țara noastră în categoria celor grav afectate din acest punct de vedere, alături de Spania, Portugalia, Grecia și Bulgaria. Pachetul oferit de statul român fermierilor, din programul de dezvoltare rurală în perioada 2014-2020, este descris de autorii raportului drept unul complet greșit. În lipsa unor măsuri adecvate unele zone vor deveni o stepă nefertilă. Fenomenul este o consecință a modului în care s-a practicat agricultura intensivă în țara noastră, care a condus la scăderea rodniciei solului, dar și a distrugerii, după anul 1989, a sistemului de irigații.

(Continuare în pag. 14)

DR. RADU GABRIEL DOBRESCU: „DIAGONALA CELOR 13”

La întâlnirea de la UZPR de anul acesta de la fostul restaurant Ariel de pe Terasă, cel cu terasă acoperită și învelită cu folie de plastic, Curierul de Vâlcea și UZPR Vâlcea ne-a oferit un premiu deosebit pentru activitatrea publicistică, subsemnatului și colegului Mihai Sporiș...În cadrul premiului, în pachetul dăruit, am găsit cartea domnului doctor Radu-Gabriel Dobrescu: „Diagonala celor 13” o carte editată și tipărită de Editura Antim Ivireanul Râmnicu Vâlcea în anul 2018 pe care am lecturat-o cu plăcere, aducându-mi aminte de articolul « DR. IRINA ȘI RADU-GABRIEL DOBRESCU: „A DOUA OARĂ ÎN JURUL LUMII” *by* PETRE CICHIRDAN *on* NOVEMBER 17, 2013» publicat pe revista on line Cultura Ars Mundi (www.culturaarsmundi.ro)! În câteva secunde am imprimat pe Google: Cultura Ars Mundi Radu Gabriel Dobrescu și mi s-a descis articolul!...Ce înseamnă să ai o Arhivă cinstită și reală, pe un ziar on line, în câteva secunde, acesta, readucând în prezent publicații de acum zece ani! Oare de ce nu toți acești „profesioniști” de carton nu au arhive cinstite la toate publicațiile făcute pe banii partidelor sau/și ale autorităților!... În fine o să vedeți că explicațiile asupra acestor neajunsuri, ale prezentului, își au rădăcinile tocmai în secolul trecut, românesc, în perioada comunistă, la care se referă și cartea excepțională a doctorului Dobrescu: „Diagonala celor 13”!...Consilier editorial Ioan Barbu, coperta și designul, prepressul: Emil Pădurețu. O carte dedicată „...mamei mele Ortansa și socrului meu Nicolae, care ne-au fost cei mai apropiați la marea aventură a vieții noastre”. O primă notiță însemnată de subsemnatul pe mânșeta paginii de început a cărții: *Nu mai avem nici o șansă, din moment ce acum se dărâmă lucruri bune făcute acum sute de ani*! Desigur mă refeream la știrea venită pe micile ecrane din Franța, chiar în 2021 și în care se demolează castelele care nu mai prezintă nici un interes! Păi noi românii am omorât o întregă familie, a președintelui statului cu nevasta sa în ziua sfântă de Crăciun! (ce-om fi avut cu ea? Nu doar Academia Română și Marea Adunare Națională au ales-o, i-au ales?...foruri care au aprobat și construirea Metroului, și Casa Poporului, și Canalul Dunăre Marea Neagră, și șoseaua Transfăgărășan etc.) Și alături încă o notiță: *Și Radu Dobrescu spune, ca mine, că ruinarea României începe în 1978*, anul în care dezertează Mihail Pacepa și are loc ridicarea oficială! a Papei Ioan Paul al II-lea și a lui Lech Walesa împotriva comunismului.

Dragă domnule Radu Gabriel Dobrescu...de asemenea cărți avem nevoie, cărți care să zugrăvească real perioada postbelică și nu care să ne arate striviți de realismul socialist cum bine le numește (astfel de cărți) Al Florin Țene. Oricum d-sa, Țene, este prea acid cu acest realism socialist, rămânând, totuși, în domeniul livresc... După citirea acestei cărți eu am rămas totuși cu un semn de întrebare asupra unei convingeri vechi, personale, precum aceea că primul secretar Teodor Coman a fost mai bun pentru Râmnicu Vâlcea decât prim secretarul Petre Dănică, doar și pentru faptul că Dănică a semnat actul de demolare al Bărăției de pe Terasă în anul 1969 care, consider că a fost începutul crimei arhitecturale a demolării centrului vechi al Râmnicului...Ori, Coman a continuat să demoleze ce a mai rămas vechi în centrul Râmnicului, nesemnificativ, dar a reconstruit Strada Calea lui Traian între centru și „Versailles” (porecla vechii Țigănii) cu cele mai frumoase blocuri existente la acea vreme în Europa comunistă...blocuri imitând cetăți pe care noii edili de astăzi le îmbracă în carton și le zugrăvesc de abia acum în tonalitate comunistă! Acum trebuie să știți (stimați cititori) că în Timișoara, chiar în acești ani, Petre Dănică are un renume foarte bun. Dar, el, trebuind să plece din județul Vâlcea (a fost prim secretar PCR între 1968 și 1975) pentru actul total neloaial făcut față de istoria orașului nostru, act criminal față de biserica catolică, care, oricum era în perioada comunistă mult sub importanța bisericii ortodoxe chiar din timpul imediat post Brancoveanu!...dar câteodată istoria se caută cu interes și înainte cu o mie de ani!...așa, ca să fim și noi în rândul lumii!...

Mi-a plăcut d-le Dobrescu afirmația dvs de la pag. 8: „Arta și medicina au o singură identitate: ambele slujesc Omul. Arta face bine sufletelor, medicina corpului uman.” ...Emoționantă informația de la pag. 15 în care Dobrescu (este o carte de amintiri, nu așa?) povestește, preamărindu-l pe Petre Dănică, cum, după tradiție, la baza (în beton) Spitalului Județean (botezat multă vreme „spitalul nou” inaugurat în 1972) a băgat „un vas cu apă sfințită, busuioc și o monedă de argint cu efigia Regelui Mihai”. După cum se vede gestul a fost unul frumos și trainic, din moment ce și după cincizeci de ani acest spital este atât de util și bine construit, permițând în ultimii ani și o dezvoltare pe verticală, precum și o modernizare care arată grija noii puteri față de bolnavi (fiecare salon având toaletă proprie). Atunci, în 1972, Dănică l-a felicitat pe doctorul Dobrescu pentru mărturisirea sinceră, spunându-i: „la fel aș fi făcut și eu”!)...Incredibil (dar plauziv) ce scrie autorul în continuare despre viața activului de partid a județului Vâlcea cu implicațiile atâtor mari oameni, unii, încă în viață (exemplu Dinu Săraru)! ...ridicarea sau coborârea lor!

În continuare Radu Gabriel Dobrescu scrie despre „evadarea din cușca comunistă a lui Coman” care se produce pe granița terestră de la Baziași, trecând mai apoi Dunărea cu o ambarcațiune în timpul nopții, apoi via Iugoslavia, cu ajutor polițienesc, trecând în lumea liberă! Nu puteam citi aceste pagini fără a ne aminti de Vasile Gavrilescu, de la Craiova, care a încercat în dese rânduri să facă același lucru și niciodată reușind, fiind predat de autoritățile iugoslave înapoi autorităților române!...până în 1985, când a fost forțat să emigreze și a ajuns în Franța!

Citindu-l din scoarță în scoarță pe Gavrilescu, unul dintre marii scriitori confirmați după 1989 (confirmați de noi cel puțin...neașteptând să fie confirmat și de vechii și neo...cei care au fost și sunt!), am văzut ce s-a întâmplat în țara noastră în perioada postbelică comunistă. Iar acum, iată, un alt scriitor, fost mare medic, pe Radu-Gabriel Dobrescu (Vasile Gavrilescu a fost electrician într-o asociație de bloc din Craiova) care prin această carte (alături de cele privind călătoriile d-sale) intră cu dreptul în rândul elitei literare. Remarcăm cât de importante sunt pentru timpul nostru, cel prezent, mărturisirile despre anii ’70, care sunt ai generației noastre și care definesc o țară în curs de dezvoltare în acord total cu țările dezvoltate, și care și-a crescut continuu nivelul de trai al cetățenilor ei, mai puțin în ultimul deceniu 80-90, dar, care, prin autodeterminare, din 1990 ar fi putut să renască, ar fi putut să existe în continuare mândră și independentă!... și nu ca acum, una de nerecunoscut, coruptă și fără coordonare, și care pare chiar fără stat!...debusolată, fără speranță și lipsită de șansă...mai mult, și în plus, condusă de virusologi!...

p cichirdan

DESPRE STRATEGIA ROMÂNIEI PRIVIND SCHIMBĂRILE CLIMATICE

(Urmare din pag. 13)

De asemenea, o cauză o reprezintă și jaful de proporții care s-a produs în pădurile României, supranumite cândva „aurul verde” al țării. Tăierile ilegale au crescut cu 63% față de anul 2020, ignorându-se că pădurile combat carbonul din atmosferă. Poluarea este una dintre cele mai grave probleme cu care se confruntă România în ultimii ani, neglijată de autorități și de o mare parte a populației. Aceasta este produsă de diferite noxe și deșeuri depozitate la întâmplare, care agravează bolile pulmonare și cardiovasculare. În 2020, țara noastră a înregistrat depășiri record ale poluării aerului, fiind printre cele mai poluate din lume. În ultimul timp România a devenit groapa de gunoi a Europei. Cele mai poluate orașe sunt municipiile București, Iași și Brașov.

O cauză o reprezintă și distrugerea spațiilor verzi și schimbarea modului de folosință a terenurilor pe care le ocupau. Capitala țării are numai 10 metri pătrați de spații verzi pe locuitor, în timp ce media europeană este de 26 de metri pătrați pe locuitor, iar situația este similară, mai ales în orașele mari. Poluarea viciază calitatea aerului, apei, solurilor. Din cauza aerului toxic pe care îl inspiră, anual mor peste 29.000 de români, poluarea fiind ucigașul invizibil. Oamenii de știință consideră că pandemiile au drept cauză principală degradarea naturii. În 2019, România consuma mai ales combustibili non-regenerabili: 33 la sută din energie provenea din petrol, 28,58 la sută din gaze naturale și 13,97 la sută din cărbune. Mai puțin de un sfert din energie rezulta din surse care emit cantități reduse de dioxid de carbon, gaz cu efect de seră; 10% din energie era produsă în hidrocentrale, 7,33% de centrala nucleară de la Cernavodă, iar 6% provenea din centrale eoliene, panouri solare sau alte surse regenerabile. Îndeplinirea condițiilor cerute de pachetul legislativ și de Pactul Verde European presupune o schimbare radicală în producția și consumul de energie din România, ponderea urmând să revină energiei regenerabile. În a doua jumătate a anului 2021, prețurile la consumul de energie electrică și gaze naturale au crescut îngrijorător.

Între anii 2013 și 2020, România a avut o strategie națională privind schimbările climatice care nu a fost transpusă în practică în mod corespunzător. Țara noastră a reușit să reducă emisiile de gaze cu efect de seră și să investească în energia regenerabilă, dar, din păcate, schema de suport pentru industria energiei regenerabile a stagnat în anul 2015 și nu s-au mai făcut investiții deși România are un potențial valoros în domeniul energiei fotovoltaice și eoliene. Anul acesta strategia a expirat, în condițiile în care Ministerul Mediului trebuia să pregătească una pe termen lung, care urma să fie finalizată până la sfârșitul lui 2020, din informațiile publice rezultând că încă nu a fost depusă.

Raportul de țară al Comisiei Europene din 2020 pune în evidență vulnerabilitatea țării noastre la inundații, secetă, probleme legate de o rată peste medie a intensității dioxidului de carbon, efectele grave asupra sănătății generate de un grad ridicat de poluare și de exploatarea ilegală și intensivă a pădurilor.

Conform prognozelor, în România toate anotimpurile se vor caracteriza prin temperaturi medii mai mari. În medie, primăvara se va instala mai repede iar vara se va prelungi în toamnă. Cele mai mari creșteri de temperatură vor fi vara și iarna. În toate anotimpurile se vor produce fenomene meteorologice extreme mai frecvente, fiindcă sistemul actual al schimbărilor climatice este tot mai accelerat, cu urmări grave asupra vieții și sănătății oamenilor.

Specialiștii consideră că schimbarea climei aduce procese meteorologice pentru care România nu este pregătită, iar politicienii sunt superficial interesați de urgența climatică. Comisia Europeană a prezentat un pachet legislativ cuprinzător denumit Fitfor 55, în scopul reducerii cu 55% a emisiilor de gaze cu efect de seră, până în anul 2030 și obținerea neutralității până în 2050, în condițiile în care Raportul Grupului Interguvernamental pentru Schimbări Climatice al ONU, numit „Cod roșu pentru umanitate”, a stârnit îngrijorare pe întreaga planetă, avertizând că încălzirea globală se accelerează în mod alarmant.

Ca membru al Uniunii Europene, statul român trebuie să-și definitiveze o strategie realistă, coerentă, de prevenire, stopare, avertizare și adaptare la provocările schimbărilor climatice, care să protejeze viața și bunurile românilor de vitregiile naturii dezlănțuite și să-și îndeplinească, în mod responsabil, obiectivele pe care și le-a asumat. Românii își pun speranțe în Planul Național de Redresare și Reziliență semnat pe 27 septembrie 2021, la București, care ar trebui să aducă țării noastre de la UE 29,2 miliarde de euro, iar acesta are și o componentă ecologică.

SC Perfect ArgBuild SRL
• Construcții • Vânzări imobiliare
• Formare profesională
perfectargbuild@gmail.com

SC AS FORMARE SRL
• Furnizor de formare profesională
Râmnicu Vâlcea, str. Calea București, nr. 265G, județul Vâlcea, as.formare@gmail.com

ASOCIAȚIA SOCIOPROFESIONALĂ TSPR
• Furnizor de formare profesională și servicii sociale, Telefon: 0744658748

ISTORIA LITERATURII ROMÂNE ÎN DATE - DECEMBRIE

CEZAR PETRESCU (**1.12.**1892-9.03.1961)
Romancier, nuvelist și gazetar, s-a născut la Cotnari, județul Iași, a urmat școala primară la Roman și Liceul Național din Iași. A constinuat studiile la Facultatea de Drept a Universității din Iași obținând licența în 1915. A debutat publicistic în 1912 colaborând cu revistele „Versuri și proză" și „Cronica bucureșteană". A lucrat ca director adjunct la revista social-politică „Hiena", redactor la „Adevărul", „Dimineața", „Țara nouă", „Bucovina", „Voința", „Gândirea". A debutat editorial în 1922 cu „Scrisorile unui răzeș". Opere publicate (selectiv): „Scrisorile unui răzeș" (1922), „Calea Victoriei" (1930), „Comoara regelui Dromichet" (1931), „Aurul negru" (1934), „Noi vrem pământ" (1938).

FLORENȚA ALBU (**1.12.**1934-3.02.2000)
Poetă,s-a născut la Floroaica, Călărași, și-a făcut studiile la Liceul „Gh. Șincai" din București și la Facultatea de Filologie. A lucrat ca reporter la ziarul „Scânteia tineretului" și la revista „Viața românească". A debutat în revista „Tânărul scriitor". Printre volumele sale publicate se numără: „Măști de priveghi" (1968), „Arborele vieții" (1971), „Petrecere cu iarbă" (1973), „Kilometrul unu în cer" (1988), „Aurolac" (1997).

NICOLAE LABIȘ (**2.12.**1935-22.12.1956)
Poet român, născut la Poiana Mărului, județul Suceava, a urmat clasele primare în satul natal și apoi Liceul „Nicu Gane" din Fălticeni. Apoi urmează cursurile Școlii de Literatură și Critică Literară „Mihai Eminescu" din București, fiind apoi angajat ca redactor la revista „Contemporanul" și apoi la „Gazeta literară". În 1956 moare tragic, la doar 21 de ani, în urma unui accident de tramvai. Dintre operele sale publicate amintim: „Pui de cerb" (1956), „Moartea Căprioarei" (1964), „Anotimpurile" (1964), „Scufița Roșie" (1967, „Scrisoarea maei" (1969), „Sunt spiritul adâncurilor" (1971).

NICOLAE CARTOJAN (**4.12.**1883-20.12.1944)
Cercetător și istoric literar, s-a născut la Călugăreni, Giurgiu, a absolvit Liceul „Sf. Sava" din București și apoi Facutatea de Litere. A fost profesor de Limba și Literatura Română la Școala Comercială din Giurgiu și Gimnaziul „Ion Marinescu". Apoi a fost profesor la Seminarul Central și Seminarul Pedagogic Universitar „Titu Maiorescu", lucrând apoi ca profesor la Școala Superioară de Arhivistică și Paleografie. După 1930 devine profesor la Facultatea de Litere din București. Opere publicate (selectiv): „Alexăndria în literatura română" (1922), „Legendele Troadei în literatura română" (1925), „Cărțile populare în literatura română" 91938), „Mihail Kogălniceanu" (1942), „Cercetări literare" (1943).

SORIN TITEL (**7.12.**1935-17.01.1985)
Eseist și romancier, s-a născut la Margina, județul Timiș, a urmat liceul la Lugoj și Caransebeș, facultatea de Cinematografie din București și apoi Facultatea de Filologie (neterminată). Debutează literar în 1957 cu schița „Drumul" în revista „Tânărul scriitor". Lucrează ca profesor de limba română la Caransebeș, redactor la revista „Scrisul bănățean" și redactor la revista „România literară". Dintre operele sale publicate amintim: „Copacul" (1963), „Reîntoarcerea posibilă" (1966), „Noaptea inocenților" (1970), „Țara îndepărtată" (1971), „Pasărea și umbra" (1977), „Melancolie" (1988).

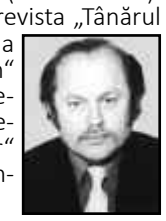

HORTENSIA PAPADAT-BENGESCU (**8.12.**1876-5.03.1955)
Prozatoare, romancieră și nuvelistă, s-a născut la Ivești, Galați, a studiat la Institutul de domnișoare „Bolintineanu" din București. A debutat editorial în 1919 cu volumul „Ape adânci". Colaborează cu Cenaclul Literar al lui Eugen Lovinescu îublicînd în revista acestuia, „Zburătorul". Opere publicate (selectiv): romane - „Ape adînci" (1919), „Sfinxul" (1920), „Balaurul" (1923); dramaturgie- „Povârnișul" (1915), „Bătrânul" (1920), „Teatru" (1965).

TUDOR CRISTEA (**10.12.**1945-1.01.2019)
Poet, prozator și critic literar, s-a născut la Grindu, județul Ialomița, a urmat școala la Jugureni, liceul la Găești și Facultatea de Limba și literatura Română din București. A lucrat ca profesor în Găești și a colaborat cu reviste de literatură: „România Literară", „Magazin", „Litere", „Contrapunct", „Literatură și artă", publicând poezii, proză și articole de critică literară. Dintre operele sale publicate amintim selectiv: „Copacul îngândurat" (1976), „Ținta vie" (1979), „Tablou cotidian" (1983), „Conturul speranței" (1987), „Porțile verii" (1989).

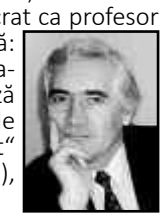

DUMITRU SOLOMON (**14.12.**1932-10.02.2003)
Dramaturg și eseist de origine evreiască, s-a născut la Galați, a urmat liceul în Bârlad i Facultatea de Limba și Literatura Română a Universității din București. Lucrează ca redactor la revista „Gazeta literară", șef de departament la „Luceafărul", director la revista „Teatrul", director la revista „Scena". Opere publicate (selectiv): „Dispariția" (1967), „Fata morgana" (1978), „Scurtcircuit la creier" (1978), „Iluzia optică" (1985), „Arma secretă a lui Arhimede" (2003); filografie - „Orașul văzut de sus" (1975), „Mitică Popescu" (1984).

NICHIFOR CRAINIC (**22.12.**1889-20.08.1972)
Teolog, scriitor, poet, ziarist și filozof român (pseudonim Ion Dobre), s-a născut la Bulbucata, Giurgiu, a studiat Teologia la Seminarul Central, Facultatea de Teologie din București, iar în 1921 se înscrie la Facultatea de Filozofie din Viena, unde obține și doctoratul. A debutat ca poet în 1906 cu poezia „La horă" publicată în revista „Spre lumină". A condus revistele „Flamura" și „Gândirea" din București. A lucrat ca profesor la Facultatea de Teologie. Dintre operele sale publicate amintim (selectiv): poezii - „Sensuri natala" (1916), „Darurile pământului" (1929), „Țara de peste veac" (1931); eseuri - „A II-a neatârnare" (1926), „Mărturisire de credință" (1934), „Puncte cardinale în haos" (1934).

EMIL BRUMARU (**25.12.**1938-5.01.2019)
Scriitor și poet, s-a născut la Mihailovca, Moldova, a absolvit Liceul de Băieți din Iași și apoi Facultatea de Medicină din Iași. Între anii 1963-1975 lucrează ca medic la Dolhasca, iar apoi, după 1975, se dedică exclusiv scrisului. Debutează cu poezii în revista „Luceafărul" în anul 1970. Dintre operele sale publicate spicuim: „Versuri" (1970), „detectivul Arthur" (1976), „Cântece naive" (1976), „Dulapul îndrăgostit" (1980), „Dintr-o scorbură de morcov" (1998), „Fluturii din pandișpan" (2003), „Submarinul erotic" (2005), „Ne logodim cu un inel din iarbă" (2008), „Amintiri din rai" (2016).

OVID ARON DENSUȘIANU (**29.12.**1873-9.06.1938)
Poet, lingvist și istoric literar, membru al Academiei Române, s-a născut la Făgăraș, a urmat școala primară în Satul Lung, iar liceul la Iași. Apoi a continuat studiile la Facultatea de Litere din Iași, la Berlin și la Paris. A lucrat ca profesor de liceu în Focșani, profesor la catedra de Istoria Limbii și Literaturii Române la Universitatea din București și profesor de Filologie Romantică la aceeași universitate. A întemeiat și condus revistele „Viața nouă", „Grai și suflet". Opere publicate (selectiv): „Graiul din Țara Hațegului" (1920), „Raze peste lespezi" (1924), „Literatura română modernă" (1933), „Graiul nostru" (1907).

Emil MANZUR
(Datele biografice provin din Wikipedia - luna curentă)

CULTURA GREACĂ ȘI FURTUL DE IDENTITATE

Mihai VINEREANU

Puțini sânt cei care știu cu adevărat că grecii când au venit în locurile unde trăiesc și astăzi, au găsit aici o populație străveche pe care ei o numeau pelasgă. Menționăm că pelasgii erau urmașii triburilor de proto-indo-europeni care au intrat în Europa pe la începutul mileniului VII î.Ch. Ei sânt strămoșii proto-iliro-traco-dacilor, dar și ai italicilor și probabil și ai celților. Oricum italicii erau în marea lor majoritate triburi care migraseră la diferite perioade de timp, din diferite regiuni locuite de proto-iliro-traci.

Ultimele teorii despre originea proto-indo-europenilor se bazează pe rezultatele săpăturilor arheologice făcute de arheologul britanic Colin Renfrew și echipa lui în anii 60-70 ai secolului trecut. Artefactele relevă că o populație neolitică a intrat în Europa din Asia Mică care a fost identificată cu primii proto-indo-europeni. Datările cu C14 arată că această migrare a avut loc pe la începutul mileniului VII î.Ch. În câteva mii de ani, triburile de proto-indo-europeni s-au răspândit în întreaga Europă Cetrală și de Răsărit, creind bine-cunoscutele culturi din regiunea carpato-danubiabo-pontică. De aici, s-au răspândit spre nord și spre apus.

Cam în aceeași perioadă de timp, o parte din triburile vorbind graiuri de tip satem au migrat până în Iran și nordul Indiei. Când a fost descoperită sanscrita și marea ei asemănare cu limbile greacă și latină, dar și cu alte limbi indo-europene de către William Jones, în a doua jumătate a secolului XVIII, s-a crezut că patria mamă a tuturor indo-europenilor trebuie să fi fost INDIA, dar lucrurile nu stau așa, după cum am menționat deja.

Ca să rezumăm, grecii au găsit aici o cultură spirituală și materială foarte bogată, veche deja, pe care au asimilat-o. Proto-grecii au ajuns în Penisula Balcanică pe la 1800 î.Ch. din Anatolia. Lingviști de renume, precum Polomé, au arătat că proto-grecii și proto-armenii au format un singur grup etno-lingvistic care au migrat din nordul Mării Negre, prin Caucaz în Asia Mică. Aici cele două grupuri de triburi s-au separat pe la 3500 î,Cr., după care proto-grecii au migrat spre vest prin Asia Mică până în Peninsula Balcanică. Toate aceste teritorii erau locuite de pelasgi sau proto-iliro-traci, ceea ce înseamnă același lucru. O parte dintre greci, anume ionienii au rămas pe țărmul de vest al Asiei Mici, alți au trecut în Peninsula Balcanică. Au început lupte între greci și localnici care au durat sute de ani, culminând cu Războiul Troian.

Robert Beekes, autorul ultimului dicționar etimologic grecesc, arată că aproape jumătate din lexicul limbii grecești clasice provine din limba de substrat, adică din limba pelasgă. SUTE DE CUVINTE DE SUBSTRAT DIN GREACA VECHE AU COGNAȚI APROPIAȚI ÎN LIMBA ROMÂNĂ DE AZI, cuvinte care nu sânt moștenite din proto-greacă. În plus, tot Beekes arată că mai tot panteonul așa zis grecesc provine tot din limba de subsrat, precum și o mare parte dintre toponimele și hidronimele grecești.

În acest articol vom discuta etimologia a două nume proprii foarte cunoscute cu rezonanță „greceacă": Alexandru și Apollo. Primul este un nume masculin foarte răspândit în mai toate culturile europene, datorită faimei lui Alexandru Macedon. Al doilea este teonimul Apollo.

În principiu, se consideră că primul provine din gr. Alexandros sau cel puțin așa se crede și ca atare i s-a găsit și o „etimologie" grecească anume din gr. άλεξειν „a apăra" și άνερ (gen. άνδρος), prin urmare „apărătorul bărbaților" (oare de ce doar al bărbaților? Aveau aceștia mai mulă nevoie de apărare decât femeile și copiii?). O astfel de ipoteză sună ciudat și de aceea a fost adaptată de cercetători la „apărătorul oamenilor". Este evident că este vorba de o etimologie populară. În general, s-a încercat să se găsească etimologii grecești și altor nume proprii vechi așa-zis grecești precum Ahile sau Oedip, dar fără succes. Cu privire la numele lui Ahile, am arătat într-un articol publicat nu cu foarte mult timp în urmă că este de origine pelasgo-iliro-tracă, pentru că puțină lume cunoaște faptul că forma greacă este, practic, un împrumut din limbile și dialectele pelasgo-tracice.

Numele propriu Alexandros este o adaptare după Alaksandu, fiind numele unui rege troian, menționat într-un tratat de pace în limba hitită de pe la 1280, î.Ch., dinainte de Războiul Troian. Tratatul de pace a fost făcut între regele troian Alaksandu și regele hitit Muwatilli II. Tratatul arată că Alaksandu mai semnase un tratat și cu tatăl lui Muwatilli, Mursili II. Alaksandu era succesorul lui Kukkuni, alt rege troian. Numele era probabil unul frecvent la troieni pentru că îl purta și Paris, fiul lui Priam. Prin urmare, este vorba, la origine de un nume troian. Este, de asemenea, și numele lui Alexandru Macedon care era macedonean, iar macedonenii erau traci, nicidecum greci, după cum vom arăta mai jos. Desigur numele Alexandros este forma grecizată a lui Alaksandu. În macedoneană probabil că suna cam la fel ca și în limba troiană, pentru că atât dialectul troian cât și cel macedonean erau graiuri tracice. Diferența în timp între care a trait regale troian Alaksandu, regale macedonean și cuceritorul Asiei este de cca 950 de ani.

Pe de altă parte, există un popor numit burushaski care trăiește azi într-o zonă muntoasă din nordul Pakistanului. Acest popor păstrează în tradițiile lor o legendă extraordinară a originii lor, anume aceea că ei sânt urmași direcți ai soldaților lui Macedon, rămași acolo, încă din acele vremuri. Unii cercetătorii occidentali i-au ridiculizat pe acești burushaski pentru această legendă îndrăzneață. spunând că așa ceva nu poate fi posibil. Am aflat de aceste lucruri dintr-o dispută dintre cercetătorul slavo-macedonean Iliya Cașule și o serie dintre acești cercetători vest europeni, care a avut loc cu 5-6 ani în urmă, în The Journal of Indo-European Studies (Jurnalul de Studii Indo-Europene), cea mai prestigioasă revistă de acest fel din lume. Cașule a avut meritul de a fi găsit în limba burushaski vreo 70 de cuvinte cu cognați apropiați în limbă română.

(Continuare în pag. 16)

ALEXANDRU CEL MARE

Constantin GEANTĂ

Alexandros (356 -323 îHr, fiul lui Filip al II -lea, regele Macedoniei și al reginei Olimpia, s-a născut la 20 iulie 356 î.Hr la Pella în Macedonia antică și a decedat la 20 iulie 356 î, Hr la Babilon în Mesopotamia. A fost unul dintre cei mai mari conducători de oști pe care i-a cunoscut omenirea. înzestrat cu profundă inteligență, cu o agerime uimitoare de spirit și cu o pasiune fierbinte pentru glorie, pe care le-a pus în slujba celor mai frumoase idealuri ale omenirii din vremea sa (contribuind la răspândirea ideilor și formelor de cultură elene — cele mai înaintate din acea epocă), Alexandru a izbutit, datorită unei neobosite strădanii și ajutat de înaltele sale calități, să ajungă stăpânitorul celei mai mari părți a lumii cunoscute atunci.

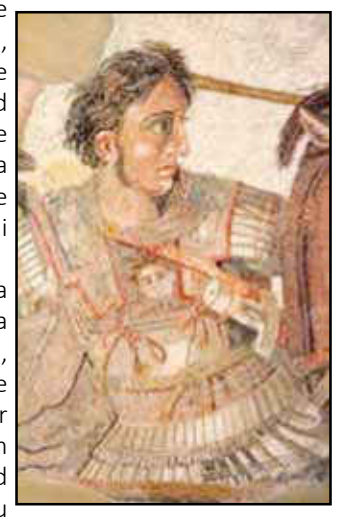

Elev al celebrului filozof Aristotel, Alexandru s-a urcat pe tronul Macedoniei în 336 î.Hr când avea numai douăzeci de ani. După ce a supus Grecia, știind să profite cu mare dibăcie de sentimentele grecilor față de perși — dușmanii seculari ai elenilor — Alexandru a fost proclamat comandant suprem al expediției pornite împotriva perșilor. Trecând strâmtoarea Helespont (Bosforul de azi), Alexandru a făcut celebre, prin victoriile sale, multe localități, precum sunt: Granicos, Issos, Arbela (unde a repurtat în 331 î.Hr decisivă împotriva perșilor.

Dar neastâmpărul său nu i-a dat pace și Alexandru a pornit mai departe. A cucerit Babilonul, Susa, a ajuns la fluviul Indus, a învins pe regele indian Porus, cu care apoi s-a aliat.

Alexandru voia să continue victorios, dar ostașii săi s-au împotrivit.

Înapoindu -se la Babilon, el a murit mistuit de o febră violentă, care 1-a prins în urma unei băi făcute în apa râului Cydnos.

Alexandru n-a fost numai un cuceritor ce teritorii și de populații, ci, pe unde a trecut, a încercat să semene ideile civilizației și culturii elenice. Adoptând el însuși unele practici persane și îndemnând pe macedoneni să se căsătorească cu femei persane, a încercat să spargă cadrele înguste ale cetății grecești și- să lărgească comunitatea umană pe care o constituiau popoarele cucerite. Moartea prematură nu i-a îngăduit să aducă la îndeplinire mărețele sale proiecte.

Multe cuvinte celebre ale lui Alexandru, sau legate de viața sa, au intrat în circulația culturii universale: *,,Dacă n-aș fi Alexandru, aș vrea să fiu Diogene"*— a spus regele macedonean, impresionat de atitudinea demnă a lui Diogene cinicul, care a refuzat să se ridice în fața lui.

,,Fiul meu, nimic nu-ți poate rezista" — cuvinte rostite la Delfi de vestita Pitia, pe care Alexandru a dus-o cu forța pe trepied, la locul oracolului, ca să-i prezică viitorul.

,,A tăia nodul gordian" — a rezolva prompt și cu prezență de spirit o mare dificultate, așa cum a izbutit Alexandru, în cetatea Gordium. Aci se afla un car consacrat de regele Midas lui Zeus. Nodul care unea legăturile proțapului cu jugul era cu neputință de dezlegat. Alexandru, fără să mai piardă timp, l-a tăiat cu sabia.

,,Alexandru își rezervă speranța"— aluzie la cuvintele spuse de el însuși, când a împărțit tot ceea ce poseda înainte de a pleca în Asia.

Despre neasemuitele sale vitejii se povestește în vestitul roman popular *,,Alexandria".*

CULTURA GREACĂ ȘI FURTUL DE IDENTITATE

(Urmare din pag. 15)

Pe mine, cel puțin, Cașule m-a convins și am intreprins propria mea cercetare în urma căreia am găsit vreo 150 de cuvinte care au cognați apropiați în română, dar chiar și în latină. Acest lucru era de așteptat din moment ce Cașule nu știe limba română decât din cărți și dicționare. Tradiția orală a burushaskilor susține că un număr de 4000-5000 de soldați macedoneni s-au căsătorit cu femei persane și s-au stabilit în acele locuri muntoase unde trăiesc și astăzi. Astăzi ei numără cca un milion de suflete. Limba burushaski însăși este de filiație necunoscută, ceea ce demonstrează că aceștia au venit în contact cu o populație locală pe care au asimilat-o și de la care și-au însușit și limba. Cu toate acestea, legenda originii poporului burushaski de astăzi este confirmată de faptul că în limba lor păstrează câteva mii de cuvinte persane, dar și cel puțin 150 de cuvinte macedonene care au cognați în limba română de astăzi. Acest lucru l-am constatat în urma cercetării lexicului limbii burushaski. Faptul acesta este o dovadă certă că limba macedoneană era un dialect tracic, nu unul grecesc cum se crede în general. În plus, nu am reperat cuvinte de origine greacă în limba burushaski. În caz că astfel de cuvinte există în burushaski ele sânt extrem de puține. În opinia mea, termenul burushaski este cuvânt de origine indo-europeană și derivă din PIE *wer-k- „ridicătură, umflătură pe pământ" din care derivă o serie de cuvinte românești, între care și vârf care, după lingviști ar fi de origie slavă. În plus, sufixul maced.-ski este frecvent în limba română de azi, fiind și el de origine indo-europeană, moștenit în mai multe grupuri de limbi indo-europene, între care menționăm grupul iliro-trac, cel balto-slav, precum și cel germanic. Ipoteza este validată și de faptul că teremenul grec de „macedonean" derivă din gr. μάκετα „culme muntoasă" > Μακεδόνες „cei care trăiesc pe munți și pe dealuri" (cf. Walde-Pokorny). Prin urmare, este destul de evident că termenul de „macedonean" este un calc după cel de burushaski. O cercetare minuțioasă a moștenirii trace a acestui popor care a trăit în situații vitrege peste două mii ani se impune cu necesitate în cercertatea românească. Există mai mule lucrări în limbi europene moderne care constituie tot atâtea surse de cercetare de deosebit interes. Dar cine să o facă!?

În ceea ce privește teonimul Apollo acesta este considerat a fi o divinitate greco-romană. Cu toate acestea, Apollo a fost recunoscut ca zeu de mai multe popoare, contemporane cu grecii sau romanii sau chiar vechi, mergând până la vechii troieni, pelasgi și hitiți.

Beekes arată că variante ale teoniminului Apollo apar și la alte popoare mai vechi, formă care provine din substratul pre-grecesc dintr-un mai vechi Apalyun pe care îl asociază cu hititul Appaliunaš, teonim menționat în tratatul de pace încheiat între regele hitit și cel troian Alaksandu. Beekes afirmă că aceste nume nu sânt de origine indo-europeană, deși atât hititii, cât și pelasgii erau indo-europeni. De fapt, Appaliunaš „Zeul furtunii" era o divinitate protectoare și a troienilor. De asemenea, Homer arată în nenumărate rânduri că Apollo îi susținea pe troieni în lupta lor împotriva grecilor, o dovadă în plus că la origini Apollo nu a fost o divinitate greacă. În plus, zeul Apulu, Aplu este întâlnit și la etrusci care nu este decât varianta etruscă a acestui teonim. Din cele arătate aici, nu există nicio îndoială că teonimul a existat la mai multe popoare indo-europene din lumea antică, precum pelasgii și troienii.

Aici am discutat doar un nume propriu și un teonim, ambele de mare rezonanță, punând accent în mod deosebit pe originea numelui propriu Alexandru. În plus, așa, cum am arătat deja există în greacă sute, dacă nu mii de nume proprii, teonime, hidronime și toponime ca se află în aceeași situație și este necesar să fie studiate. Unii dintre „marii" noștri istorici contemporani vor să ne convingă că sântem un popor tânăr, fără istorie și fără expeprienţă!! Oare așa să fie? Desigur că nu este câtuși de puțin adevărat. Sântem un popor multi-milenar, vechi și stăm aici de la facerea lumii. Restul nu este decât o minciună ușor de demontat dacă chiar dorim să o facem. Cu toate acestea , establishmentul românesc se complace în tertipuri ieftine în loc să taurul de coarne.

24, Septembrie, 2021

„SINGURUL ADEVĂR ADEVĂRAT..."

(Urmare din pag. 13)

Concluzia este că o ideologie a conspirației este un amestec de câteva fapte verificabile și multe afirmații și povești fabricate din care se construiesc în mod constant noi contexte de sens.

Unele dintre ideologiile conspirației se bazează în mod clar pe interese financiare. Afacerea cu "protecția" împotriva puternicelor societăți secrete merge bine. Se vând cărți, se fac filme, se vând remedii miraculoase, tricouri, truse de supra-viețuire, protecție chimică și multe altele. Videoclipurile de pe YouTube și Co. aduc milioane de clicuri și astfel venituri din publicitate.

Chiar dacă ideologiile conspiraționiste sunt foarte prezente astăzi, potrivit experților, acestea nu au crescut. Ceea ce se petrecea înainte într-o nișă mai ezoterică este acum vizibil public pe Internet.

Oricine suspectează o conspirație în spatele unui subiect sau al unui eveniment îl va găsi fără nici un fel de probleme după numai câteva clicuri. Distribuirea este la fel de ușoară: videoclipurile produse rapid, pe care oricine le poate încărca cu ușurință pe web, sunt foarte populare.

Mai ales YouTube și Facebook răspândesc ideologii conspiraționiste. Algoritmul site-ului asigură spectatorilor sau cititorilor sugerarea în mod special a altor videoclipuri sau postări adecvate pe care le pot viziona, aprecia și distribui!

În plus, utilizatorii găsesc pe rețelele de socializare persoane cu idei asemănătoare, au impresia unor experiențe pozitive și se simt mai bine informați decât cei din jurul lor. Din acest moment, mulți credincioși conspiraționiști se mișcă într-un fel de „bulă" - există o recunoaștere în cercul conspirației pe rețelele de socializare, dar nu și în viața reală, cea de yi cu zi.

Editura *Rottenburger Kopp* vinde 10.000 de cărți pe zi- de la conspirații pe piețele financiare, la o relocare presupus controlată a musulmanilor în Europa, la metode alternative de vindecare. Ce fel de oameni cheltuiesc 30 de euro pe astfel de cărți?

În toate părțile societății există oameni care sunt receptivi la astfel de bazaconii tipărite. Cei mai în vârstă sunt în mod deosebit afectați, dar nici mai tinerii nu sunt scutiți - practic aceștia sunt și cei care susțin principalele mișcări populiste ale vremurilor noastre, fie că sunt Pegida, mișcarea Brexit sau Donald Trump. Ei se simt în mod deosebit amenințați de transformările economice și culturale ale vremurilor noastre.

NOTĂ

Ziarul apare cu 16 pagini și respectă Legea 186/2003! Ziarul se adresează cetățenilor cu diverse preocupări culturale de la sat și de la oraș. Articolele, grafica, fotografiile nesemnate aparțin editorului. Autorii păstrează responsabilitatea conținutului.

Revistă apărută cu sprijinul edililor vâlceni care iubesc cultura scrisă și al Arhiepiscopiei Râmnicului.

PDF în http://www.culturaarsmundi.ro și tipărit la Tg. Jiu, 27 decembrie2021

Ziar de cultură realizat de Asociația **ECOSTAR 21**
Editura **INTOL - PRESS,** prin **SC INTOL SRL** și **S.C. Tincont S.R.L.**

Director: Petre CICHIRDAN
Seniori editori: Arhim. Veniamin MICLE, Constantin ZĂRNESCU, Mihai SPORIȘ, Al Florin ȚENE, Ștefan DUMITRESCU
Minori editori: Simon-Peter KIS
Manager Intol Press on-line: Bogdan CICHIRDAN
Redactori: Ana-Maria LAZĂR, Leontina RUS
Colaboratori, publiciști (și fotoreporteri): Felix SIMA, Ioan DURĂ, Doina STROE, Emil MANZUR (coresp. Timiș), Claudia VOICULESCU, Simona Maria KIS, Ioana Florenrina IANA, Gheorghe SPORIȘ, Tanța TĂNĂSESCU, Silviu LAZĂR, Ilie GORJAN, Ligia NICOLESCU, Cristian Ovidiu DINICĂ, Mircea VASII, Dragoș COMĂNESCU
Tehnoredactare computerizată: Ana-Maria LAZĂR
Adresa: Calea lui Traian 169, bl. 5, sc. E, ap. 3
Tel./Fax: 0250.736615, 0350.401254, 0746.029824
E-mail: cichirdan@yahoo.com
Parteneri media: www.culturaarsmundi.ro
Preț: 3 lei